

## *7. melléklet*

### 7.3. Kerettanterv az Arany János Kollégiumi Programjának 9. előkészítő évfolyama számára

#### **Tartalom:**

|                                   |           |
|-----------------------------------|-----------|
| — Bevezetés                       | 2. oldal  |
| — Kerettantervek                  |           |
| - Kötelező tantárgyak             | 4. oldal  |
| - Szabadon választható tantárgyak | 91. oldal |

## **KERETTANTERV**

### **Középfokú nevelés-oktatás szakasza, Arany János Kollégiumi Program**

#### **Célok és feladatok**

A Kollégiumi Program egyik célja az, hogy biztosítsa a lehetőséget a hátrányos helyzetű, a legszegényebb, legképzetlenebb szülők gyermekeinek, hogy minél többen tanulhassanak az előkészítő év elvégzése után nappali tagozaton, érettségit adó középiskolában.

A Kollégiumi Program másik célja, hogy differenciálással megteremtse az egyéni különbségekre alapozott nevelést-oktatást, a Kollégiumi Programban részt vevő tanulók számára biztosítsa az optimális komplex személyiségfejlesztést, figyelembe véve előzetes tudásukat, képességeiket, érdeklődésüket, igényeiket.

A Kollégiumi Program kerettanterve a fentiek teljesítése érdekében törekszik az alapfokú nevelés-oktatás (7–8. évfolyam) kerettanterve és a Kollégiumi Program kerettanterve közötti koherencia megteremtésére.

A Kollégiumi Program kerettanterve a következőkre helyezi a hangsúlyt:

- (1) a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztésére;
- (2) a multikulturális tartalmak megjelenésére a kerettantervben;
- (3) az önértékelő képesség, a mások értékeléséhez szükséges képességek kialakítására (patrónusi, mentori beszélgetések, szöveges, írásos értékelések bevezetése, esetmegbeszélések stb.);
- (4) a differenciált tanulásszervezési módszerek megismerésére (kooperatív tanulásszervezés, projektmódszer stb.).

#### *A Kollégiumi Program rendszere*

A Kollégiumi Program a hátrányos helyzetű tanulók részére szerveződik. A pályázó kollégiumoknak rendelkeznie kell egy olyan öt évre szóló, kollégiumi tevékenységek és foglalkozások rendszeréből álló kollégiumi programmal, amellyel a programban részt vevő tanulók sikeres tanulmányi előmenetele, szociális hátrányainak csökkentése, kulturális javakhoz való hozzáférése megoldható.

A kollégium – öt éves programjának kidolgozásán túl – a 9., előkészítő év megtartását vállaló középiskolával együttműködve, az első évfolyam beindítása előtt elkészíti a program megvalósítását célzó pedagógiai programját, a középiskola pedig a 9., előkészítő évfolyam helyi tantervét, az itt közzétett Kerettantervi ajánlások segítségével.

A középiskola, a kollégiummal együttműködve, a 9., előkészítő évben a jelen kerettantervi ajánlás alapján megfogalmazott helyi tantervében hangsúlyt helyez a felkutatott hátrányos helyzetű tanulók motiválására, kompetenciájuk, személyiségük fejlesztésére, pályaorientációs foglalkozásokkal segít a tanulóknak a középiskola-választásban.

A kollégium a 9., előkészítő év folyamán együttműködik a tanulók családjával, és azokkal a középiskolákkal, amelyekben a tanulók a tanulmányaikat majd folytatják.

A Kollégiumi Program keretei között zajló fejlesztés az anyanyelvi, az idegen nyelvi, a matematikai, a természettudományos, a digitális, a szociális és a művészeti területeken zajlik, segíti a tanulókat a középiskolai követelmények teljesítésében, hozzájárul személyiségük fejlődéséhez, és egyéb fejlesztési feladatok megoldásának is alapjául szolgál.

## Tantárgyi struktúra és óraszámok

| Tantárgyak                      |                   | Heti óraszámok  |
|---------------------------------|-------------------|-----------------|
|                                 |                   | 9/AJKP évfolyam |
| Magyar nyelv és irodalom        |                   | 5               |
| Matematika                      |                   | 5               |
| Idegen nyelv (angol/német)      |                   | 3,5             |
| Dráma                           |                   | 3               |
| Testnevelés és sport            |                   | 5               |
| Patrónusi foglalkozás           |                   | 2               |
| Természetismeret                |                   | 3               |
| Szabadon választható tantárgyak |                   | 3               |
|                                 | Informatika       | 1,5             |
|                                 | Életpálya-építés  | 1,5             |
|                                 | Művészetek        | 1,5             |
|                                 | Tanulásmódszertan | 1,5             |
|                                 | Társadalomismeret | 1,5             |
| Kötelező óraszám                |                   | 29,5            |

A tantárgyakat és időkereteket tekintve a Kollégiumi Program kerettantervében foglalt tantárgyak egy része ajánlott viszonylag magas órászámmal (magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, dráma, testnevelés, természetismeret, patrónusi foglalkozás), a heti három órában a kínált öt választható tantárgyból kettő választásával tehet eleget az intézmény a törvényben kötelezően előírt óraszámok teljesítésének.

A testnevelés és sport 9/AJKP helyi tantervének elkészítéséhez a középiskolák kerettanterve 9–12. évfolyamos anyagából a 9-10. évfolyam anyaga használható, a helyi lehetőségek és szükségletek alapján.

*Kerettanterv az Arany János Kollégiumi Programjának 9. előkészítő  
évfolyama számára*

**Kötelező tantárgyak:**

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Idegen nyelv – angol
- Idegen nyelv – német
- Dráma
- Testnevelés és sport
- Patrónusi foglalkozás
- Természetismeret

## **MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM**

### **9/AJKP évfolyam**

A magyar nyelv és irodalom tanítása az alapozó évfolyamon egymást átható, tevékenység- és problémacentrikus folyamat. A feltárt hiányosságok ismeretében egyénre szabottan, a magyar nyelv és irodalom tantárgy sajátosságait figyelembe vevő módszerekkel a felzárkózás biztosítása a feladat.

Az előkészítő évfolyam célkitűzése az általános iskolában tanultak elmélyítése, a hiányok pótlása, az új élethelyzetbe, iskolatípusba, közösségbe került tanulók beilleszkedésének elősegítése; a kommunikációs gátak, zavarok oldása, a kommunikációs képesség fejlesztése az iskolai és mindennapi élethelyzetekben; a szövegolvasás, szövegértés fejlesztése; tanulási technikák kialakítása. Hozzá kell segíteni a tanulókat ahhoz, hogy ismereteiket a kellő szinten tudják alkalmazni, kreativitásuk fejlődjön. A kulcskompetenciák közül a legfontosabb az anyanyelvi, a szövegértési, szövegalkotási kompetenciák fejlesztése, mert az anyanyelvi képzés, képzettség befolyásolja és támogatja a többi műveltségterület elsajátítását is.

El kell érni, hogy a tanuló törekedjen részt venni az ismeretek közös felidőzésében és a tisztázandó homályos pontok megtalálásában. Legyen képes korábbi ismereteit előhívni. Törekedjen a kommunikációs helyzetnek megfelelő stílus használatára és a személyiségének megfelelő, árnyalt önkifejezésre. Legyen képes alkalmazni anyanyelvi és kommunikációs ismereteit a szövegolvasás és szövegértés, valamint a szóbeli és írásbeli megnyilatkozás minden területén. Ismerje meg a jegyzet- és vázlatkészítés módszereit. Ismerje meg az elektronikus információhordozókat is. Gyakorolja az önálló szövegalkotást.

Az anyanyelvi nevelés feladata az általános iskolában elsajátított leíró nyelvtani ismeretek ismételése, rendszerezése, a hiányok pótlása, az olvasás, az írás, a helyesírás és a szövegértés készségeinek fejlesztése. A kulturált szóbeli és írásbeli kifejezőképesség kialakítása a kommunikáció érdekében, hogy a tanulók képesek legyenek alkalmazkodni különböző beszédhelyzetekhez és beszédpartnerekhez. A képzelet, önkifejezés, egyéni stílus bátorítása. A szókincs gyarapítása. Az anyanyelvi nevelés segít megalapozni az önálló ismeretszerzést, tanulást, gondolkodást, az élethosszig tartó tanulás képességét és igényét.

Az irodalmi nevelés feladata az általános iskolai irodalmi anyag rendszerezése, a hiányok pótlása. Fontos feladat az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése, a kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése; önállóság, aktivitás, tolerancia, empátia kialakítása. Az irodalmi képességek fejlesztése elsősorban az olvasottság, az előadói, a szövegalkotó és -értelmező képesség fejlesztését jelenti. Az irodalmi és egyéb művek középpontba helyezésével segíti a tanulók szövegértő készségét, erősíti problémaérzékenységüket, pozitív irányba befolyásolja személyiségüket. Az irodalmi művek a befogadót szembesítik az élet nagy kérdéseivel, ezzel segítik az emberi és társadalmi problémák megértését, átélését, a saját és más kultúrák megismerését, a másság elfogadását, tiszteletben tartását. Kiemelt feladat az olvasási kedv felkeltése, az irodalomnak mint művészetnek a megszerettetése, kifejezőmódjainak megértése. Az irodalmi alkotások fejlesztik az emlékezetet, a kreativitást, az élmények feldolgozásának képességét. A tanuló ismerje meg a település irodalmi emlékhelyeit, a környékhez kapcsolódó kiemelkedő személyiségek életútját, ezzel is erősítve identitását.

## Magyar nyelv

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Év eleji felmérés                                                                                    | Órakeret<br>6 óra            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Az általános iskolában tanult alapvető nyelvtani ismeretek.                                          |                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Az ismeretek előhívása, rendszerezése, a hiányosságok feltárása, a fejlesztési területek kijelölése. |                              |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                      | <b>Kapcsolódási pontok</b>   |
| <i>Tájékozódás a tanulók előzetes nyelvtani ismereteiről</i><br>Nyelvi-nyelvtani jelenségek felismerése a gyakorlati tudás alapján.<br>Hang és betű, szóelemek, szavak, toldalékok felismerése és jellemzői.<br>Jelentés, mondatalkotás a szó jelentésének megfelelően.<br><i>Szövegértés</i><br>Hallott és olvasott szöveg értése kérdések alapján, vázlatírás, kulcsszavak azonosítása, ok-okozati összefüggés felismerése.<br><i>Helyesírás</i><br>Olvasható, esztétikus külalak, helyesírási szabályok alkalmazása. |                                                                                                      | Matematika<br><br>Művészetek |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Hang, betű, szóelem, szó, mondat, szöveg, szövegértés, helyesírás.                                   |                              |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                      | Leíró nyelvtani alapismeretek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Órakeret<br>50 óra           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                 | Nyelvi-nyelvtani jelenségek felismerése (hang, betű, szótag, szó, szótő, toldalék, mondat, szöveg).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                 | Jól formált, nyelvileg igényes beszéd fejlesztése.<br>Kritikai gondolkodás fejlesztése.<br>A helyesírási készség, az önálló tanulási, ismeretszerzési készség fejlesztése, a helyesírási ismeretek rendszerezése, az elvek és a szabályok közötti összefüggések feltárása. Szókincsbővítés.<br>Memóriafejlesztés. Gondolkodás- és tanulásfejlesztés.<br>A nyelvi egységek szerkezeti, jelentéstani összefüggéseire vonatkozó ismeretek önálló alkalmazása.<br>Gyakorlottság a szöveg, a mondat, a szóalak elemzésében és helyes használatában.<br>Új ismeretek elsajátítása, feldolgozása, beillesztése és alkalmazása. |                              |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Kapcsolódási pontok</b>   |
| <i>A hangok és betűk</i><br>Fogalomalkotás. Beszédhangok, hangképzés (beszédtechnikai gyakorlatok). Betűrendbe sorolás, magán- és mássalhangzótörvények.<br><i>Helyesírásunk alapelvei</i><br>Kiejtés, szóelemzés, hagyomány és egyszerűsítés elve. A |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Matematika<br><br>Művészetek |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>magánhangzók és a mássalhangzók alkalmazkodása (hangrend, illeszkedés, hasonulás, összeolvadás, rövidülés).</p> <p>Ly – j helyesírása.</p> <p>Szótagolás, elválasztás.</p> <p><i>Szóelemek</i></p> <p>Szóelemek felismerése.</p> <p>A toldalékok fajtái: tö, képző, jel, rag, írásmódjuk, kapcsolódásuk és változataik.</p> <p>A szóalaktanhoz kapcsolódó helyesírási szabályok.</p> <p><i>Szavak</i></p> <p>Szókészlet, szókincs.</p> <p>Közmondások, állandósult szókapcsolatok gyűjtése, értelmezése.</p> <p>Szóalkotás: szóképzés, szóösszetétel, mozaikszó alkotás.</p> <p>A szó hangalakja és jelentése (egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, hasonló alakú, rokon értelmű szavak).</p> <p>Alapvető szófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, névmás, igenév, határozószó, névelő, névutó, igekötő, kötőszó, indulatszó).</p> <p>A szavakhoz kapcsolódó helyesírási szabályok.</p> <p><i>Mondatok nyelvi-logikai szintje</i></p> <p>A mondatok felépítése, típusai. Egyszerű és összetett mondat. Tő-, bővített, teljes, hiányos mondat. Alá- és mellérendelő mondatok.</p> <p>Mondatrészek felismerése, jelölése, ábrázolása.</p> <p>A szöveg és mondat viszonya.</p> <p>Szövegkohérenca: lineáris, globális kohézió felismerése, alkalmazása.</p> <p>A mondathoz kapcsolódó helyesírási szabályok.</p> |                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Beszédhang, magán- és mássalhangzótörvény, helyesírási alapelv, szótagolás, elválasztás, szóelem, szókészlet, szókincs, szóalkotás, hangalak és jelentés, szófaj, mondat, mondatrész, lineáris- és globális kohézió, szöveg. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Szövegfeldolgozó eljárások gyakorlása                                                                                                                                       | Órakeret<br>28 óra                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Biztos olvasási készség. Kifejező és értő olvasás.                                                                                                                          |                                                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Értő olvasás fejlesztése. Szövegértési technikák ismeretének bővítése, gyakorlása, alkalmazása. Szövegek pontos megfigyelése, azonosítása. Olvasási stratégiák fejlesztése. |                                                              |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                             | Kapcsolódási pontok                                          |
| <p>Az értő hangos és néma olvasás gyakorlása. Szövegértelmezés, ok-okozati összefüggések felismerése, következtetések. Olvasási stratégiák gyakorlása. (Jelentésalkotás, jóslás, következtetés, értelmezés, értékelés, kérdések, reflektálás, összefoglalás.)</p> <p>Szövegfeldolgozási módszerek alkalmazása (aláhúzás, szövegkiemelés, kulcsszavak kigyűjtése).</p> <p>Lényegkiemelés, szövegtömörítés, vázlatkészítés. A vázlatkészítés lépéseinek áttekintése. Címszavas és mondatértékű vázlat</p> |                                                                                                                                                                             | <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Patrónusi foglalkozás</i></p> |

|                                                                                                                             |                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| megkülönböztetése, alkalmazása. Szövegalkotás vázlat alapján. Szóbeli szövegalkotás képek alapján, vázlatkészítés önállóan. |                                                                                                               |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                              | Értő olvasás, szövegértés, szövegfeldolgozás, lényegkiemelés, szövegtömörítés, vázlatkészítés, szövegalkotás. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Verbális és nonverbális kommunikáció                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Órakeret<br>13 óra                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | A meglévő kommunikációs készségek, ismeretek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ismeretelemző, értékelő gondolkodás, kreativitás, énkép fejlesztése, társas kapcsolatok, hatékony társadalmi beilleszkedés erősítése. Új ismeretek elsajátítása, feldolgozása, beillesztése és alkalmazása. Megfelelő szókincs alkalmazása. Internet használata az információk megszerzésére. A nem nyelvi kommunikáció, valamint a másik ember megértését és az önkifejezést elősegítő kommunikáció formálása, továbbfejlesztése. |                                                                                                            |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                 |
| <i>Kommunikáció</i><br>A kommunikáció értelmezése, tényezői, célja, funkciói. Szóbeli kommunikáció, mindennapi kommunikációs helyzetek, szituációs gyakorlatok. Konfliktuskezelői stratégiák és gyakorlatok. Szimulációs játékon keresztül a tanultak elmélyítése, alkalmazása. Egyéni és páros problémamegoldás.<br><i>Kommunikációs zavarok és megoldási lehetőségeik</i><br>Nonverbális kommunikáció: tekintet, mimika, testtartás, gesztus, térköz. Mimikai gyakorlatok. Érzelmek kifejezése.<br><i>Metakommunikáció</i><br>Metakommunikatív jelzések megfigyelése, felismerése, értelmezése. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <i>Informatika</i><br><br><i>Dráma</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kommunikáció, kommunikációs zavar, konfliktuskezelés, metakommunikáció.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                            |

| Tematikai egység                                                           | Rendszerező ismétlés                                                                                                                                                                                      | Órakeret<br>4 óra          |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                      | Az eddig tanult ismeretek, eljárások, technikák.                                                                                                                                                          |                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                      | A tanévben tanult ismeretek, nyelvtani fogalmak, követelmények komplex módon történő áttekintése, rendszerezése és gyakorlati alkalmazása. Logikus gondolkodás fejlesztése.                               |                            |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                 |                                                                                                                                                                                                           | <b>Kapcsolódási pontok</b> |
| <i>Ismétlés, rendszerezés</i><br>A tanultak jártasság szintű elsajátítása. |                                                                                                                                                                                                           | <i>Matematika</i>          |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                             | Beszédhang, magán-és mássalhangzótörvény, helyesírási alapelv, szótagolás, elválasztás, szóelem, szókészlet, szókincs, szóalkotás, hangalak és jelentés, szófaj, mondat, mondatrész, lineáris és globális |                            |

|  |                                                                                                                                                                                         |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | kohézió, szöveg, értő olvasás, szövegértés, szövegfeldolgozás, lényegkiemelés, szövegtömörítés, vázlatkészítés, kommunikáció, kommunikációs zavar, konfliktuskezelés, metakommunikáció. |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Irodalom

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Év eleji felmérés                                                                                    | Órakeret<br>4 óra            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Az általános iskolai ismeretek.                                                                      |                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Az ismeretek előhívása, rendszerezése, a hiányosságok feltárása, a fejlesztési területek kijelölése. |                              |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                      | Kapcsolódási pontok          |
| <i>Az általános iskolában tanultak felmérése</i><br>Műnemek, műfajok jellemzői, stílusesszközök, a tanult irodalmi alkotások szerzője, műfaja.<br>Hallott és olvasott szöveg értése kérdések alapján, vázlatírás.<br>Kulcsszavak azonosítása, ok-okozati összefüggés felismerése.<br>Olvasható, esztétikus külalak, helyesírási szabályok alkalmazása, többféle műfajú szöveg írása.<br><i>Szóbeli és írásbeli szöveg értése</i><br><i>Szövegalkotás</i> |                                                                                                      | <i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Műnem, műfaj, stílusesszköz, rím, ritmus, szerző, cím, elbeszélés, leírás, jellemzés, szövegértés.   |                              |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Irodalomelméleti és poétikai ismeretek rendszerezése                                             | Órakeret<br>6 óra                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Általános iskolai ismeretek.                                                                     |                                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Az általános iskolában tanult irodalomelméleti és poétikai ismeretek rendszerezése, elmélyítése. |                                            |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                  | Kapcsolódási pontok                        |
| <i>A műnemek és műfajok jellemzői</i><br>A jellemzők ismételése, rendszerezése, az egyes műfajokhoz a tanult művek rendelése.<br>A műfajok jellemzőinek összehasonlítása, az eltérések megfigyelése.<br><i>Szóképek és alakzatok</i><br>Felismerésük, szerepük, hangulati hatásuk a műalkotásban, a képek és alakzatok szókincsbeli és mondattani jellegzetességének azonosítása, szerepük megértése a lírai szövegben.<br><i>Verselés, rím</i><br>A verselési módok felismerése, azonosítása, hangulati hatásuk, funkciójuk felismerése az általános iskolában tanult versek és |                                                                                                  | <i>Matematika</i><br><br><i>Művészetek</i> |

|                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ismeretlen részletek alapján.<br>A rím fajtái, felismerésük, megnevezésük tanult és ismeretlen versek alapján. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                             | Nép- és műköltészet, műnem, műfaj, epika, líra, dráma, ballada, elbeszélés, elbeszélő költemény, mese, mítosz, monda, novella, regény, dal, epigramma, elégia, életkép, himnusz, óda, rapszódia, komédia, tragédia, ismétlés, fokozás, párhuzam, ellentét, hasonlat, megszemélyesítés, metafora, metonímia, allegória, szinesztézia, szimbólum, ütemhangsúlyos és időmértékes verselés, rím. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Irodalomolvasás és értelmezés                                                                                                                                                                                                                                                 | Órakeret<br>20 óra           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Az általános iskolában olvasott irodalmi alkotások.                                                                                                                                                                                                                           |                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Az általános iskolában megismert irodalmi alkotások felelevenítése, értelmezése, új szempontú feldolgozása. Az irodalomolvasással a tanulók érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élményhez juttatása. A tanult művek csoportosítása, értelmezése téma és motívum szerint. |                              |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kapcsolódási pontok          |
| <p><i>Az elbeszélő művek önálló és irányított olvasása, feldolgozása</i><br/>Mesék, mítoszok, mondák, novellák, regényrészletek, rövidebb terjedelmű regények az általános iskolai művek közül.<br/>Irányított szövegértelmezés.<br/>Kulcsszavak, szerkezeti egységek felismerése.<br/>A kifejező, hangos olvasás gyakorlása.</p> <p><i>Az epikus művek szerkezete</i><br/>Idő, helyszín, cselekmény, tetőpont, fordulópontok, szereplők, az elbeszélői nézőpont és a beszédhelyzet érzékelése.<br/>A cselekmény rövid összefoglalása szóban, írásban.</p> <p><i>A lírai művek feldolgozása</i><br/>A kompozíció elemeinek megismerése (versszak, nagyobb szerkezeti egységek).<br/>A lírai mű középpontjában álló gondolatok és érzelmek azonosítása, a mű témájának, hangulatának, hangnemének felismerése.<br/>Memoriterek (<i>Himnusz</i>, <i>Szózat</i>, Petőfi Sándor egy verse, Arany János egy verse és egy balladája, Ady Endre, Csokonai Vitéz Mihály, József Attila egy-egy verse).<br/><i>Válogatás a roma irodalomból</i><br/>Cigány mesék, Ratkó József versei, Lakatos Menyhért művei.<br/>Gyűjtőmunka, beszámoló készítése.<br/><i>A lakóhely irodalmi emlékei</i><br/>Gyűjtőmunka.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Lírai mű, epikai mű, értelmező feldolgozás, hangos és néma olvasás, memoriter, roma irodalom.                                                                                                                                                                                 |                              |

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Szövegalkotás, szövegértés                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Órakeret<br>20 óra  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Törekvés a tanult helyesírási szabályok alkalmazására a szövegalkotáskor.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Több műfajban önálló szövegalkotás: elbeszélés, leírás, jellemzés, rövid érvelő szöveg, meghívó, e-mail. Olvasható, tagolt íráskép kialakítása; szerkesztési, nyelvhelyességi, helyesírási ismeretek alkalmazása. A gyakori szövegtípusok megértési stratégiáinak kialakítása: szépirodalmi, ismeretterjesztő, tankönyvi és médiaszövegek; ábrák, képek, illusztrációk kapcsolatának felismertetése a szöveggel.<br>A szó szerinti, az értelmező, a kritikai és a kreatív olvasás, szövegfeldolgozási módok elmélyítése. |                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok |
| <p><i>Szövegértés</i><br/>A különböző szövegtípusok azonosítása, jellemzői<br/>Szépirodalmi, ismeretterjesztő, tankönyvi és médiaszövegek jellemzőinek felismerése, a szövegtípusok megkülönböztetése.</p> <p><i>Szókincsfejlesztés</i><br/>A szókincs, a szavak jelentésének azonosítása az adott szövegben többféle technikával, egyéni és kooperatív módszerekkel.<br/>A szöveg megértésének bizonyítása többféle módszerrel<br/>Következtetés; előzetes ismeretek, élmények felidézése; lényegkiemelés szóban és írásban; vázlatkészítés.<br/>Ok-okozati összefüggések felismerése; időrendi sorrend; kulcsszó-keresés; összefoglalás.<br/>A szó szerinti, az értelmező, a kritikai, a kreatív olvasás módjai és gyakorlásuk.</p> <p><i>Ábrák, képek, illusztrációk kapcsolata a szöveggel</i><br/>Szöveg és kép viszonyának értelmezése; ábrák, illusztrációk kapcsolata a szöveggel.</p> <p><i>Szövegalkotás</i><br/>Tanult műfajú szövegek írása, más szempontú megközelítése.<br/>Törekvés az olvasható, esztétikus írásképre.<br/>Igényesség a formára, külalakra.<br/>Szerkesztési, nyelvhelyességi, helyesírási szabályok alkalmazása.<br/>Elbeszélés, leírás, jellemzés, rövid érvelő szöveg, meghívó, e-mail írása többféle céllal.<br/>A tanult szabályok automatizálása.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Matematika</i>   |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Szövegértés, szövegalkotás, szövegtípus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |

| Tematikai egység          | Az irodalom és a társművészetek kapcsolata                        | Órakeret<br>7 óra |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>     | Tapasztalatok a művészeti ágak kifejezőeszközeiről, jellemzőiről. |                   |
| <b>A tematikai egység</b> | Azonos téma megjelenése a különböző művészeti ágakban – a         |                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                      |                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <b>nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                 | feldolgozások összehasonlítása, hasonlóságok, eltérések azonosítása. |                                                                       |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                      | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                            |
| <i>A szépirodalmi művek filmes adaptációja</i><br>A regény és filmes feldolgozása összehasonlítása, eltérések azonosítása; karakter- és konfliktusviszonyok elemzése.<br>A feldolgozás hasonlóságainak, különbségeinek azonosítása.<br><i>Szépirodalmi művek rajzfilmes, bábfilmes adaptációja</i> |                                                                      | <i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Dráma</i><br><br><i>Művészetek</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                     | Feldolgozás, képi megjelenítés, összehasonlító elemzés.              |                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                           |                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                          | <b>Rendszerező ismétlés</b>                                                                               | <b>Órakeret<br/>4 óra</b>  |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                            | Az általános iskolában és az előkészítő évfolyamon magyar irodalomból tanultak.                           |                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                            | Az ismeretek tudatosítása, összefüggéseiben láttatása. Biztos, stílusos szóbeli és írásbeli kommunikáció. |                            |
| <b>Ismeretek, fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                      |                                                                                                           | <b>Kapcsolódási pontok</b> |
| <i>Irodalomelmélet</i><br>Mű, szerző, műfaj megnevezése.<br><i>Olvasmányélmények</i><br>Beszámoló, érdeklődés felkeltése.<br><i>Szövegalkotás</i><br>Aktuális témában: meghívó, élménybeszámoló. |                                                                                                           | <i>Matematika</i>          |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                   | Szerző, műfaj, élmény.                                                                                    |                            |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | <p>A tanuló alkalmazza tudatosan a helyes beszédtechnikát és az írásbeli kommunikáció alapszabályait.</p> <p>Ismerje a magyar helyesírás rendszerét, az elveket és a törvényszerűségeket. Legyen képes a tanult helyesírási szabályokat felidézni, helyesen alkalmazni, a közöttük levő összefüggéseket felismerni. Tudja a helyesírási szabályzatot és a helyesírási szótárt önállóan használni. Törekedjen rendezett írásképre.</p> <p>A nyelvi egységek szerkezeti, jelentéstani összefüggéseit ismerje fel. Alkalmazza helyesen a tanult szófaji ismereteket. Alkalmazza helyesen a tanult mondattani ismereteket. Ismerje, hogy mi teszi szöveggé a mondathalmazt.</p> <p>Legyen képes az életkornak megfelelő szintű, értő olvasásra; információk keresésére, azonosítására, az információk integrálására, következtetések levonására, összegzésre, szövegmagyarázat készítésére.</p> <p>Legyen képes kreatív szövegalkotásra, önálló vélemény megfogalmazására. A szövegben törekedjen pontosságra, érzékletességre</p> |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>és lényegkiemelésre.</p> <p>Legyen képes a konfliktus kezelésére és harmonikus kapcsolatok kialakítására, az önkifejezésre, a metakommunikatív jelzések értelmezésére, kommunikációs helyzetben való aktív részvételre. Tudjon önállóan és együttműködve ismereteket szerezni információhordozók segítségével.</p> <p>Alakuljon ki a tanulóban az olvasás iránti igény, az érzékenység az irodalmi művekben megjelenő értékek felfedezésére.</p> <p>Legyen képes önálló véleményalkotásra és véleménynyilvánításra, mások véleményének elfogadására.</p> <p>Legyen képes az ismert műalkotásokat azonosítani.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## MATEMATIKA

### 9/AJKP évfolyam

Az iskolai matematikatanítás célja, hogy hiteles képet nyújtson a matematikáról mint tudásrendszeréről és mint sajátos emberi megismerési, gondolkodási, szellemi tevékenységről. A matematika tanulása érzelmi és motivációs vonatkozásokban is formálja, gazdagítja a személyiséget, fejleszti az önálló, rendszerezett gondolkodást, és alkalmazásra képes tudást hoz létre. A matematikai gondolkodás fejlesztése emeli a gondolkodás általános kultúráját.

A matematikatanítás során kiemelt feladat megismertetni a tanulókat az őket körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyaival, megalapozni a korszerű, alkalmazásra képes matematikai műveltségüket, fejleszteni a gondolkodásukat, az életkornak megfelelő szinten biztosítani a többi tantárgy tanuláshoz, a mindennapok gyakorláthoz szükséges matematikai ismereteket és eszközöket.

A matematikával való foglalkozás fejleszti a tapasztalatból kiinduló önálló ismeretszerzést, kialakítja az önálló gondolkodás igényét, megismerteti a problémamegoldás örömét és szolgálja a pozitív személyiségjegyek kialakulását. Alapvető célunk a megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése, a valóságos szituációk és a matematikai modellek közötti kétirányú út megismertetése, és azok használatának fokozatos kialakítása.

Törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságának fejlesztésére, a pontos és kitartó munkára való nevelésre, a reális önbizalom, az akaraterő, az igényes kommunikáció kialakítására, a gondolatok érvekkel való alátámasztásának fejlesztésére. Különböző területekről érkező, más és más módon megfogalmazott információk önálló értelmezésével és az ismeretek megtanulásával fokozatosan el kell sajátítani – és alkalmazni is tudni kell – a deduktív út egyszerűbb, legelemibb formáit. Eközben nem csökken az induktív út jelentősége sem.

Miközben a matematikai ismeretek egy része absztraktabbá válik, addig jelentős részük továbbra is a konkrét tapasztalatokhoz kapcsolódik. Éppen ezért hangsúlyt kell helyezni a sokszínű tevékenységre, a tapasztalatok tudatosítására, különböző módokon való rögzítésére, értelmezésére, rendszerezésére, összefüggések keresésére. A matematika tanításának-tanulásának jellemzője a felfedeztetés, a probléma felvetésétől a megoldásig vezető – néha tévedésektől sem mentes – útnak az egyre önállóbb bejárása.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk a következtetésre épülő problémamegoldásnak, az egyszerű algoritmusok kialakításának, követésének is. Mindezt eleinte konkrét helyzetekben végezzük, majd erre építve – az életkori sajátosságok figyelembevételével – általánosítunk. A tanulási folyamatnak legyen jellemzője a fokozatos absztrahálás mellett a gyakori konkretizálás, az általánosítás mellett a specializálás.

A matematika – a lehetőségekhez igazodva – támogassa az elektronikus eszközök (zsebszámológép, grafikus kalkulátor, számítógép, internet stb.), információhordozók célszerű felhasználásának megismerését, alkalmazásukat az ismeretszerzésben, a problémák megoldásának egyszerűsítésében.

A matematikai nevelés fontos terepe a kulcskompetenciák kialakításának. A problémamegoldó, a kritikai, a döntési, a szabálykövető, a lényegkiemelő, valamint az információ komplex kezelésének kompetenciái beépülnek minden matematikai tevékenységbe. A jól megválasztott módszerekkel történő matematikatanítás a kommunikációs képesség fejlesztése mellett az együttműködési képességet is fejleszti.

A matematika tanterv tananyagtartalma biztosítja, hogy a Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai tanításunkban megjelenjenek: különböző alkalmazásokban, matematika-történeti érdekességekhez kapcsolva, projektfeladatok kapcsán a környezeti nevelés, a hon- és népismeret, a kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz szemlélete fejlesztendő. Nagy súlyt

fektetünk a szövegértő képesség fejlesztésére, szöveg alapján nyitott mondatok felírására, s ezek (módszeres) próbálkozással, következtetéssel, majd algebrai úton történő megoldására. A későbbiekben matematikai szövegek értelmezésével, elemzésével segítjük a diszkussziós képesség fejlesztését, a többféle megoldás keresését. A modellalkotás a matematizálás fontos eszköze, segítséget nyújt a problémák megoldásához.

Fontos, hogy ne csak a matematikából, hanem a mindennapi életből is szerepeltessünk állításokat, melyeknek igaz vagy hamis voltát a tanulókkal együtt elemezzük. Ily módon juttatjuk el őket sejtések és szabályszerűségek megfogalmazásához.

Kezdetől fogva adatok gyűjtésével, lejegyzésével, grafikonok készítésével, néhány lépéses elemi algoritmusok alkalmazásával kifejtjük az adatsokaságok elemzésének, jellemzésének, ábrázolásának képességét, a statisztika legalapvetőbb elemeinek megismerését. Mindezzel elérjük, hogy a tanulók képesek legyenek néhány lépéses algoritmusokat önállóan is készíteni.

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Halmazok, kombinatorika, matematikai logika                                                                                                                                                                | Órakeret<br>9 óra        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Alapfogalmak halmazokról.                                                                                                                                                                                  |                          |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Rendszerszemlélet fejlesztése. Igényes szóbeli és írásbeli közlés fejlesztése. Bizonyítási igény kialakítása. Az ellenőrzés, önellenőrzés igényének fejlesztése. A kombinatorikus gondolkodás fejlesztése. |                          |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                            | Kapcsolódási pontok      |
| <p>Elemek halmazokba rendezése, halmazok elemeinek felsorolása konkrét példák kapcsán.</p> <p>A tanult ismeretek közötti összefüggések felismerése, azok értő alkalmazása.</p> <p>A tanult halmazműveletek alkalmazása konkrét feladatokban.</p> <p>A nyelv logikai elemeinek helyes használata.</p> <p>Gondolatok helyes szóbeli és írásbeli kifejezése.</p> <p>Ellenpéldák szerepe a cáfolásban.</p> <p>Az és, vagy, ha-akkor, nem, van olyan, minden kifejezések jelentése.</p> <p>Szövegelemzés, -értelmezés, lefordítás a matematika nyelvére.</p> <p>A matematikai bizonyítás előkészítése: sejtések, kísérletezés, módszeres próbálkozás, cáfolás.</p> <p>Szöveges feladatok értelmezése, megoldási terv készítése, a feladatok megoldása és a szöveg alapján történő ellenőrzése.</p> <p>Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása változatos módszerekkel (fadiagram, táblázatok készítése).</p> |                                                                                                                                                                                                            | Magyar nyelv és irodalom |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Elem, halmaz elemszám, részhalmaz, valódi részhalmaz, üres halmaz, halmazművelet, logikai művelet.                                                                                                         |                          |

| Tematikai egység | Számelmélet, algebra                                                                                                                       | Órakeret<br>75 óra |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Előzetes tudás   | Számok, mérés, mértékegységek; helyi érték, alaki érték, valódi érték, negatív számok a mindennapi életben, törtek a mindennapi életben, a |                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | számok helye a számegyenesen.<br>Alapműveletek, matematikai jelek.<br>Páros és páratlan számok, többszörös, osztó, maradék.                                                                                                       |                                                                                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Rendszerezőképesség fejlesztése.<br>Következtetési képesség fejlesztése összetettebb feladatokban.<br>Ellenőrzés igényének fejlesztése.                                                                                           |                                                                                                 |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                      |
| <p>Racionális szám fogalma (véges, végtelen tizedes törtek).<br/>A négyzetgyök fogalma, példák nem racionális számra.<br/>A természetes, egész és racionális számok halmazának kapcsolata.<br/>Eredmények becslése.<br/>Algebrai egész kifejezések, egyszerű képletek átalakítása.<br/>Szorzattá alakítás kiemeléssel.<br/>Algebrai egész kifejezések szorzása egyszerű esetekben.<br/>Arány, aránypár, arányos osztás gyakorlati feladatokban.<br/>Százalékszámítás és egyszerű kamatszámítási feladatok.<br/>Elsőfokú, illetve elsőfokúra visszavezethető egyszerű egyenletek, elsőfokú egyenlőtlenségek megoldása.<br/>Egyszerűbb egyenletrendszerek megoldása.<br/>Szöveges feladatok megoldása.<br/>Alaphalmaz, megoldáshalmaz szerepe a megoldás keresésénél.<br/>Számítások egyszerűsítése azonosságok felismerésével.<br/>A helyettesítési érték célszerű kiszámítása.<br/>Szövegértelmezés, lefordítás a matematika nyelvére.</p> |                                                                                                                                                                                                                                   | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Társadalomismeret</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Természetes, egész, racionális, irracionális, valós szám. Művelet, műveleti sorrend, műveleti tulajdonság. Hatvány, négyzetgyök. Nevezetes azonosság. Arány, arányosság. Százalékszámítás. Mérlegelv. Alaphalmaz, megoldáshalmaz. |                                                                                                 |

| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Geometria</b>                                                                                                                                                                                                                   | <b>Órakeret<br/>56 óra</b>                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                          | Alapfogalmak ismerete: pont, vonal, egyenes, félegyenes, szakasz, sík, szögtartomány. Síkbeli alakzatok: háromszögek, négyszögek, speciális négyszögek. Sokszögek, szabályos sokszögek. Kör és részei.                             |                                                                                          |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                          | Fejlesztés a gyakorlati mérések és mértékegységváltások helyes elvégzésében. Transzformációs szemlélet fejlesztése. A halmazszemlélet és a térszemlélet fejlesztése. A bizonyítási igény erősítése. Számolási készség fejlesztése. |                                                                                          |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                               |
| Mértékegységek átváltása konkrét gyakorlati példák kapcsán a kibővült számkörben.<br>Háromszögek magasságvonala, területe.<br>Paralelogramma, trapéz, deltoid tulajdonságai, kerülete és területe.<br>Kör kerülete, területe.<br>Szögpárok (egyállású szögek, váltószögek, kiegészítő szögek). |                                                                                                                                                                                                                                    | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Művészetek</i> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tengelyes tükrözés, tengelyesen szimmetrikus alakzatok.<br/>         Középpontos tükrözés, középpontosan szimmetrikus alakzatok.<br/>         Szerkesztések: nevezetes szögek, háromszögek, sokszögek.<br/>         Ismerkedés a forgástestekkel.<br/>         Eltolás a síkban, vektor fogalma, vektorműveletek.<br/>         Középpontos nagyítás, kicsinyítés konkrét arányokkal.<br/>         Pithagorasz-tétel.<br/>         Egyszerű számítási feladatok a geometria különböző területeiről.<br/>         Állítások megfogalmazása és igaz vagy hamis voltának eldöntése.<br/>         Megoldási terv készítése kerület- és területszámítási feladatoknál.<br/>         Ismert alakzatok tengelyes tükröképének megszerkesztése.<br/>         Szerkesztési eljárások gyakorlása.<br/>         A tanultak alkalmazása más tantárgyak és a mindennapi élet problémáinak megoldása során.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>SI-mértékrendszer. Tételelem. Egyenespár (párhuzamos, metsző, kitérő).<br/>         Szögpár. Síkidom, nevezetes vonal. Konvex, konkáv síkidom.<br/>         Egybevágósági transzformáció. Szimmetria (tengelyes, középpontos).<br/>         Kerület, terület, térfogat, felszín. Descartes-féle koordináta-rendszer. Vektor.</p> |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Függvények.<br>Az analízis elemei                                  | Órakeret<br>16 óra                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Alapvető ismeretek a függvényekről.                                |                                                                                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | A függvényszemlélet fejlesztése.                                   |                                                                                                 |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                    | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                      |
| <p>Függvények és ábrázolásuk a derékszögű koordináta-rendszerben: lineáris, másodfokú, abszolútérték-, törtfüggvény.<br/>         Konkrét, egyszerű feltételeknek eleget tevő pontok a koordináta-rendszerben.<br/>         Egyismeretlenes egyenletek grafikus megoldása.<br/>         Sorozatok és vizsgálatuk (számtani és mértani).<br/>         Táblázatok, grafikonok készítése konkrét függvények esetén.<br/>         Grafikus megoldási módszerek alkalmazása (lehetőség szerint számítógépen is).<br/>         Sorozatok szabályainak felismerése, a tanultak alkalmazása más tantárgyak során.</p> |                                                                    | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Társadalomismeret</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Függvény, alaphalmaz, képhalmaz, hozzárendelés. Függvényvizsgálat. |                                                                                                 |

| Tematikai egység          | Statisztika.<br>Valószínűség-számítás elemei         | Órakeret<br>5 óra |
|---------------------------|------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>     | Számtani közép kiszámítása.                          |                   |
| <b>A tematikai egység</b> | Valószínűségi és statisztikai szemlélet fejlesztése. |                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                               |                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                              | Adatsokaságban való eligazolás képességének fejlesztése.                                      |                                                          |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                               | <b>Kapcsolódási pontok</b>                               |
| Valószínűségi kísérletek elvégzése.<br>Valószínűség előzetes becslése, szemléletes fogalma.<br>Adathalmazok elemzése (módusz, medián) és értelmezése, ábrázolásuk.<br>Grafikonok készítése, elemzése.<br>Táblázatok, grafikonok készítése, elemzése.<br>Középértékek számítása. |                                                                                               | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Művészetek</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                   | Esemény (biztos, lehetetlen). Módusz, medián, számtani közép.<br>Diagram. Relatív gyakoriság. |                                                          |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | Szabatos, pontos írásbeli és szóbeli fogalmazás.<br>Gondolatok (állítások, feltételezések, választások) világos, érthető szóbeli és írásbeli közlése.<br>Szövegértelmezés egyszerű esetekben.<br>Alapműveletek helyes sorrendű elvégzése egyszerű esetekben, racionális számkörben.<br>Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értékének kiszámítása.<br>Arányosság felismerése és alkalmazása konkrét feladatokban.<br>Egyszerű százalékszámítási feladatok elvégzése.<br>Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek megoldása.<br>Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel.<br>Szög (fok), hosszúság, terület, térfogat, tömeg, űrtartalom, idő mérése, szabványos mértékegységeinek ismerete.<br>Háromszögekkel kapcsolatos szerkesztések elvégzése.<br>Háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb felszíne, térfogata.<br>Adott pont eltolása adott vektorral.<br>Kicsinyítés, nagyítás felismerése hétköznapi szituációkban.<br>Pithagorasz-tétel ismerete és következetes használata.<br>Az alapfüggvények ábrázolása konkrét racionális együtthatók esetén.<br>Relatív gyakoriság számítása.<br>Módusz, medián, számtani közép meghatározása kis számú, konkrét adathalmazban.<br>Grafikonok készítése, olvasása egyszerű esetekben. |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## ANGOL NYELV 9/AJKP évfolyam

Az előkészítő évfolyamra különböző tudásszintű fiatalok kerülnek be. Többségük számára nem ismeretlen az angol nyelv, de nagyon hiányos tudással rendelkeznek. A bemeneti méréskor feltárt hiányosságok ismeretében egyénre szabottan a felzárkóztatás biztosítása a feladat. Az előkészítő évfolyam célkitűzése az általános iskolában tanultak ismételése, a hiányok pótlása, a szövegértés, az írás- és beszédképesség, a hallás utáni megértés és egyéb kompetenciák fejlesztése, és a nyelvtani ismeretek elmélyítése. A tanév végére a tanulók érik el az A2 szintet.

Ahhoz, hogy az angol nyelv tanításával új világot nyissunk meg a tanulók előtt, az alábbi feladatokat kell ellátni: az általános iskolai ismeretanyag ismételése, rendszerezése, a hiányok pótlása, szókincs bővítése; egyszerű szövegek megértése és alkotása megadott minta alapján; a hétköznapi élethelyzetekhez szükséges alapszintű kommunikáció kialakítása; az írás és a helyesírás képességének fejlesztése magyar és angol nyelven; a kreativitás és szocializáltság fejlesztése, önállóság, tolerancia és empátia kialakítása; az angol nyelvterület kultúrájának, szokásainak, illemszabályainak megismertetése és elfogadtatása; az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése; az önbizalom növelése; a tanuló merjen angolul beszélni, még akkor is, ha hibázik; a motiváltság megteremtése, a munkavégzésre való szocializálás; a társadalmilag hasznos magatartásformák kialakítása; a tanulók sikerélményéhez juttatása zene, tánc, mondókák, rapszövegek segítségével.

A tanulók tudásszintjének felmérése után az egyéni elmaradások pótlása a cél. Fejlődjenek ki azok a jellemvonások, amelyek alkalmassá teszik a tanulókat arra, hogy rendszeresen és önállóan készüljenek az órákra, elkészítsék a házi feladatot, és egy adott témakörben önálló kutatást végezzenek az interneten, anyagot gyűjtsenek, PowerPoint-os prezentációt készítsenek.

A tanulók meglévő tudásának megismerése nélkülözhetetlen a tanulási folyamat tervezéséhez. Nemcsak a korábban tanult ismeretek meglévő szintje, hanem a tapasztalati tudás, a témával kapcsolatos személyes elképzelések és viszonyulások, magatartásmódok is felszínre kerülhetnek. A program alapelve a tanulók és képességeik megismerése különböző vizsgálati módszerek segítségével, amelyek alapján képességszint szerinti csoportokban megkezdődik a fejlesztés, hogy a pedagógusok minden gyermekből kihozzák képességei maximumát, és az alulteljesítő, tehetséges tanulók se vesszenek el.

A mérés értékelése alapján a tehetségesek esetében tehetségfejlesztés, a többi tanulónál pedig képességfejlesztés történik. A felzárkóztatás, a fejlesztés sikeressége minden tanuló esetében a különleges bánásmód és differenciált fejlesztés függvénye, ezért komplex egyéni fejlesztési program kidolgozása szükséges.

| Tematikai egység                                      | Év eleji állapotfelmérés                                                          | Órakeret<br>2 óra             |
|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | Az általános iskolából hozott angol nyelvi alapok.                                |                               |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | Előkészítő és rávezető gyakorlatok, tájékozódás a tanulók nyelvi tudásszintjéről. |                               |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>            |                                                                                   | <b>Kapcsolódási pontok</b>    |
| Ismerkedés, a tanulási motiváció megteremtése.        |                                                                                   | <i>Patrónusi foglalkozás:</i> |

|                                                                                                                                                    |                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Olvasás és hallás utáni szövegértés, nyelvi készség, íráskészség felmérése.<br>Nyelvi teszt írása, értékelése, javítása, beszélgetés a tanulókkal. | önismeret.<br><br><i>Magyar nyelv és irodalom<br/>Társadalomismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                 | Mindennapi élet, házi rend.                                             |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                               | Társas kapcsolatok                                                                                     | Órakeret<br>10 óra                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                          | Bemutakozás, családtagok neve.                                                                         |                                                          |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                  | Idegen nyelvi kommunikáció, helyesírás, olvasás, számolás és hallásértés fejlesztése. Szókincsbővítés. |                                                          |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                        | <b>Kapcsolódási pontok</b>                               |
| <p>Én és a családom.<br/>Köszönések.<br/>ABC, számok 1-20-ig.<br/>Színek.<br/>Család bemutatása, családfa készítése.</p> <p>Személyes névmások.<br/>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása.</p> |                                                                                                        | <p><i>Társadalomismeret</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                             | Rokonsági fok, családfa, személynév.                                                                   |                                                          |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Napirend                                                                  | Órakeret<br>10 óra         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Igék.                                                                     |                            |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Simple Present igeidő bemutatása, kijelentés, kérdés, tagadás használata. |                            |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                           | <b>Kapcsolódási pontok</b> |
| <p>Hétköznapi tevékenységek, napi rutin, délutáni elfoglaltságok, hétvégi házimunka, szabadidős tevékenységek.<br/>Reggeli tevékenységek, iskola, ebéd, felkészülés az órákra, szabadidő, esti tevékenységek, hétvégi munka és szórakozás.<br/>Egy hétköznapi és egy hétvégi napom a családdal.</p> <p>Szókincsfejlesztés gondolat-térképpel.<br/>Szöveg kiegészítése, másolása, hallásértés, helyes sorrendbe rakás.<br/>Egyszerű szöveg alkotása, daltanulás, mondatszerkesztés.</p> |                                                                           | <i>Életpálya-építés</i>    |

|                                    |                                                                           |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b> | Rend és napirend, strukturálás, rendszeresség, szabálykövetés, pontosság. |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Szűkebb környezetünk                                                                                 | Órakeret<br>10 óra                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | A ház helyiségei nevének ismerete, és a „to be” létige ragozásának ismerete.                         |                                                                                                                 |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                   | Szókincsbővítés, „there is, there are” szerkezetek begyakorlása, mondatalkotás, szöveg szerkesztése. |                                                                                                                 |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                      | Kapcsolódási pontok                                                                                             |
| Lakóhelyünk, otthonunk. Lakástípusok. Ház részei, bútorok.<br>Számok 1–100-ig.<br>Mi hol található a házban, miből készült és milyen színű?<br>Az ideális otthon.<br><br>Szókincsfejlesztés, szóalkotás, mondat szerkesztés, hallásértés, helyes sorrendbe rakás, szöveg kiegészítése, daltanulás.<br>Egyszerű szöveg alkotása. |                                                                                                      | <i>Művészetek</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Életpálya-építés</i><br><br><i>Természetismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Helyhatározó, viszonyítás.                                                                           |                                                                                                                 |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | A hely, ahol élek                                                                                            | Órakeret<br>10 óra                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | „Can” szerkezet ismerete.                                                                                    |                                                                                                                 |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Irányok kifejezése. Térbeli és időbeli viszonyok kifejezése.<br>Információ kérésének, átadásának gyakorlása. |                                                                                                                 |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                              | Kapcsolódási pontok                                                                                             |
| Mi található egy kisvárosban? A városban található épületek elnevezése, helye, útvonal kérése és adása.<br>Járművek.<br>Vásárlás.<br>Mit lehet csinálni az adott épületben?<br>Az én kisvárosom.<br><br>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, daltanulás, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása. |                                                                                                              | <i>Művészetek</i><br><br><i>Életpálya-építés</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Természetismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Irány, településtípus, városi és vidéki életmód.                                                             |                                                                                                                 |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ételek, vásárlás                                                                                                                                           | Órakeret<br>10 óra                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Néhány étel neve.                                                                                                                                          |                                                                                                    |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | „Some/any” használata különböző mondattípusokban.<br>Szókincsfejlesztés: ételek, ételcsoportok neve. Egyszerű kommunikációs formák használata vásárlásnál. |                                                                                                    |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                            | Kapcsolódási pontok                                                                                |
| <p>Mi hol kapható, különböző termékek vásárlása és fogyasztása.<br/>Zöldségek, gyümölcsök, húsfélék, gabonafélék, tejtermékek, italok, édesség, egészséges ételek.<br/>Élelmiszer, ruha és kulturális cikk vásárlása.</p> <p>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, daltanulás, egyszerű szöveg alkotása gondolattérkép alapján.<br/>Szövegalkotás.</p> |                                                                                                                                                            | <p><i>Társadalomismeret</i></p> <p><i>Patrónusi foglalkozás</i></p> <p><i>Természetismeret</i></p> |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Megszámlálható, megszámlálhatatlan, kivétel, egyes és többes szám, igeegyeztetés.                                                                          |                                                                                                    |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | A tudás forrása                                                                                                                                          | Órakeret<br>10 óra                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Néhány tantárgy nevének ismerete.                                                                                                                        |                                                                                                                       |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Simple Present idő gyakorlása, „to be” létige ragozása minden alakban, szövegalkotás, „there is”, „there are” szerkezet gyakorlása. Internet használata. |                                                                                                                       |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok                                                                                                   |
| <p>Iskola, média.<br/>Tantárgyak.<br/>A hét napjai.<br/>Hónapok.<br/>Órarend.<br/>Mi található egy tanteremben? Az én iskolám.<br/>Óra, idő, mennyiségek.<br/>Sorszámnevek 1–31-ig.<br/>Bemutató e-mail írása levelezőtársnak.<br/>Szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, daltanulás, egyszerű szöveg alkotása.</p> |                                                                                                                                                          | <p><i>Művészetek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> <p><i>Életpálya-építés</i></p> <p><i>Patrónusi foglalkozás</i></p> |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Mennyiségi egység.                                                                                                                                       |                                                                                                                       |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Egészség, betegség                                                                | Órakeret<br>10 óra                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ruhadarabok, alapvető testrészek nevének ismerete.                                |                                                                    |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Szókincsfejlesztés, mondatalkotás, szövegalkotás, önálló szövegmondás, párbeszéd. |                                                                    |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                   | Kapcsolódási pontok                                                |
| <p>Egészséges életmód.<br/>Betegségek, az orvosnál.<br/>Testrészek.<br/>Időjárás, a helyes öltözködés és étkezés.<br/>Sport, hobbi.<br/>Kedvenc étel receptje.<br/>Divatbemutató.</p> <p>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, daltanulás, egyszerű szöveg alkotása.</p> |                                                                                   | <p><i>Patrónusi foglalkozás</i></p> <p><i>Természetismeret</i></p> |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kulturált viselkedés, évszak, öltözködés, divat, egészség, betegség.              |                                                                    |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nyíló világ                                                                   | Órakeret<br>10 óra                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Országok és ünnepek nevei.                                                    |                                                                                                    |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                       | Célnyelvi országok kultúrájának, történelmének és szokásainak megismertetése. |                                                                                                    |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                               | Kapcsolódási pontok                                                                                |
| <p>Mi újság a nagyvilágban?<br/>Országok, nemzetiségek.<br/>Utazás.<br/>Szokások, ünnepek.<br/>Különböző kultúrák.<br/>Útlevél.<br/>Meghívó készítése.</p> <p>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása, daltanulás.</p> |                                                                               | <p><i>Patrónusi foglalkozás</i></p> <p><i>Természetismeret</i></p> <p><i>Társadalomismeret</i></p> |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Hétköznapi, ünnepnap, ország, nemzetiség, szokás, kultúra.                    |                                                                                                    |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Óvjuk környezetünket                                               | Órakeret<br>10 óra  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|---------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Néhány állat és növény neve.                                       |                     |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kérdés feltevése és válaszadás. Szókincsfejlesztés, mondatalkotás. |                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                    | Kapcsolódási pontok |
| <p>Mit tehetünk a szép környezetért?</p> <p>Állatok, növények nevei, tulajdonságaik, élőhelyük, táplálékuk, szokásaik.</p> <p>Földrajzi alapfogalmak, domborzati formák.</p> <p>Környezetvédelem.</p> <p>Önkéntes munka.</p> <p>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása.</p> <p>PowerPoint bemutató készítése 3 különböző állatról.</p> |                                                                    | Természetismeret    |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Önkéntesség, segítőkészség, empátia, környezet.                    |                     |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Pályaorientáció                                                                                      | Órakeret<br>10 óra                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Néhány foglalkozásnév ismerete, és tulajdonságokat jelentő melléknevek                               |                                                      |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Melléknév fokozás szabályainak ismerete és gyakorlati alkalmazása, helyesírás fejlesztése, jellemzés |                                                      |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                      | Kapcsolódási pontok                                  |
| <p>Mi leszek, ha nagy leszek?</p> <p>Foglalkozások.</p> <p>Külső, belső tulajdonságok.</p> <p>Élethosszig tartó tanulás.</p> <p>Munkavállalás.</p> <p>Űrlap kitöltése: jelentkezés nyári diákmunkára; e-mail írása.</p> <p>Melléknév fokozása.</p> <p>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása.</p> |                                                                                                      | <p>Patrónusi foglalkozás</p> <p>Életpálya-építés</p> |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Élethosszig tartó tanulás, munkavállalás.                                                            |                                                      |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                         | Szabadon tervezhető témák                                                                                                                                                                     | Órakeret<br>11 óra           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                    | Az előkészítő évfolyamon megszerzett tudásanyag.                                                                                                                                              |                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                    | Ismétlés, a tudás elmélyítése. Csapatépítés a műsorra való felkészülés során. Együttműködés, egymásra figyelés. Esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőképesség, előadásmód fejlesztése. |                              |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                               | Kapcsolódási pontok          |
| <i>A tanult anyag ismételése, elmélyítése</i><br>Témakörök szóanyaga.<br>Nyelvi szerkezetek.<br>Igeidők.<br>Mondókák, dalok gyakorlása.<br><i>Félévi és év végi ismételés, rendszerezés, ellenőrzés</i><br><i>Kulturális műsor összeállítása, felkészülés és előadás</i> |                                                                                                                                                                                               | <i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                               |                              |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | <p>A tanuló legyen képes</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– gondolatait egyszerű kifejezésekkel és mondszerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával megfogalmazni,</li> <li>– üzenetet, üdvözlőt, meghívót, baráti levelet, jellemzést írni,</li> <li>– egyszerű szöveget olvasni és értelmezni,</li> <li>– hallás után megérteni a tanár utasításait, az olvasmányok, a dalok és a mondókák szövegeit, értelmezni és használni a nyelvtani alapszerkezeteket, a személyes névmásokat, az alap-igeidőket (Simple Present, Present Continuous, Simple Past, Simple Future), az egyes és többes számot, a megszámlálható és megszámlálhatatlan fogalmát,</li> <li>– megérteni rövid, egyszerű szövegek, történetek lényegét,</li> <li>– megérteni a leggyakoribb fordulatokat és szókincset, ha számára ismert dologról van szó,</li> <li>– megértetni magát egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben,</li> <li>– kérdéseket feltenni, egyszerű állításokra reagálni,</li> <li>– rövid feljegyzéseket, e-maileket, üzeneteket, magánlevelet írni,</li> <li>– az alapvető kommunikációs szükségleteit kielégíteni.</li> </ul> |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## NÉMET NYELV

### 9/AJKP évfolyam

Az előkészítő évfolyamra különböző tudásszintű fiatalok kerülnek be. Tanulmányaik során sokan közülük találkoztak már a német nyelvvel, de ők is többnyire nagyon hiányos tudással rendelkeznek. A bemeneti méréskor feltárt hiányosságok ismeretében lehetőség szerint egyénre szabottan a felzárkóztatás biztosítása a feladat.

Az előkészítő évfolyam célkitűzése az általános iskolában tanultak ismételése, rendszerezése, a hiányok pótlása, az új élethelyzetbe, iskolába, közösségbe került tanulók beilleszkedésének elősegítése, a nyelvi gátlások oldása, a téves beidegződések javítása.

A fő cél az idegen nyelvi kompetenciák (a szövegértés, az írás- és beszédképesség, a hallás utáni megértés) fejlesztése, idegen nyelvi tanulási technikák kialakítása és a nyelvtani ismeretek elmélyítése. A tanév végére a tanulók érijék el az A2 szintet.

Ahhoz, hogy a német nyelv tanításával új világot, új lehetőségeket nyissunk meg a tanulók előtt, az alábbi feladatokat kell elvégezni: az általános iskolai ismeretanyag ismételése, rendszerezése, a hiányok pótlása, szókincs bővítése; egyszerű szövegek megértése és alkotása megadott minta alapján; a hétköznapi élethelyzetekhez szükséges alapszintű kommunikáció kialakítása; az írás és a helyesírás képességének fejlesztése magyar és német nyelven; a kreativitás és szocializáltság fejlesztése, önállóság, tolerancia és empátia kialakítása; a német nyelvű országok kultúrájának, szokásainak, illemszabályainak megismertetése; az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése; az önbizalom növelése. A tanuló merjen németül beszélni még akkor is, ha hibázik; célunk továbbá a motiváltság megteremtése, a munkavégzésre való szocializálás; a társadalmilag hasznos magatartásformák kialakítása; autentikus szövegek önálló megértése iránti igény kialakítása; a tanulók sikerélményhez juttatása zene, tánc, mondókák segítségével.

A tanulók tudásszintjének felmérése után az egyéni hiányosságok pótlása a cél. Fejlődjenek ki azok a jellemvonások, alakuljanak ki azok a képességek, amelyek alkalmassá teszik a tanulókat arra, hogy rendszeresen és önállóan készüljenek az órákra, elkészítsék a házi feladatot, és egy adott témakörben önálló kutatást végezzenek az interneten, anyagot gyűjtsenek, PowerPoint-os prezentációt készítsenek.

A tanulók meglévő tudásának megismerése nélkülözhetetlen a tanulási folyamat tervezéséhez. Nemcsak a korábban tanult ismeretek meglévő szintje, hanem a tapasztalati tudás, a témával kapcsolatos személyes elképzelések és viszonyulások, magatartásmódok is felszínre kerülhetnek.

A program alapelve a tanulók és képességeik megismerése különböző vizsgálati módszerek segítségével, amelynek alapján képességszint szerinti csoportokban megkezdődik a fejlesztés, hogy a pedagógusok minden gyermekből kihozzák képességük maximumát, és az alulteljesítő, tehetséges tanulók se vesszenek el.

A mérés értékelése alapján a tehetségesek esetében tehetségfejlesztés, a többi tanulónál pedig képességfejlesztés történik. A felzárkóztatás, a fejlesztés sikeressége minden tanuló esetében a különleges bánásmód, a differenciált foglalkozás és foglalkoztatás függvénye. Ezért komplex egyéni fejlesztési program kidolgozása szükséges.

| Tematikai egység | Év eleji állapotfelmérés                                                                                                        | Órakeret<br>4 óra |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Előzetes tudás   | Az általános iskolából hozott német nyelvi alapok (szókincs és nyelvtan), napszak szerinti köszönés, más udvariassági formulák, |                   |

|                                                                                                                                                                                   |                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                   | dalok, versek, mondókák ismerete.                                                                   |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                             | Előkészítő és rávezető gyakorlatok, tájékozódás a tanulók nyelvi tudásszintjéről.                   |
|                                                                                                                                                                                   |                                                                                                     |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                        | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                          |
| <i>Ismerkedés, a tanulási motiváció megteremtése</i><br>Tájékozódás a tanulók nyelvi ismereteiről.<br>Olvasás és hallás utáni szövegértés, nyelvi készség, íráskészség felmérése. | <i>Patrónusi foglalkozás</i><br><br><i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Társadalomismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                     | Házirend.                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                      |                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Társas kapcsolatok</b>                                                                            | <b>Órakeret<br/>12 óra</b>                        |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Bemutatkozás, családtagok neve.<br>Német ABC, számok 1-20-ig, színek.                                |                                                   |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                    | Idegen nyelvi kommunikáció, helyesírás, olvasás, számolás és hallásértés fejlesztése idegen nyelven. |                                                   |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                      | <b>Kapcsolódási pontok</b>                        |
| Én és a családom.<br>Köszönések.<br>Család bemutatása, saját családfa elkészítése.<br>Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés, nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása.<br>Személyes névmások, szabályos igék ragozása, kijelentő mondat szörendje. |                                                                                                      | <i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Művészetek</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                            | Rokonsági fok, családfa, személynév.                                                                 |                                                   |

|                                                                                                                                                                     |                                                                           |                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                             | <b>Szűkebb környezetünk</b>                                               | <b>Órakeret<br/>12 óra</b>                        |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                               | A ház helyiségei nevének ismerete, az "ist" és "sind" igealakok ismerete. |                                                   |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                               | Szókincsbővítés, hallásértés fejlesztése.                                 |                                                   |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                          |                                                                           | <b>Kapcsolódási pontok</b>                        |
| <i>Házunk, lakásunk, otthonunk</i><br>A ház, a lakás részei, helyiségek, bútorok, berendezési tárgyak.<br>Mi hol található a házban, miből készült és milyen színű? |                                                                           | <i>Művészetek</i><br><br><i>Társadalomismeret</i> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                       |                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------------------------|
| Színek.<br>Melléknevek használata.<br>Számok 1-100-ig.<br>Helyhatározók.<br>„liegen, hängen, stehen” igék használatának begyakorlása.<br>Elöljárószók tárgy- és részes esettel.<br>Mondatalkotás, képleírás. Szóalkotás, mondatszerkesztés, helyes sorrendbe rakás, szöveg kiegészítése, daltanulás.<br>Egyszerű szöveg alkotása: „Ilyen lakásban szeretnék lakni”. |                       | <i>Életpálya-építés</i><br><br><i>Természetismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Helyhatározó, otthon. |                                                        |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | A hely, ahol élek                                                    | Órakeret<br>12 óra                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | A "können + Infinitív" szerkezet ismerete.                           |                                                                                                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Olvasás és hallás utáni szövegértés fejlesztése, szókincsfejlesztés. |                                                                                                                 |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                      | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                      |
| Városom, falum.<br>Járművek, közlekedés, vásárlás.<br>A városban található épületek elnevezése, helye.<br>Útbaigazítás kérése és adása.<br>Mit lehet csinálni az adott épületben?<br>Írányok, tér és idő, információ kérése, átadása. <ul style="list-style-type: none"> <li>– Wie komme ich... ?</li> <li>– Wo finde ich...?</li> <li>– Ich suche...</li> </ul> Nyelvi feladatok megoldása, daltanulás, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása. |                                                                      | <i>Művészetek</i><br><br><i>Életpálya-építés</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Természetismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Írány, településtípus, városi és vidéki életmód.                     |                                                                                                                 |

| Tematikai egység                                                                                              | Tudásunk forrása                             | Órakeret<br>12 óra                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                         | Néhány tantárgy nevének ismerete.            |                                             |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                         | Szövegértés fejlesztése, szókincsfejlesztés. |                                             |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                    |                                              | <b>Kapcsolódási pontok</b>                  |
| Iskola, tanulás, internet.<br>Tantárgyak.<br>A hét napjai, hónapok.<br>Órarend, mi található egy tanteremben? |                                              | <i>Művészetek</i><br><br><i>Informatika</i> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                          |                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Óra, idő, mennyiségek.<br>Sorszámnevek 1-20-ig.<br>Birtokos névmások gyakorlása, birtoklás kifejezése "haben"-nel, tagadás "kein"-nel.<br>Kérdő mondatok szórendje.<br>Nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, daltanulás, egyszerű szöveg alkotása: Az én iskolám – bemutatkozó e-mail írása levelezőtársnak. |                                          | <i>Életpálya-építés</i><br><br><i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Idő, ismeretszerzés, multimédiás eszköz. |                                                             |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ami az asztalra kerül                                                | Órakeret<br>12 óra                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Egyes ételek nevei.                                                  |                                                                                             |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Olvasás és hallás utáni szövegértés fejlesztése, szókincsfejlesztés. |                                                                                             |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                      | Kapcsolódási pontok                                                                         |
| Vásárlás. Mi hol kapható, különböző termékek vásárlása és fogyasztása.<br>Zöldségek, gyümölcsök, húsfélék, gabonafélék, tejtermékek, italok, édesség, egészséges ételek. Ételek, ételcsoportok nevei.<br>Sztereotip párbeszédok vásárláskor:<br>– Haben Sie...?<br>– Können Sie mir...?<br>– Was kostet...?<br>Nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, daltanulás, önálló szövegalkotás: élelmiszer-, ruha- és írószervásárlás. |                                                                      | <i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Patrónusi foglalkozás</i><br><br><i>Természetismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Egyes szám, többes szám, állítmány, alany, állítás, tagadás.         |                                                                                             |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                            | Szabadidő eltöltése                                      | Órakeret<br>12 óra                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                       | Néhány sport és hobbi német nevének ismerete.            |                                                             |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                       | Olvasás és hallás utáni szövegértés, szókincsfejlesztés. |                                                             |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                         |                                                          | Kapcsolódási pontok                                         |
| Szabadidő, sport, hobbi.<br>Szabadidő, hétvége, nyári szünet.<br>Nyaralás, üdülés, pihenés, kikapcsolódás.<br>Nyári és téli sportok.<br>Mozi, színház, zene, koncert.<br>Kirándulás, túrázás, kerékpározás. |                                                          | <i>Patrónusi foglalkozás</i><br><br><i>Természetismeret</i> |

|                                                                                                                                                           |                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| Kérdés feltevése és válaszadás.<br>Mondatalkotás, mellékmondati szórend.<br>Nyelvi feladatok megoldása, szituációs gyakorlatok, egyszerű szöveg alkotása. |                                          |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                        | Szabadidő, egészséges életmód, közösség. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Egy napom                                                 | Órakeret<br>12 óra      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Hétköznapi életünkhöz, napi rutinunkhoz kapcsolódó igék.  |                         |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Hallásértés fejlesztése.                                  |                         |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           | Kapcsolódási pontok     |
| Napirendem hétköznapokon és hétvégén.<br>Hétköznapi tevékenységek, napi rutin.<br>Reggeli tevékenységek.<br>Iskola.<br>Ebéd.<br>Felkészülés az órákra.<br>Szabadidő.<br>Esti tevékenységek.<br>Hétvégi munka és szórakozás.<br>Jelen idő használata.<br>Kijelentő mondat szórendje.<br>Időhatározók: napok, napszakok, óra, perc.<br>Kérdések: Wann... / Um wieviel Uhr...?<br>Igenlő és tagadó válaszok.<br>"Können" és "müssen" segédigék használata.<br>Egyszerű szöveg alkotása, daltanulás, mondatszerkesztés. Szógyűjtés (szóbokor), helyes sorrendbe rakás. |                                                           | <i>Életpálya-építés</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Rend, napirend, rendszeresség, szabálykövetés, pontosság. |                         |

| Tematikai egység                                                                  | Egészséges életmód                                                                | Órakeret<br>12 óra                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                             | Ruhadarabok, alapvető testrészek nevének ismerete.                                |                                                             |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                     | Szókincsfejlesztés, mondatalkotás, szövegalkotás, önálló szövegmondás, párbeszéd. |                                                             |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                               |                                                                                   | Kapcsolódási pontok                                         |
| Helyes táplálkozás, helyes öltözködés.<br>Betegségek megnevezése.<br>Az orvosnál. |                                                                                   | <i>Patrónusi foglalkozás</i><br><br><i>Természetismeret</i> |

|                                                                                         |                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Testrészek.<br>Időjárás.<br>Sport, hobbi.<br>A "man" használata.<br>A főnév tárgyesete. |                                                                         |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                      | Kulturált viselkedés, évszak, egyéniség, időjárás, alkalom, öltözködés. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                      | Szabadon tervezhető témák                                                                                                                                                                                 | Órakeret<br>13 óra           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                 | Az előkészítő évfolyamon megszerzett tudásanyag.                                                                                                                                                          |                              |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                         | Ismétlés, a tudás elmélyítése. Csapatépités a műsorra való felkészülés során. Együttműködés, egymásra figyelés fejlesztése. Esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőképesség, előadásmód fejlesztése. |                              |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                           | <b>Kapcsolódási pontok</b>   |
| Témakörök szóanyaga.<br>Nyelvi szerkezetek.<br>Melléknevek, hely- és időhatározók, igék, igeidők.<br>Mondókák, dalok gyakorlása.<br>Félévi és év végi ismétlés, rendszerezés, számonkérés.<br>Kulturális műsor összeállítása, felkészülés és előadás. |                                                                                                                                                                                                           | <i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                    | Egymásraultalság, árnyalt előadásmód, önbizalom, önismeret.                                                                                                                                               |                              |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt<br/>eredményei a<br/>ciklus végén</b> | <p>A tanuló legyen képes</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– gondolatait egyszerű kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával megfogalmazni,</li> <li>– üzenetet, üdvözlétet, meghívót, baráti levelet, jellemzést írni,</li> <li>– egyszerű szöveget olvasni és értelmezni,</li> <li>– hallás után megérteni a tanár utasításait, az olvasmányok, a dalok és a mondókák szövegeit,</li> <li>– értelmezni és használni a létigét és a birtoklást kifejező igét (sein, haben), a főnevek alany-, tárgy- és részes esetű alakjait, a személyes névmásokat, az alapigeidőket (Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I.), a leggyakoribb tagadószókat (a nein, a nicht és a kein),</li> <li>– megérteni rövid, egyszerű szövegek, történetek lényegét,</li> <li>– megérteni a leggyakoribb fordulatokat és szókincset, ha számára ismert dologról van szó,</li> <li>– megértetni magát egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben,</li> <li>– kérdéseket feltenni, egyszerű állításokra reagálni,</li> <li>– rövid feljegyzéseket, e-maileket, üzeneteket, magánlevelet írni,</li> <li>– az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.</li> </ul> |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## **DRÁMA**

### **9/AJKP évfolyam**

A dráma tantárgy fontos szerepet játszik az árnyalt kifejezés képességének, a kooperációs és kommunikációs készségek, a kreativitás, az alkotó- és kapcsolatteremtő képesség fejlesztésében. Összpontosított, megtervezett munkára szoktatja a tanulókat, ön- és társismeretük gazdagodását szolgálja, segít az oldottabb és könnyebb kapcsolatépítésben és -ápolásban, az önkifejezés fejlesztésében. Fejleszti a fogékonyságot, a fantáziát, a koncentrációt, a toleranciát és az együttműködést. Ízlésformáló szerepet tölt be, alakítja az egyén értékrendjét. Az egyén szocializációját nagyban segíti a gyakorlat- és tevékenységközpontúság, amelynek révén a tananyag tevékenység közben sajátítható el. A tanulói tevékenységek a művészi alkotásokhoz és a mindennapi élet helyzeteihez, megnyilvánulásaihoz egyaránt kapcsolódnak.

A dráma a beszédgyakorlatokkal, a kreatív és improvizatív szövegalkotással, a drámajátékkal, a kommunikációs gyakorlatokkal fejleszti az érzékelést és a kifejezőképességet. Az együttműködés, a kapcsolati kultúra módjait, lehetőségeit tárja fel a csoportos tevékenységek során. A tanuló alkotó tevékenységet folytat, amelynek során érzelmi intelligenciája, empátiája, ön- és társismerete formálódik. Mindemellett megéli az alkotás örömeit és nehézségeit egyaránt. A drámaszemelvények más kultúrák hagyományaival, értékeivel, új információkkal gazdagítják ismereteit, amely ismeretek a befogadás, értelmezés folyamata közben építik a személyiséget.

A tantárgy a kulcskompetenciákat gyakorlatok, illetve tevékenységek közben fejleszti. Az anyanyelvi kommunikációt a gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezése és értelmezése, valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználat során fejleszti. A matematikai kompetenciát a drámaóra tevékenységei közben felmerülő problémák megoldása során alkalmazott matematikai ismeretek és módszerek alkalmazásával fejleszti. A már megszerzett tapasztalatok alkalmazása jelenti a természettudományos kompetencia fejlesztését. A környezet ismeretére építve és a problémákat, szükségleteket alkotó módon megoldva fejlődik a technikai kompetencia. A digitális kompetencia alkalmazása ma már nélkülözhetetlen, ugyanakkor az információgyűjtés, az etikus információhasználat során, az informatikai jellegű tevékenységek közben tovább fejleszthető e kompetencia. A társadalmi életben, a közügyek intézése közben, a közösségi beilleszkedés folyamán szerzett tapasztalatok és ismeretek beépítése és kreatív felhasználása fejleszti a szociális és állampolgári kompetenciát. A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia az alkotó tevékenységek során folyamatosan fejlődik. Újabb és újabb előadások tervei, egyéni megoldások, új kihívások teszik próbára a tanulókat. Az esztétikai megismerés, az elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése, a megismert drámai alkotások befogadása, a hagyományos és modern drámai nyelvezet megismerése és alkalmazása az esztétikai-művészeti tudatosságot és kifejezőképességet fejleszti.

A memoriterek, az egyéni és csoportos tanulás megszervezése, az idővel és az információval való hatékony gazdálkodás, az információtechnológiai ismeretek alkalmazása alakítja, fejleszti a hatékony, önálló tanulást.

A dráma tantárgy nem elméleti ismeretek tanítását helyezi a középpontba, hanem tevékenységközpontú. Gyakorlati tevékenységek során sajátítja el a tanuló a tananyagot. A tantárgy lehetőséget biztosít arra, hogy az általános műveltség területeihez tartozó tartalmakat szervesen integrálja. A dráma az új élethelyzetbe, iskolatípusba, közösségbe került tanulók beilleszkedését segíti a kommunikációs gátak, zavarok oldásával. A tantárgy feladata a kommunikációs képesség, művészeti készségek fejlesztése az iskolai és mindennapi élethelyzetekben; a szövegolvasás, szövegértés fejlesztése; tanulási technikák kialakítása. A

kommunikációs kifejezőképesség állandó fejlesztését szem előtt tartva nem a hagyományos "feldolgozó" jellegű munkaformákat kell előnyben részesíteni, hanem a tanulók saját tapasztalatainak, az önkifejezés formáinak a felhasználásával az egyéni, kreatív gyakorlati tevékenységeket. Hozzá kell segíteni a tanulókat ahhoz, hogy a világról szerzett ismereteiket az életkornak megfelelő szinten kreatívan tudják alkalmazni a mindennapokban. Az adott élethelyzetekben felismerjék a kommunikációs szituációkat, és ezekben alkalmazni tudják a tanév során elsajátított és begyakorolt, adekvát szerepeket.

| Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 1. Év eleji felmérés                                                                                                                                                                                                                                                          | Órakeret<br>5 óra               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Az általános iskolában és szabadidőben olvasott művek, kommunikációs ismeretek és tapasztalatok, mozgásos játékelmények.                                                                                                                                                      |                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Adekvát önkifejezési módok alkalmazásának fejlesztése.<br>Önismeret fejlesztése: az egyéni képességek és ezek határainak elfogadása.<br>Igényesség fejlesztése kreativitással, egyedi megvalósítással.<br>Kritikai érzék fejlesztése.<br>Együttműködési képesség fejlesztése. |                                 |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kapcsolódási pontok             |
| Tájékozódás a tanulók olvasottságáról, kommunikációs és mozgáskoordinációs képességeiről, mozgáskultúrájáról.<br>Bemeneti mérés: szövegértés, szóbeli kommunikációs, mozgáskoordinációs képességek, mozgáskultúra felmérése:<br>– elbeszélgetés (szépirodalmi szemelvények, olvasmányok, irodalmi filmadaptációk, dalszövegek, kedvenc írók, költők, szerzők felidézése, vita kezdeményezése a témával kapcsolatban),<br>– szituációs, mozgásos, ritmikus gyakorlatok tanulói és/vagy tanári témajavaslat alapján egyénileg és csoportosan (versenyjátékok, nagymozgásos játékok, népi kiszámoló és fogócskajátékok, rövid versek, mesék kísérése mozgással, egyenletes lüktetés érzékeltetése mondókamondás közben, természetes ritmusok felfedezése és mozgásos lekövetése),<br>– korábban tanult vers, próza, tánc, zene, dal előadása,<br>– vers, próza felolvasása felkészülés után,<br>– a feladatok végrehajtásának értékelése egyénileg és/vagy csoportosan, önértékelés. |                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>Magyar nyelv és irodalom</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kommunikáció, kommunikációs szabály, beszédhelyzet, együttműködés, mozgáskoordináció, mozgáskultúra, ritmizálás, önkifejezés, igényesség, kritika, vita.                                                                                                                      |                                 |

| Fejlesztési cél       | 2. Készségfejlesztő gyakorlatok                                       | Órakeret<br>9 óra |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Előzetes tudás</b> | Versikék, mondókák, mesék, memoriterek.<br>Közösségi és sportjátékok. |                   |

| <p><b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Tiszta, érthető, artikulált beszéd, adekvát nyelvhasználat fejlesztése.<br/>Nonverbális kifejezőeszközök helyes és tudatos használata.<br/>Zenei kifejezőeszközök helyes és tudatos használata.<br/>Kreativitás fejlesztése.<br/>A személyiségnek megfelelő árnyalt önkifejezés fejlesztése.<br/>Kooperáció, együttműködés fejlesztése.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Kapcsolódási pontok</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>Beszéd, metakommunikáció.<br/>Intonáció, gesztus, mimika, testtartás jelentőségének, jelentésének feltárása:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– beszédtechnikai és légzőgyakorlatok (légzéstípusok megfigyelése: váll, mellkas, rekesz, saját légzés megfigyelése, rövid versek és mondókák előadása laza testtónus megtartása mellett, hangok próbálgatása az erős érzelmi-indulati állapotok kifejezésére, szóhangsúly gyakorlása egyre hosszabb szavakban),</li> <li>– artikulációs gyakorlatok (szájról olvasás, egymás hangjának felismerése, utánzása, ritmusjátékok néma szövegmondással),</li> <li>– memóriafejlesztő gyakorlatok,</li> <li>– némajátékok, pantomim,</li> <li>– interakciós játékok, páros, illetve csoportos egyensúly- és bizalomgyakorlatok (vakvezeteses, dőléses, billenéses gyakorlatok),</li> <li>– szituációs játékok,</li> <li>– mozgáskoordinációs gyakorlatok (versenyjátékok, nagymozgásos játékok, népi kiszámoló és fogócskajátékok, rövid versek, mesék kísérése mozgással, egyenletes lüktetés érzékeltetése mondókamondás közben, természetes ritmusok felfedezése és mozgásos lekövetése),</li> <li>– relaxációs gyakorlatok (feszítés és lazítás fekve, állva, ülve, arc ellazítása, kéz „kirázása” kilégzés közben),</li> <li>– ritmusérzékelt fejlesztő játékok (versek, mondókák ütemezése tapssal, járással, mozgással különböző tempóban, ritmus és mozgásváltással),</li> <li>– kapcsolatteremtő játékok (kapcsolatteremtés szemkontaktussal, érintéssel, kézfogással, hanggal).</li> </ul> <p>Beszédstílusok (régies, tanári, költői stb.) megkülönböztetése:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– beszédstílus, intonáció, gesztus, mimika, testtartás megfigyelése és elemzése (mindennapi életben, művészi előadásokban, önmegfigyelés során),</li> <li>– csoportépítés (csoportépítési technikák játékos feladatokkal).</li> </ul> | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Társadalomismeret</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Légzéstechnika, artikuláció, szituáció, relaxáció, nonverbális kifejezőeszköz, zenei kifejezőeszköz.</p>                                                                                                                                                                                                                                    |

| Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 3. Az alapvető drámai konvenciók megismerése és alkalmazása                                                                                                                                             | Órakeret<br>5 óra                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Irodalmi művek szereplőinek belső és külső tulajdonságai, jellemzése. Hallott, tanult, látott szövegek, mozgások reprodukciója.                                                                         |                                            |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése, önállóság, aktivitás, tolerancia, empátia kialakítása. Elsajátított ismeretek, készségek fejlesztése ritmikai, mozgásos gyakorlatokban. |                                            |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                         | Kapcsolódási pontok                        |
| Különböző drámajátékok, gyakorlatok egyénileg és kiscsoportban:<br>– belső hangok követése, monológ, gondolatkövetés, mimes szituációs játék, szoborjáték vagy állókép: a csoport tagjai egy jelenetet, helyzetet rögzítenek így, a többiek kérdéseket intézhetnek hozzájuk: Kik vagy mik ők? Mi történt velük? Miért? stb., halandzs nyelv, improvizációk zenére stb.,<br>– levél és napló, telefon- és rádióbeszélgetés, interjú, műfaji sajátosságai (narráció),<br>– a szépirodalmi napló ismertetése, szövegrészletek feldolgozása,<br>– illemszabályok hétköznapi szituációkban,<br>– térközsabályozást, térhasználatot segítő feladatok. |                                                                                                                                                                                                         | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Művészetek |
| Kulcsfogalmak/ fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Belső hang, monológ, gondolatkövetés, levél, napló, interjú, illemszabály, improvizáció, színházi tér.                                                                                                  |                                            |

| Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 4. Színházi, dramaturgiai alapfogalmak alkalmazása                                                                                                                                                                                                   | Órakeret<br>9 óra                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Általános iskolai ismeretek a meséről.                                                                                                                                                                                                               |                                            |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Elemző gondolkodás fejlesztése. Szóbeli és nem szóbeli kifejezőképesség fejlesztése: kifejező beszéd, szövegalkotási képesség, testkontroll, helyzetfelismerési képesség, problémamegoldó képesség fejlesztése. Együttműködési képesség fejlesztése. |                                            |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                      | Kapcsolódási pontok                        |
| A mese és a cselekmény fogalmának ismerete, a cselekmény szerkezete, a környezetrajz és jellemzés speciális módjai a színpadi műfajok esetében; a népmese elemei szövegrészletek alapján:<br>– improvizációs játékok (rögtönzések, érzelmi állapotok, színjátékos stílusok, szöveg megadásával),<br>– szövegek szerkesztése (drámai szöveg mozgásban és szóban való megjelenítése),<br>– állókép, tabló,<br>– párbeszédes játékok,<br>– tárgyak megszólaltatása, |                                                                                                                                                                                                                                                      | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Művészetek |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                               |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– képzelt lények megszemélyesítése, beszélgetése,</li> <li>– térközsabályozást, térhasználatot fejlesztő gyakorlatok (tempótartás különböző térformákban, térkitöltő gyakorlatok, térhez igazodó beszéd),</li> <li>– beszédgyakorlatok (hangok utánzása, a tanult beszédgyakorlatok tudatos alkalmazása, szöveges hangerő-gyakorlatok, hangsúly-, hanglejtésgyakorlatok stb.),</li> <li>– mesei motívum, meserészlet vagy rövidebb mese feldolgozása tanári közreműködéssel (térmeghatározás, szimuláció, a teljes csoportot megmozgató szerepjáték, szertartás, állókép, némajáték).</li> </ul> |                                                                                               |  |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Mese, cselekmény, térközsabályozás, szertartás, történet, jelenet, főhős, szereplő, helyszín. |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                        |  |                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------|
| Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 5. Történetek szerkesztése és előadása a dráma eszköztárával                                                                           |  | Órakeret<br>18 óra                                                   |
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Népi gyermekjátékok, kiszámolók, mondókák, gyerekdalok, énekes-táncos játékok, gyerekversek, népmesék ismerete.                        |  |                                                                      |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Megfigyelési képesség fejlesztése.<br>Gondolkodás fejlesztése.<br>Előadói képesség fejlesztése.<br>Improvizációs képesség fejlesztése. |  |                                                                      |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                        |  | Kapcsolódási pontok                                                  |
| <p>Népszokások, néphagyományok, betlehemezés, regölés, alakoskodások, hagyományos ünnepi műsorok, táncok.<br/>A helyi népszokások bemutatása, ismertetése.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Rögöntzés a megismert drámai konvenciók és színházi formanyelv elemeinek alkalmazásával,</li><li>– néphagyományok dramatikus megjelenítése,</li><li>– dramatikus improvizációk – a tanár által megadott és/vagy a tanulók által létrehozott történetváz alapján,</li><li>– mozgásra épülő csoportos improvizációk a tanár által megadott egyszerű cselekményváz alapján,</li><li>– játék az elkészített marionettfigurákkal és /vagy árnybábokkal, különböző technikákkal,</li><li>– improvizációk a megismert technikák felhasználásával, önálló előadás készítése, bemutatása, értékelése,</li><li>– szövegalkotás,</li><li>– memoriterek,</li><li>– autentikus források felkutatása.</li></ul> |                                                                                                                                        |  | <p>Magyar nyelv és irodalom</p> <p>Művészetek</p> <p>Informatika</p> |
| Kulcsfogalmak/ fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Esztétika, néphagyomány, népszokás, ünnep, viselet, néptánc, koreográfia, információgyűjtés és -feldolgozás.                           |  |                                                                      |

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 6. A színház- és drámatörténet kiemelkedő korszakai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Órakeret<br>22 óra                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Általános iskolai ismeretek drámákról.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                           |
| A tematikai egység<br>nevelési-fejlesztési<br>céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Az irodalmi művek jobb megértésének fejlesztése.<br>Kommunikációs képességek fejlesztése.<br>A kommunikációs helyzetnek megfelelő stílus alkalmazása.<br>Igényesség kialakítása feladatok, gyakorlatok kreatív, egyedi megvalósítása során.                                                                                                                                                                           |                                                                                           |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kapcsolódási pontok                                                                       |
| <p>Ókor (tragédia, komédia, az ókori görög színház általános jellemzése, maszk, jelmez, egyéb színháztechnikai jellemzők).<br/>         Reneszánsz (angol színházművészet, színpadtechnika, jellemző karakterek, jelmezek).<br/>         XX. század (modern műfajok, musical, kabaré)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– a klasszikus és kortárs magyar irodalom különféle epikai, lírai, drámai műveinek változatos feladathelyzetekben való feldolgozása, esztétikai jellemzőik tudatosítása,</li> <li>– színdarabok előadása – dramatizált részlet (dialógus vagy monológ) kifejező előadása,</li> <li>– a túlzás és általánosítás szerepének bemutatása egyes típusok ábrázolásában, a komikum tartalmi és nyelvi eszközeinek felismerése,</li> <li>– a történeti és napjaink színházi műfajai vonatkozásában az egyes színházi stílusok jellemző jegyeinek felismerése látott színjátékokban, drámamunkában, filmfeldolgozásokban,</li> <li>– különböző színházi irányzatokhoz tartozó színházi előadás/ok, filmfeldolgozás/ok megtekintése, megvitatása,</li> <li>– központi figura köré épülő rövid dráma alkotása (hangaláfestés, szerep a falon, térképek és ábrák készítése, állókép, gyűlés, véletlenül meghallott beszélgetés, képaláírás, maszkok, beépített szereplő, gondolatkövetés konvenciók felhasználásával),</li> <li>– csoportról szóló drámaóra (interjú, forró szék, szerepcsere, kiscsoportos improvizáció, mimes játék, az igazság pillanata, belső hangok, szertartás, vita konvenciók felhasználásával),</li> <li>– erkölcsi dilemmákat vizsgáló drámaórák (pl. a szakértő köntösében, telefonbeszélgetés, az élet egy napja).</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> <p><i>Informatika</i></p> |
| Kulcsfogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Dráma, stílus, karakter, sűrítés, feszültség, konfliktus, jellem, helyzet, társadalmi ellentmondás, jelenet, szín, zenei stílus, néptánc, modern tánc, koreográfia, előadás, színpadi műfaj, komédia, tragédia, tragikomédia, bábjáték, mesejáték, történelmi dráma, zenés, tánc- és mozgásszínház, ókori görög színház, reneszánsz angol színjátszás, expozíció, bonyodalom, tetőfok, válság, késleltetés, megoldás. |                                                                                           |

| Fejlesztési cél                                                                                                                          | 7. Történetek feldolgozása a dráma eszköztárával                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Órakeret<br>22 óra              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                    | Az instrukciók megértése, követése.<br>Együttműködés.<br>Figyelem, koncentráció.<br>Ritmusérzék.<br>Verbális és nonverbális kifejezőeszközök használata.                                                                                                                                                                                                                      |                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                    | Egyéni képességek kibontakoztatásának segítése.<br>A művészi szövegek, előadások önálló értelmezése iránti igény kialakítása, és ezek kreatív átfogalmazása.<br>Kreativitás sokoldalú fejlesztése.<br>Rugalmasság, nyitottság, alkalmazkodóképesség, konfliktuskezelés, érdekérvényesítés fejlesztése.<br>Vállalkozói kompetencia, önállóság, felelősségvállalás fejlesztése. |                                 |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Kapcsolódási pontok</b>      |
| Díszlet, jelmez tervezése és/vagy készítése.<br>Ünnepi műsorok, táncok, klasszikus vagy modern művek, műrészletek átdolgozása, előadása. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>Magyar nyelv és irodalom</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                            | Kooperativitás, projekt módszer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                 |

| Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 8. Rendszerező ismétlés                                                                                                                                                                                     | Órakeret<br>7 óra                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Mozdálygyakorlatok.<br>Beszédgyakorlatok.<br>Önismereti és társismereti játékok.<br>Improvizációs játékok.<br>Kapcsolatteremtő és kommunikációs játékok.<br>Dramatikus játékok.<br>Színjátékos gyakorlatok. |                                                                                                                        |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kulturált nyelvi magatartás fejlesztése.<br>Ítéletképeség, erkölcsi, esztétikai érzékenység fejlesztése.<br>Önellenőrzés, önismeret fejlesztése.                                                            |                                                                                                                        |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                             | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                             |
| Tanult játékok, gyakorlatok, technikák, játékok ismétlése, a tananyag rendszerezése.<br>A tanév munkájának elemzése: <ul style="list-style-type: none"> <li>– bemeneti mérés szempontjai alapján a kimenet értékelése: szövegértés, szóbeli kommunikációs, mozgáskoordinációs képességek, mozgáskultúra felmérése,</li> <li>– szituációs, mozgásos, ritmikus gyakorlatok,</li> <li>– korábban tanult vers, próza, tánc, zene, dal előadása,</li> <li>– vers, próza felolvasása felkészülés után,</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                             | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Művészetek</i><br><br><i>Informatika</i><br><br><i>Patronusi foglalkozás</i> |

|                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– a feladatok végrehajtásának értékelése egyénileg és/vagy csoportosan, önértékelés,</li> <li>– korábban rögzített előadás(ok) elemző értékelése .</li> </ul> |                                                                                                                       |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                       | Kommunikáció, együttműködés, mozgáskultúra, önkifejezés, igényesség, kritika, vita, esztétikum, előadás, önértékelés. |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | <p>A tanuló reális önismerettel rendelkezik szövegértési, szóbeli kommunikációs és mozgáskoordinációs képességeiről.</p> <p>Beszédstílusa a szituációnak, mondanivalójának és életkorának megfelelő.</p> <p>Kommunikációja során törekszik kifejezőeszközeit helyesen alkalmazni és tudatosan megválasztani.</p> <p>Verbális és metakommunikációs eszközöket tudatosan alkalmaz.</p> <p>Képes az együttműködésre csoporttársaival.</p> <p>Képes egyénileg és csoportosan előadást, rövid jelenetet tervezni, előadni.</p> <p>Életkorának megfelelő kreativitással, önállósággal oldja meg feladatait.</p> <p>Többféle mozgásformát ismer, alkalmaz.</p> <p>A megismert munkaformákat tudatosan és kreatívan alkalmazza.</p> <p>Képes figyelme tudatos összpontosítására, fegyelmezett feladatvégzésre.</p> <p>A drámaórák kapcsán felmerült problémák életkorának megfelelő szintű vizsgálatára és megfogalmazására képes.</p> <p>Irodalom- és drámatörténeti ismeretekkel rendelkezik.</p> |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A testnevelés és sport műveltségtartalma - már a kritikus gondolkodásra alapozva – ezen az iskolafokon tovább mélyíti és bővíti a sportolás, aktív pihenés alkalmazásához szükséges ismereteket és mozgásos tevékenységeket és az ehhez tartozó kompetenciákat. Ebben a szakaszban a munkaerőpiac kompetenciaelvárásainak és a Nemzeti alaptanterv kulcskompetenciáinak tudatosítására és a NAT-nak megfelelő sportműveltség, sportágismeret elsajátítására kell elsősorban törekedni. További cél az önálló felelősségvállalás, a munkavállalásra alkalmazhatóság, a munkabírási, a tanulás és mozgás helyes aránya, a választás a saját előnyben részesített rekreációs terület irányába kialakítása, és az azokkal kapcsolatos tudás összefoglalása, továbbfejlesztése. A műveltségterület ebben az életszakaszban közvetíti a civilizációs betegségek ismeretét, felismerési módjait, az ezek elleni küzdelem lehetőségét, módját.

A diák alapvetően képessé válik az eddig megszerzett tudás, kompetenciák birtokában a tárgyi és eszköztudását fejleszteni, valamint felelősen végig tudja gondolni a jövőjét sarkalatosan befolyásoló események fontosságát, azok szerepét. A kerettantervben megjelenő mozgásos és kognitív tartalmak sikeres akkomodációjának érdekében inkább a tanuló változó körülményekhez kapcsolódó alkalmazkodóképessége és nem a mozgásreprodukáló képessége kerül fejlesztésre. A különböző testgyakorlási formák hozzájárulnak az általános értékteremtés mellett a közös és az egyéni érdekek képviseléséhez, valamint erősítik a tantárgy alapvető és aktuális motivációs tényezőit, pl. ötletszerzés, élményszerzés, jókedv, kaland, testformálás, fogyókúra, párválasztás, kikapcsolódás, feszültségvezetés, örömszerzés, baráti kör, önmegvalósítás, teljesítménykontroll, sportolási divatok.

A kívánt célállapotban a közoktatási tanulmányait befejező fiatal képes a mozgáskommunikáció sokoldalú felhasználására, az iskolai testnevelésben tanult testgyakorlati ágak technikájának teljesítményhez kötött bemutatására, a testi képességekhez, az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználására, az egyéni és társas játékok, sporttevékenységek szervezéséhez szükséges ismeretek átadására és bemutatására.

A kerettanterv minden tanuló számára biztosítani kívánja a hatékony és élményszerű motoros tanulást. Módszereiben döntően a játékos cselekvéstanulást, az adekvát játékok és versengések alkalmazását helyezi előtérbe. Az egységesség és differenciálás elvét az általa vezérelt gyakorlatok során a legfőbb értékek közé sorolja. Ebben az oktatási szakaszban is megkülönböztetett figyelmet fordít a belső, didaktikai differenciálásra. Ez a záloga annak, hogy minden tanuló eljusson a megszerzhető tudás legmagasabb szintjére és megvalósulhassanak a társadalmi érdekeket is kifejező tantárgyi célok. A differenciálás alappillérei a tanulói képességek különbözősége, a motivációs háttér és a testneveléshez kapcsolódó egyéni célok. A fejlesztő munka igazodik a tanulásban mutatkozó alapvető tendenciákhoz, de az oktatási-nevelési folyamatban bekövetkező változásokhoz is. A belső didaktikai differenciálás emeli a motoros tanulást, de egyúttal a személyiségfejlesztés egyéb dimenzióiban bekövetkező fejlesztés határfokát is. A motoros tanulás sajátossága ugyanis, hogy a tudáshoz, a teljesítményhez vezető úton formálódnak az értelmi, érzelmi-akarat, szociális képességek és tulajdonságok. A fejlesztés várt eredményei ennek megfelelően a készségekben, a képességekben, az ismeretekben és az attitűdökben megfogalmazható követelményeket is tartalmazzák.

A közoktatási folyamat kimeneti szakaszához közeledve a tudatosan tervezett, rendszeres képzésben megjelenik a testkultúrához tartozó, a sportkultúrát és sportműveltséget fejlesztő szabály-, élettani, anatómiai, illetve sporttörténeti oktatás, megteremtve a szükséges alapot és lehetőséget a közép- és emelt szintű érettségi vizsga sikeres teljesítéséhez, valamint a *demokráciára nevelés és az erkölcsi nevelés* segítéséhez. Az évfolyamszakasz vége az

általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasznak tekinthető – előtérbe lép a *pályaorientáció, a saját életút iránti felelősségvállalás*. A tanulók értik, tudják a kultúra és a testkultúra kapcsolatrendszerét, a mozgásigény és mozgásszükséglet alakulását a biológiai fejlődéssel összhangban, az önálló testedzés elméleti és gyakorlati alapjait, a testi képességek és a mozgásműveltség sokoldalú fejlesztésének módjait, a *testi és a lelki egészség* megőrzésére vonatkozó lehetőségeket. Az alternatív, szabadtéri sportok kapcsán hangsúlyt kap a *környezettudatos nevelés* is.

Mindezek adják az egészségtudatos, sportos felnőtt élet megélésének bázisát. Megteremtik az élethosszig tartó mozgásos tevékenységekhez szükséges felelős döntések elegendő és rugalmasan bővíthető információs készletét – kiteljesedik az *önértékelés*. Kialakítják a társas viszonyokba ágyazott személyes identitást, és képessé teszik a fiatalot arra, hogy a sportban átélt konkrét élményeket szimbolikus síkon értelmezze, az élet más területén szerzett tapasztalataival összevesse, és az összefüggéseket megértse – ezáltal erősödik a *nemzeti öntudat, a hazafias nevelés*.

Ebben a szakaszban célként jelenik meg az iskolai műveltség differenciált megszilárdítása, amelyben már feltűnnek a szakképzés előkészítéséhez, a pályaválasztáshoz, a munkavállalói szerepekhez szükséges kompetenciák. Ez a szakasz a tudás alapvető tényezőit és összetevőit a tartalomba ágyazott képességfejlesztés elvének a szem előtt tartásával szilárdítja meg. Ebben az életkorban már kiemelten valósulhat meg – a kognitív fejlesztési oldal figyelembevételével – a testnevelés és sport oktatásában az alapvető egészséggel és önismerettel kapcsolatos értékek elsajátítása.

A tantárgy tanításának alapja a szaknyelv fejlődését biztosító *anyanyelvi kommunikáció*. Célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon elemezni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. Mindezek mellett tudatosan és minden tekintetben kielégítő módon kommunikáljanak, és saját véleményüket artikuláltnak, határozottan fejtsek ki az egészségtudatos életvitellel kapcsolatban és a társaknak nyújtott segítségadás során.

A sikeres interperszonális részvétel érdekében elengedhetetlen a viselkedési szabályok és az általánosan elfogadott magatartás megértése, ezáltal fejlődik a *szociális és állampolgári* kompetencia. E kompetencia alapját az a készség képezi, hogy építő módon tudjanak tanulók *kommunikálni*, nézőpontokat kifejezni és megérteni, bizalmat keltő módon tárgyalni, és képesek legyenek az együttérzésre. Az egyénnek tudnia kell kezelni a stresszt és a frusztrációt, és építő módon kell ezeket kifejezésre juttatnia, továbbá különbséget kell tudnia tenni a személyes és a szakmai szféra között.

A hatékony *tanulás* kompetencia segítségével a tanulók egyénileg és csoportban is meg tudják szervezni saját edzettségük eléréséhez szükséges tevékenységüket, ideértve az idővel és információval való hatékony bánásmódot. A kompetencia magában foglalja az egyén tanulási folyamatának és szükségleteinek ismeretét, az elérhető lehetőségek felismerését, és az akadályok megszüntetésének képességét az eredményes edzettség és teherbírás érdekében. Ez az új tudás és készségek megszerzését, feldolgozását és asszimilálását, továbbá útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. Ennek birtokában fejlesztik a tanulók azon képességeiket, ami rávezeti őket arra, hogy a feladatok végrehajtásában az előzetesen tanultakra és az élettapasztalatra építsenek, annak érdekében, hogy a tudást és készségeket helyzetek sokaságában tudják használni.

A sport- és mozgáskultúra bázisára építve fejlődik a *vállalkozói kompetencia*, miszerint egyénileg s csapatban is képesek a személyek dolgozni. Kialakul az egyén saját erős és gyenge pontjai megítélésének képessége, valamint az a képesség, hogy az egyén a kockázatokat értékelni és adott esetben vállalni tudja. A mozgásminőség és mozgáskivitelezés elemzésén keresztül fejlődik az *esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség*.

## 9-10. évfolyam

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Sportjátékok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Órakeret<br>70 óra                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Életkornak megfelelő technikai és taktikai, elméleti és gyakorlati tudás.<br>Aktív részvétel az előkészítő játékokban, sportjátékokban.<br>Figyelmes és hatékony munkavégzés a gyakorlásban.<br>Csapatjátékos tulajdonságok ismerete.<br>Sportszerűség, a szabálykövető magatartás.                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                     |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | A választott legalább két labdajátékra vonatkozóan:<br>Az új játékfeladatokban, játéksituációkban a technikai, taktikai és szabályismeret tudatos és felelős alkalmazása, bővítése.<br>A sportjáték-specifikus képességek megerősítése.<br>A játéksituációk, játékfeladatok magasabb gondolkodási, motoros szinten történő megoldása a szabálykövetés, a csoportkonszenzus és az ellenfél tisztelete szempontjából is. |                                                                                                                                                                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kapcsolódási pontok                                                                                                                                                 |
| <b>Legalább két labdajáték választása kötelező.</b><br><br><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b><br>A labdajátékokra felkészítő mozgásfeladatok<br><i>Speciálisan előkészítő, rávezető, képességfejlesztő feladatok és testnevelési játékok</i><br>A labda nélkül végzett mozgások – szlalom futások (változó irányokba), vágták, irányváltások, taposások helyben, súlypontemelkedések, ugrások páros és egy lábbal, váltott lábbal – gyakorlási hatékonyságának, játékban való eredményes használatának továbbfejlesztése.<br>Az alapmozgások nagyszámú variációja irányban, sebességnöveléssel.<br>A reakcióidő és a társ mozdulatára reagálás optimumának elérése.<br>A helyezkedés, helyzetfelismerés továbbfejlesztése a labdáért való harcban, cselek labdával és labda nélkül, küzdések váll-váll érintéssel a labda megszerzéséhez.<br>Labdás ügyességfejlesztés egy-két labdával, a labdás ügyességfejlesztés összetettebb játécai: a labda fogadása, kezelése fokozódó lendületben, magasságban, távolságban, a labda továbbítása gyorsabban, lendületesebb, változó magasságokban, futás közben, labdavezetés, haladás a labdával gyors irányváltásokkal és ritmusváltásokkal.<br>Az adott sportjáték technikái gyakorlása testnevelési játékokban, kidobós, fogójátékok labdával, labdaszerző és -védő játékok, cicajátékok, pontszerzők, stilizált játékok, szabadon alkalmazott technikai-taktikai elemek és szabályismeretek mellett is.<br>A mozgástanulást segítő eszközök használata (szemüveg, célkeret stb.).<br>Bonyolultabb - kooperatív, kreatív - testnevelési és sportjátékok (pl. játékszabályok dinamikus változtatása, esélykiegyenlítő játékok, fordított eredményszámítás).<br>A sportjátékokra való előkészítésen túlmutató, stratégiai jellegű, az életszerepekre felkészítő és inklúzióra érzékenyítő játékok. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <i>Matematika:</i> logika, valószínűségszámítás, térbeli alakzatok, tájékozódás.<br><br><i>Vizuális kultúra:</i> tárgy- és környezetkultúra, vizuális kommunikáció. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Bemelegítés labdajáték foglalkozásra – részleges tanári irányítással</i></p> <p>A bemelegítési modell ismételt gyakorlása és az önálló bemelegítésre való felkészítés. A modell minimális tartalma: sportjáték-specifikus futó-ugrómozgások, labda nélküli és labdás gyakorlatok az ízületek átmozgatására, labdavezetések variációi helyben és haladással, páros, mikrocsoportos labdás gyakorlatok, bemelegítő testnevelési játékok labda nélkül és labdával, az adott labdajáték specifikus technikai és taktikai előkészítő gyakorlatai.</p> <p>A választott labdajátékok technikai és taktikai elemeinek gyakorlása, tökéletesítése, alkalmazása új variációkban, szituációkban.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                       |
| <p>Kosárlabdázás</p> <p><i>Technikai elemek</i></p> <p>Fokozódó lendületben, magasságban, távolságban csökkenő hibaszázalékkal végrehajtott technikai elemek.</p> <p><i>Taktikai elemek</i></p> <p>Kisebb csapatrészekben azonos létszámmal egymás elleni játék teljes anyagának beépítése az 5:5 elleni játékba, félpályás és egészpályás gyakorlatokkal.</p> <p>Emberfölényes helyzetek támadásban, védekezésben.</p> <p>Emberfogás, területvédekezés. Ötletjáték támadásban.</p> <p>A speciális feladatok megoldása (feldobás, alap- és oldalvonal-bedobás, büntetődobás utáni támadás és védekezés).</p> <p>Kézilabdázás</p> <p><i>Technikai elemek végrehajtása fokozódó lendülettel, erőközléssel, magasabban és távolabbra, csökkenő hibaszázalékkal</i></p> <p><i>Labda nélkül:</i> Gyorsfutások közben, a társ futómozgásának követése. Térnyerésre törekvő indulócselekkel mindkét irányba. A kapus mozgástechnikája.</p> <p><i>Labdával:</i> Alaphelyzetek, alapmozgások, támadó, illetve védő játékos esetén. Labdakezelési gyakorlatok 2–3–4-es csoportokban, 1–2 kézzel. Átadások talajról és felugrásból cselezés után. Indulócsel, átadócsel, lövőcsel, cselkapcsolatok alkalmazása mindkét oldalra. Kapura lövések bevetődésből is.</p> <p><i>Taktikai elemek növekvő együttműködéssel és eredményességgel</i></p> <p><i>Támadó taktika:</i> Zárás, leválás alkalmazása. Támadásbefejezések lerohanásból rendezetlen védelem elleni játékból. Szélsőbefutások. Beállós játék. A test-test elleni játék a támadásban.</p> <p><i>Védekező taktika:</i> Vegyes védekezés alkalmazása a játékban. Ütközés talajon és levegőben. 4:2 elleni védekezési rendszer. A test-test elleni játék a védelemben.</p> <p>Labdarúgás</p> <p><i>Technikai elemek fokozódó kitartással, variációban, lendületben, magasságban, távolságban, csökkenő hibaszázalékkal</i></p> <p>A labdás koordináció minőségi fejlesztése. Labdakezelések mozgás közben és irányváltoztatással, átadások különböző mértani alakzatokban. Rövid és hosszú labdaátadások talajon vagy levegőben. Átadások, átvételek mélységi, szélességi játékhelyzetek kialakításával.</p> <p>Induló-, futó-, átadási és lövőcselek védővel szemben. Fejelések</p> | <p><i>Fizika:</i> mozgások, ütközések, erő, energia.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> az emberi szervezet működése, energianyerési folyamatok.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>technikái levegőből, társnak vagy kapura.<br/> <i>Taktikai elemek a variációk növelésével és végrehajtási minőség emelésével</i><br/>         Posztok betöltése: kapus, védő, középpályás, támadó.<br/>         Rombuszban 4 játékos feladatmegoldása mélységben, szélességben, folyamatos helycserékkel.<br/>         Röplabda<br/> <i>Technikai elemek optimális erőközléssel, fokozódó magasságban, pontossággal, folyamatossággal, csökkenő hibaszázalékkal</i><br/>         A mélységlátást, labdához való igazodást elősegítő gyakorlatok, társtól dobott vagy falra feljátszott labdával. Gurulások, vetődések. Célba ütések és érintő labdatovábbítások mozdulatlan majd mozgó céltárgyra vagy társhoz. A sáncolás technikája egyénileg és párban.<br/> <i>Támadás és védekezés alapvető megoldásai</i><br/>         2–3 fős támadási technikák védelem nélkül és védelem ellen, védekező feladatok, biztosítás, változatos támadás befejezések (erő, ív, elhelyezés stb. szempontjából).</p> <p>Kooperativitás és versengés a labdajátékokban, a szabályok – játékszabályok begyakorlása – játékvezetési gyakorlat.</p> <p>Az elsajátított játéktudásnak megfelelő színvonalú játékszabályok alkalmazása, betartatása növekvő tudatossággal és önállósággal az osztályszintű gyakorlások és mérkőzések során.<br/>         Játéksituációk előidézése egy-egy szabály begyakorlására, a játéksituáció megállítása, elemenkénti ismételése a szabálytalanság korrekciója érdekében.<br/>         Játék egyszerűsített és fokozatosan bővülő szabályokkal.</p> |  |
| <p>Rövidített játékidővel gyakorlás, osztálymeccsek, villámtornák a diákolimpiáknak megfelelő versenyszerű körülmények és a helyi szabályozás szerint. Differenciált mennyiségű és minőségű játéklehetőség biztosítása.<br/>         Rövid játékvezetői gyakorlás a tanárral együtt, rögzített, változtatható, egyszerűsített játékvezetésben.</p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b><br/>         Játéktípusok, szabályok, stratégiák működtetése.<br/>         A tanult játékstratégiák (támadó és védő alaptaktika, emberelőnyös-emberhátrányos játéksituációk) felhasználása a taktikai magyarázatok, beszélgetések és játékszervezés során.<br/>         Az animáció alkalmazása a játékok továbbfejlesztésében.<br/>         Különböző életkorra, az egyénre és a helyzetre jellemző érzelmi önkontroll. A siker egyéni és csoportos átélése, a kudarc elfogadás, mint a tevékenység természete velejárója.<br/>         Az alkotó, kooperatív mozgásos tevékenységek kezdeményezése, az ötletek kulturált megfogalmazása és megvalósítása. Az együttjátás előnyeinek, jelentőségének képviselése.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |

|                                    |                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b> | Játékrendszer, taktika, támadási rend, védelmi rend, önszerveződés, problémaorientált taktikai megoldás, támadási stratégia, védekezési stratégia, megegyezően alapuló játék. |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| <b>Tematikai egység/<br/>Fejlesztési cél</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Órakeret<br/>54 óra</b>                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Részlegesen önálló, balesetmentes gyakorlás.<br>Az alapvető torna mozgáselemek önálló bemutatása.<br>Az aerobik kargyakorlatokat és lépésgyakorlatokat, alaplépéseket, haladásokat összehangolása a zenével.<br>A kötél biztonságos mozgatása.<br>A szabályok érthető megfogalmazása.<br>A gyengébbeknek, a segítségre szorulóknak feltétel nélküli segítségadás.<br>Sportágak versenyrendszeréről alapismeretek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                              |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Az iskolai tornajellegű feladatok, táncos mozgásformák során a reális énkép további alakítása.<br>A gyakorlás során segítség adása és elfogadása, mások bátorítása révén a tevékenységek állandó motivációs hátterének biztosítása.<br>Szabadabb és differenciáltabb önálló részvétel, az alkotókészség, kreativitás fejlesztése a gimnasztika, torna, esztétikai sportok, és a helyi tantervben választott sporttáncok, történelmi és néptáncok mozgásrendszerén belül.<br>Az esztétikus mozgás, a feszes, megtartott testmozgás további javítása. A test térbeli, időbeli és dinamikai érzékelésének, valamint a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának továbbfejlesztése.<br>A táncmotívumok ritmikailag, plasztikailag pontosabbá, az újabb koreográfiák, művészeti előadások tudatosabbá tétele.<br>A saját kultúra újrateremtése iránti igény erősítése, a más népek kultúrája iránti tisztelet erősítése.<br>Az ismeretek körének bővítése az adott versenysportágak hazai élvonaláról, ennek révén a nemzeti öntudat fejlesztése. |                                                                                                              |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                   |
| <b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b><br>Gimnasztika<br><i>Térbeli alakzatok – rendgyakorlatok</i><br>Alakzatok, mozgások zárt rendben, alakzatváltozások. Variációk a ritmusban, a tempóban történő változtatással, rendgyakorlatok zene nélkül és zenére is.<br><i>Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok</i><br>8–16 ütemű gimnasztikai gyakorlatok egyidejű fejlesztő hatásokkal, kiemelten a mély hát- és hasizmok, a függesztő öv, a lábboltozat izomzatának optimális és precíz működése által.<br>Gimnasztikai gyakorlatok alkalmazása az izommunka jellege szerint (nyújtó, erősítő, ernyesztő-lazító) arányosan, minden testrész mozgásaira kiterjedően, növekvő önállósággal a gyakorlatok kiválasztásában, növekvő önállósággal a gyakorlatsorok összeállításában.<br>A gyakorlatok variálása szempontjai szerinti változatok a mozgásütem |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Fizika:</b> egyenes vonalú mozgás, periodikus mozgás, gravitáció, tömegvonzás, hatás-ellenhatás törvénye. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>változtatásával, a kiinduló helyzet és kartartás változtatásával, a kéziszerke – súlyzó, bordásfal, pad, medicinlabda – alkalmazásával. A dinamikus és statikus erő kifejtés megkülönböztetése.</p> <p>A különböző erőadagolás változatos gyakorlatai alkalmazása.</p> <p><i>Összetett, komplex, fizikai képességeket fejlesztő gyakorlatok</i></p> <p>Szabadgyakorlati alapformájú és természetes gyakorlatok differenciáltan, egyénre szabottan, állandó gyakorlási jelleggel.</p> <p>Erőgyakorlatok az egyén számára optimális ellenállás leküzdésével.</p> <p>Aerob állóképesség-fejlesztő eljárások a gimnasztika eszközeivel. Az elrugaszkodás (dobbantás) gyorsaságának fejlesztése. Az egyensúlyozás továbbfejlesztésére a statikus helyzetek időtartamának és bonyolultságának növelése. Az esztétikus mozgások előadásmódja segítésére a testtartást biztosító kondicionális és koordinációs képességfejlesztő eljárások gyakorlása.</p> <p>Mászások, függeszkedések differenciált követelménnyel, az 1–8. osztályban elért egyéni szint szerinti fejlődést követő rendszeres kontrollal.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                             |
| <p>Torna – iskolai sporttorna</p> <p>Célirányos előkészítő és rávezető gyakorlatok, mozgásszabályozó, mozgásalkalmazó, átállító és mozgástanuló jelleggel. <b>Talajon és a helyi tanterv szerint választott legalább egy szerten</b> a korábbi követelményeken nehézségben túlmutató mozgásanyag tanulása, gyakorlása egységesen és differenciáltan.</p> <p><i>Akrobatikus gyakorlatok – talajtorna,</i></p> <p><i>Tartásos gyakorlatelemek végzése:</i> tarkóállás, fejállás, kézállás, mérlegek kéztámasszal, mérlegállások, spárgák, hidak.</p> <p><i>Mozgásos gyakorlatelemek végzése:</i> gurulóátfordulások különböző irányokba, tarkóbillenés, fejenátfordulás, cigánykerék, vetődések, átguggolások, átterpesztések, lábkörzések, dőlések, felállások, egységesen az alapformában és differenciáltan a variációkban. Az esztétikus és harmonikus előadásmód rávezető eljárásai (feszítések, fejtartás, válltartás, spicc kidolgozása).</p> <p>Az elemek mennyiségének és nehézségi fokának továbbfejlesztése - differenciáltan. Az egyéni optimum, az önálló bővítés lehetőségének megjelenítése az elemkapcsolatokban, gyakorlatokban.</p> <p>A gyakorlatbemutató rítusa minőségi paraméterek hozzáadásával történik az ellenőrzések során.</p> <p><i>Szertorna</i></p> <p>A helyi tanterv által meghatározott szerten vagy szereken történik: egységesen az alapformában, differenciáltan a variációkban és az elemek mennyiségében és nehézségi fokában, egyénre szabott segítségadással társak és/vagy tanár közreműködésével, önálló tervezéssel és gyakorlással.</p> |                                                                                                                             |
| <p><i>Szertorna fiúk számára</i></p> <p><i>Korláton gyakorlás</i> – terpeszülés, harántülés, nyújtott támasz, hajlított támasz, oldaltámaszok, lebegőtámasz, lebegő-felkartámasz, felkarfüggés, alaplendületek támaszban és felkarfüggésben, beterpesztések, terpeszpedzés, támlázás, szökkenés, fellendülés előre terpeszülésbe, felkarállás, felugrás beterpesztéssel támasz ülőtartásba,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><i>Fizika:</i> az egyszerű gépek működési törvényszerűségei, forgatónyomaték, reakcióerő, egyensúly, tömegközéppont.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vetődési leugrás, kanyarlati leugrás.</p> <p><i>Nyújtón gyakorlás</i> – kelep felhúzódas támaszba, alaplendület, lendület előre 180 fokos fordulattal, ellendülés, alálendülés, kelep forgások, térd felendülés, billenés, támaszból homorított leugrás hátra, alugrás, nyílugrás.</p> <p><i>Gyűrűn gyakorlás</i> – kéz- és láb függések, függések, lefüggések, mellő függőmérleg, hajlított támasz, nyújtott támasz, alaplendület, lendületvétel, húzódas-tolódás támaszba, vállátfordulás előre, homorított leugrás, leterpesztés hátra.</p> <p><i>Szertorna lányok számára</i></p> <p><i>Gerendán gyakorlás</i> – állások, térdelések, ülések, fekvések, térdelőtámaszok, mérlegek, guggolótámaszok, fekvőtámaszok, támaszban átlendítés, belendítés, hason fekvésből emelés fekvőtámaszba, térdelőtámaszba, fordulatok állásban, guggolásban. Szökdelések, lábtartás-cserék, felugrás egy láb át- és belendítéssel, homorított leugrás, terpesz csukaugrás.</p> <p><i>Felemáskorláton gyakorlás</i> – támaszok, harántülés, térd függés, fekvő függés, függőtámasz, függésből lendítés, átguggolás, átterpesztés fekvő függésbe, pedzés, lendület előre-hátra függésben, támaszban lendület lebegőtámaszba, kelep felendülés támaszba, fordulat fekvő függésben, térd felendülés, guggoló függőállásból fellendülés támaszba, támaszból átfordulás előre fekvő függésbe, felugrás támaszba, felugrás függésbe, leugrás támaszból, alugrás, nyílugrás.</p> <p><i>Szertorna – szerugrás, ugrószekevényen gyakorlás</i></p> <p>Gyakorlás és kontroll a tanuló előzetes tudása és testalkata figyelembevételével. Az 5–8. osztályban tanultak továbbfejlesztése, az első és második ív növelése.</p> <p>Felguggolások – homorított ugrások, vetődések, kanyarlatok, buk fencek, guggoló átugrások, terpesz átugrások, lebegőtámasz.</p> <p>Bemelegítés a torna gyakorlásához, egy specifikus jellegű mozgássor megtanulása.</p> <p>Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk működtetése növekvő tanulói önállósággal. A segítségadás technikái, felelős külső kontrollal – a hibajavítás beépítése a mindennapi gyakorlási szokásokba.</p> <p>Versenyszituációkon keresztül a szabályok – pontozási hierarchia és szemlélet – gyakorlása, az 5–8. osztályban tanultak továbbfejlesztése.</p> | <p><i>Biológia-egészségtan:</i> egyensúlyérzékelés, izomérzékelés, elsősegély.</p> |
| <p>Ritmikus gimnasztika lányok számára</p> <p>Az 5–8. osztályokban megfogalmazott követelményeken nehézségben túlmutató követelmény mozgásanyagának tanulása, gyakorlása. Az esztétikus, szép és nőies mozgások előadásmódját segítő kondicionális és koordinációs képességfejlesztő eljárások.</p> <p>Célirányos előkészítő és rávezető gyakorlatok, mozgásszabályozó, mozgásalkalmazó, átállító és mozgástanuló jelleggel (testtartás, tágasság, forgásbiztonság stb.). A ritmusérzék fejlesztése, önálló zeneválasztásra lehetőség a szélsőségektől való elhatárolódás mellett.</p> <p><i>Szabadgyakorlatok</i></p> <p><i>Előkészítő tartásos és mozgásos elemek alapformái ismétlése, és új, összetett formák gyakorlása:</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p><i>Ének-zene:</i> ritmus és tempó.</p>                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <p>lábujjállások, terpeszállások, hajlított- és guggolóállások, lépő és kilépő állások, támadó- és védőállások, lebegő- és mérlegállások, nyújtott és hajlított ülések, lebegő ülések, térdelések, térdelőmérlegek, fekvések, kéz és lábtámaszok, ujj- és kartartások és mozgások (lebegtetések, ejtések, fordítások, hullámok), statikus és dinamikus törzsmozgások és lábmozgások.</p> <p><i>Fő mozgások alapformái ismétlése, és új, összetett formák gyakorlása:</i> Testsúlyáthelyezések, járások, futások, szökdelések, ugrások (öt alapforma megkülönböztetése), egyensúlyhelyzetek, forgások, hullámok.</p> <p>Önálló bővítési lehetőség, önálló gyakorlatrészek hozzáadása a minimumhoz.</p> <p><i>Labdagyakorlatok</i></p> <p>Fogások végzése, gurítások talajon és testen, labdavezetések változatos vonalon a levegőben, átadások, leütések, dobások, elkapások, labdatartások (kézzel, lábbal, térdel, nyakkal stb.) változatos szabadgyakorlati formák felhasználásával.</p> <p>Önálló bővítési lehetőség, önálló gyakorlatrészek hozzáadása a minimumhoz tanári irányítással (1 perc).</p> <p>Aerobik mindkét nem számára, a helyi tantervben szabályozott nehézséggel.</p> <p>A sportági jelleg – dinamikus, statikus erő, egyensúlyozás, lazaság, ruganyosság és ritmusérzék – megvalósításához szükséges előkészítő és rávezető gyakorlatok.</p> <p>Az aerobik kritériumainak való megfelelés fejlesztése a gyakorlás által: testtartás, mozdulatok precíz végrehajtása, szinkron a zenével és egymással. Az 5–8. osztályban tanult alaplépések összetett kombinációi 4–8 ütemben, aszimmetrikus elemkapcsolatok.</p> <p>Rövid elemkapcsolatok ismétlése magas cselekvésbiztonsággal (20–30 mp folyamatosan).</p> <p>Egyéni és páros koreográfiák gyakorlása, differenciált bővítése önállóságra törekedve, a szükséges minimálisan követelt elemek felhasználásával, bővítésével.</p> <p>Aerobik bemutatók az osztályon belül.</p> <p>Táncos mozgásformák</p> <p><b>A helyi tantervben rögzített választás szerint legalább egy,</b> a helyi személyi és tárgyi körülményekhez, feltételekhez igazodó tánc, amely mozgásanyaga a Tánc és dráma kerettanterv mozgásanyagával összekapcsolható.</p> <p><i>Történelmi táncok gyakorlása:</i></p> <p>Előkészítéskor kiemelt jellemző a tánc során a páros viszony, az alkalmazott fogások, testtartás és a nő és a férfi szerep jellegzetessége. A helyi tantervben szabályozottan a kiválasztott tánc motívumai és motívumfűzérei.</p> |                                                                                 |
| <p><i>Sporttáncok gyakorlása:</i></p> <p>Csoportos táncformák – helyi tanterv szerint szabad választásban, pl. a <i>Magyar Majorette Szövetség</i> gyakorlatanyaga és egyszerűsített szabályai alapján; alacsony feldobások, twirling 1–2. szint, botok cseréje.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><i>Vizuális kultúra:</i><br/>reneszánsz, barokk.</p> <p><i>Földrajz:</i></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Néptánc gyakorlása:</i><br/> A magyar néptánc kincs egyszerűbb motívumai és azok kapcsolatai (alkalmazhatók a Dráma és tánc kerettantervben kidolgozottak is).<br/> Egy dunántúli és/vagy alföldi tánc típus motívumai és rövid táncfolyamata megtanulása, gyakorlása, előadása.<br/> Dunántúli ugrós és csárdás – dudálás, cifra és variációi, lengetők, bokázók, csárdás lépések, ridák, lezárók.<br/> Kalocsai mars – fareőr lépés, félcelés, lenthangsúlyos rida, keresztlengető, ugrós motívumok páros és négyes forgással.<br/> <i>Egyéb tornajellegű mozgásformák:</i><br/> A tornajellegű kondicionális és koordinációs képességek és készségek alkalmazása más – az helyi lehetőségek szerint a helyi tantervben rögzített – mozgásrendszerekben.<br/> Gúlatorna, falmászás, gumiasztal, eszközös táncok stb.</p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b><br/> A szakkifejezések és vezényszavak ismerete, a legismertebbek önálló használata a tervezésben, segítségadásban és a hibajavítás értelmezésében.<br/> A saját test szemlélése, elfogadása, változásainak követése, és az ezzel kapcsolatos félelmek, szorongások, frusztrációk megfogalmazásának képessége (önreflexió), átélése és tudatos felvállalása.<br/> A nemnek megfelelő mozgás dinamikájának és/vagy esztétikájának ismerete. A saját és társ testi épsége iránti felelősségvállalás.<br/> A társak gyenge, esetleg sérült oldalának segítése, az erősségek elismerése, támogatása.<br/> A divat és a média testkultúrára ható kedvező és kedvezőtlen tényezőinek szétválasztása (értékfelismerés, önértékelés).<br/> Tájékozottság a tanult versenysportágak versenyrendszeréről, a magyar élsportolók eredményeinek ismerete.</p> | <p>Magyarország tájegységei.</p> <p><i>Etika:</i> társas viselkedés, önismeret, énkép, jellem, önreflexió, kooperatív munka.</p> |
| <p><b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Szaknyelvi kifejezés, elem, vezényszó, RG-motívum, táncmotívum.</p>                                                           |

| <b>Tematikai egység/<br/>Fejlesztési cél</b>                 | <b>Atlétika jellegű feladatok</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Órakeret<br/>40 óra</b> |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>Előzetes tudás</b></p>                                 | <p>A térdelő- és állórajt technikája, a fokozó- és repülőfutás összehangolt kar- és lábmunkája.<br/> A rövid- és hosszú távú futásnál irambeosztási tapasztalat.<br/> Váltás alsó botátadással.<br/> Távolugrás guggoló technikája.<br/> Kislabdahajítás beszökkenéssel.<br/> Lökőmozdulat oldal felállásból, dobások lendületvétellel is.</p> |                            |
| <p><b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b></p> | <p>Az atlétikai mozgásokat befolyásoló jellegzetes biomechanikai törvényszerűségek megismerése, egyre tudatosabb alkalmazása. Jártasság kialakítása az egyes szakági technikákban.<br/> Az emberi teljesítőképesség jelenlegi határainak viszonyítása a saját teljesítményhez, ennek révén az önismeret fejlesztése. Az egyéni</p>             |                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | teljesítmény túlszárnyalására ösztönzés.<br>Az általános atlétikus képességek továbbfejlesztése, a más sportágakban történő alkalmazhatóság érdekében is.                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kapcsolódási pontok                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b><br/>Futások, rajtok<br/><i>A képességfejlesztés gyakorlatai</i><br/>Az 5-8. osztályban végzett futóiskolai feladatok gyorsabban, erősebben és tudatosabban. Futóiskolai és futófeladatok bemutatás nélküli végrehajtása. Iramfutások. Aerob állóképesség fejlesztése, a kitartó futás távjának további növelésével, az önismeretre, a korábbi tapasztalatokra épített, a távnak megfelelő egyéni iram kialakításával. Akadályok felett 5–4–3 lépéses ritmusfutások könnyített magasságon és távolságon. Tartós és résztávós állóképesség-fejlesztő módszerek gyakorlása.<br/><i>A sportági technika gyakorlása</i><br/>Futások 30-60 m-en. A térdelőrajt szabályos végrehajtása a rövid és hosszú sprintszámokban. A váltófutás botátadási technikáinak a váltótávolság kialakításának (segédjelek alkalmazásával), és a váltás szabályainak gyakorlása. A gátfutás lendítő és elrugaszkodó lábmozgásának ismerete. A rövid, közép- és hosszú távok közötti futótechnika megkülönböztetése.<br/>A tartós futás technikájának kontrollja, az egyéni tartós futás sebességének kialakítása az önálló gyakorlás elősegítése érdekében.<br/><i>Játékok és versenyek</i><br/>Rajtversenyek, sprintversenyek. Fogójátékok. Egyéni, sor- és váltóversenyek gyors-, akadály- és váltófutással. Egyéb testnevelési játékok futófeladatokkal.</p> <p>Ugrások, szökdelések<br/><i>A képességfejlesztés gyakorlatai</i><br/>az 5-8. osztályban végzett ugróiskolai feladatok továbbfejlesztése, koordináltabban, nagyobb kiterjedéssel, erővel és tudatosabban, egy lépéses sorozatugrás, illetve kétlépéses sorozat felugrás.<br/><i>A sportági technika gyakorlása</i><br/>Az ugrás előtti utolsó három lépés ritmusának kialakítása.<br/>Az elrugaszkodó láb és a lendítő láb, kar megfelelő mozgásának összehangolása. A lépő távolugró technika végrehajtása, aktív leérkezéssel. Az egyéni nekifutás próbái nagyobb elugró terület kijelölése mellett.<br/>Az átlépő technika végrehajtása 5-7 lépéses íven történő nekifutás.<br/>A flop-technika gyakorlása, s az egyéni nekifutó távolság kimérése és rögzítése. Az egyéni magasugró technikák megismerése, mozgástapasztatlat szerzése növekvő teljesítményre törekvés nélkül.<br/><i>Játékok és versenyek</i><br/>Távolugróversenyek helyből és egyéni nekifutással.<br/>Magasugróversenyek egyéni nekifutással. (érintő ugrások) Egyéni, sor- és váltóversenyek ugró és szökdelő feladatokkal. Egyéb testnevelési játékok ugrásokkal és szökdelésekkel.</p> | <p><i>Ének-zene:</i> ritmus-gyakorlatok.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> aerob, anaerob energia-nyerés, szénhidrátok, zsírok bontása, hipoxia, VO2 max., állóképesség, erő, gyorsaság.</p> <p><i>Földrajz:</i> térképismeret.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmusok.</p> <p><i>Informatika:</i> táblázatok, grafikonok.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Dobások</p> <p><i>A képességfejlesztés gyakorlatai</i></p> <p>Különböző szerekekkel, változatos dobásformák végrehajtása egy és két kézzel, különböző kiinduló helyzetekből. Speciális erősítés kézisúlyzókkal, súlyzókkal, erőgépekkel.</p> <p><i>A sportági technika gyakorlása</i></p> <p>Célba és távolságra dobások hajító, lökő és vető mozdulattal</p> <p>Hajítás nekifutással, öt lépéses dobóritmusban. A lekészítés technikájának és az impulzus lépés, beszökkenés szerepének ismerete. A háttal felállásból történő lökés technikájának ismerete. Szabályos lökés végrehajtása oldal vagy háttal felállásból súlygolyóval vagy medicinlabdával.</p> <p>Az egy- és kétkezes vetések technikái.</p> <p>Az ideális kirepülési szög elérése a különböző dobásoknál. szerepük a jobb eredmény elérésében.</p> <p><i>Játékok és versenyek</i></p> <p>Kislabdahajító és szabadon választható egyéb dobószerezrel versenyek helyből és lendületszerzéssel. Súlylökő versenyek. Célbadobó versenyek.</p> <p>Dobóiskolai versengések.</p> <p><i>Bemelegítési modellek gyakorlása a kocogások, futások, ugrások, dobások végzése és a versenyek előtt.</i></p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b></p> <p>A futóversenyek, a váltás szabályainak ismerete.</p> <p>A középtávok állórajtra vonatkozó szabályainak, a köríven futás szabályszerűségeinek, a repülőrajt előnyeinek ismerete.</p> <p>A savasodás jellegzetes hatásainak és annak teljesítőképességre gyakorolt hatásának ismerete. Az állóképesség-fejlesztő módszerek ismerete.</p> <p>A nekifutás jellemzőinek ismerete távol- és magasugrásnál.</p> <p>Az ugrószámok főbb szabályainak és a sérülések megelőzésének ismerete.</p> <p>Az ideális kirepülési szög szerepe a jobb eredmény elérésében. A dobások főbb versenyszabályainak és balesetvédelmi, biztonsági rendjének ismerete.</p> <p>A magyar olimpiai futó-, ugró- és dobóeredmények ismerete.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Reakcióidő, mozdulat- és mozgásgyorsaság; lépéshossz, lépésfrekvencia; irambeosztás, pihenőidő; ugróláb, lendítőláb, felugrás, elugrás; optimális sebesség, maximális sebesség; súlypont, szögsebesség, pördület, fordulat, hatás-ellenhatás, belső ritmus, dinamizmus.</p> |

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Órakeret<br>60 óra                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Motorikus képességek, mozgástapasztalatok.<br>Balesetmentesen végzett, kevésbé ismert, szokatlan sportmozgások.<br>A természetben üzhető sportok alapszabályai.<br>A legfőbb balesetvédelmi és biztonsági szabályok alkalmazás szintű ismerete.                                                                                                                                                                                                                          |                                                                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | A helyi tárgyi feltételek függvényében legalább négy választott sportági mozgással a kívánt edzéshatás és élményszerzés elérése.<br>Felkészítés az önálló vagy önszerveződő sporttevékenységek üzésére.<br>A szervezet edzettségének, ellenállásának növelése a tudatosan szabadtéren tartott foglalkozásokkal.<br>A testneveléssel és a sporttal kapcsolatos pozitív beállítódás, elköteleződés kialakítása az élményszerű, változatos és kötetlen foglalkozások által. |                                                                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok                                                 |
| <b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b><br><b>A helyi tárgyi feltételek függvényében legalább négy</b> választott sportági mozgás mozgásműveltségének fejlesztése.<br>Az 5-8. osztályban felsorolt lehetséges sportok, vagy/és a helyi lehetőségek adta egyéb alternatív, szabadidős sportok. Az egyén által előnyben részesített, élethossziglan üzhető sportok alternatíváinak bővítése.<br><i>Előkészítés, felkészítés, képességfejlesztés</i><br>Az élményszerű, természetben végzett előkészítő és rávezető gyakorlatokkal, a természeti erők felhasználásával a szervezet alkalmazkodóképességének, az edzettségnek, fittségnek a fejlesztése. A természetben végzett önálló bemelegítés, gyakorlás - laza tanári kontrollal.<br>A környezettudatos viselkedés alapelveinek megismerése.<br>Közlekedésbiztonsági szabályok elsajátítása és betartása.<br>Felkészülés és együttműködés a különböző tábori lehetőségek, speciális, túra jellegű terhelések előtt és alatt.<br><i>Technika és taktika gyakorlása</i><br>Minimális helyigényű vagy kis eszközigényű sportmozgások megismerése. Az adott sportmozgás lehetőségeihez képest minél sokoldalúbb, balesetmentes elsajátítása, élményszerű gyakorlása.<br><br>Játékok, versengések, akadályok legyőzése a választott sportban, fizikai aktivitásban. A fair play szellemének és a személyes biztonságnak a szem előtt tartása minden mozgásos tevékenységben.<br><br><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b><br>Az élethosszig tartó mozgásos tevékenységek számára felelős döntésekhez szükséges képességek fejlesztése.<br>Az egyéni képességek kibontakoztatása közösségi tevékenységek során.<br>Transzferáló képesség fejlesztése a sportban átélt élményeknek az élet |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Földrajz:</i> időjárási ismeretek, tájékozódás, térképhasználat. |

|                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| más területén, a saját és a környezet javára történő fordítására.<br>Információk átadása, mások tanítása a megélt élmények, tábori tapasztalatok átadása.<br>Prevenációs és rekreációs tevékenységformák elsajátítása, kreatív alkalmazása. |                                                                                                                                                                                        |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                              | Kooperáció, önkéntesség, szabálykövető magatartás, segítségadás, környezettudatosság, edzettség, fittség, zene, ritmusérzék, egyensúlyérzék, bátorság-vakmerőség, közlekedési szabály. |

| <b>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Önvédelem és küzdősportok</b>                                                                                                                                                                                                                     | <b>Órakeret<br/>30 óra</b>                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | A páros és küzdőjátékok, test-test elleni küzdelmek fajtái.<br>A grundbirkózás mozgástechnikái, alapvető szabályai.<br>A dzsúdóval kapcsolatos technikák fajtái és alkalmazhatóságuk a küzdelmekben.                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Az egyén (ön)védelmét szolgáló egyszerűbb technikákban, küzdelmekben magas fokú jártasság elérése. A küzdő típusú sportágak, játékok tudatos alkalmazása során az önuralom erősítésére, a társak tiszteletére és a szabályok elfogadására szoktatás. |                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b><br>A test-test elleni feladatokat csak és kizárólag azonos nemű és közel azonos testalkatú tanulókkal végeztetjük.<br><br>Előkészítő és rávezető gyakorlatok, játékok a küzdelmekhez<br>Az 5-8. osztályos mozgásfeladatok variációinak gyakorlása, továbbfejlesztésük. Azon testi és pszichés képességek megerősítése, amik alkalmassá teszik a tanulót a bonyolultabb gyakorlatok végrehajtására.<br>Alap kézgyakorlatok, húzó-taszító gyakorlatok, lenyomó-emelő gyakorlatok, esések-zuhanások sérülésmentes elsajátítása, egészségi és élettani szabályok betartása.<br>Küzdőgyakorlatok szerrel, szer nélkül társakkal vagy önállóan.<br>Alapvető önvédelmi technikákat elsajátító gyakorlatok játékos és változó körülmények között. A gyakorlatok tanulása saját képességek figyelembevételével történik.<br><br><b>Grundbirkózás</b><br>A 7-8. osztályos kerettantervben felsorolt fogások, kitolások, kihúzások, emelések, szabadulások gyakorlása, cselekvésbiztos végrehajtása. Újabb elemkapcsolatok megismerése, megoldása.<br>Az egyensúlyhelyzetek tudatos kihasználása, mögékerülések, kiemelések állásból, térdelésből, földharcban.<br><br><b>Dzsúdó</b><br>Eséstechnikák, földharctechnikák, állástechnikák, önvédelmi fogások a |                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> keleti kultúra.<br><br><i>Biológia-egészségtan:</i> izmok, ízületek mozgékonyasága, anatómiai ismeretek, testi és lelki harmónia.<br><br><i>Etika:</i> a másik ember tiszteletben tartása. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>7-8. osztályban felsoroltak szerint. A technikák alkalmazása új variációkban, fokozódó erő kifejtéssel és bővülő szabályismerettel, önfegyelmel. A tanult variációk mellett – a szabályok adta kereteken belül – önálló megoldások, kreatív alkalmazások támogatása a küzdelmek során, az állásharcban, földharcban.</p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b><br/>         Az általános és küzdőjellegű sportágak gyakorlását megelőző specifikus bemelegítő mozgások ismerete.<br/>         Az eszközökkel végrehajtható küzdőfeladatok ismerete (tornabot, súlyzó, gumikötél, medicinlabda).<br/>         A balesetveszélyes helyzetek felismerése, megelőzése.<br/>         A küzdőfeladatok közben felmerülő saját és társas problémák konstruktív megoldása, és az ellentmondásos helyzetek szabálytudatos kezelése.<br/>         A sportszerűség, sikerorientáltság, kudarc-tűrés megfogalmazásának képessége.<br/>         A felmerülő vitákban érvelés a sportszerű magatartás mellett.</p> |                                                                                                     |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Páros és csapat küzdőjáték, tiszta győzelem, pontozásos győzelem, önismeret, tisztelet, tus, ippon. |

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Úszás és úszó jellegű feladatok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Órakeret<br>30 óra                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Biztonságos mozgás és tájékozódás a vízben, víz alatt. 25 m mellúszás, 150 m hátúszás és/vagy gyorsúszás, egyszerű rajttal, fordulóval.</p> <p>A saját teljesítményre vonatkozó önértékelés.</p> <p>Vízből mentés passzív társsal kis távolságon.</p> <p>Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások és az uszoda, fürdő viselkedési szabályai ismerete, betartása.</p>                                                                                                      |                                                                                                                                                      |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Az úszóerő és az állóképesség fejlesztése, ennek során a monotóniatűrés erősítése, a vízben történő tájékozódás javítása.</p> <p>Az erőközlés gazdaságosabbá tétele vízben és a víz alatti úszások során, a pihenés nélkül megtett táv növelése legalább két úszásnemben.</p> <p>A vízben mozgások során a levegővétel automatikussá és optimálissá tétele a bonyolultabb mozgásvariációk elvégzése során is.</p> <p>Az úszás prevenció és rekreáció előnyeinek tudatosítása.</p> |                                                                                                                                                      |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kapcsolódási pontok                                                                                                                                  |
| <p><b>Az úszásoktatás helyi döntésen alapuló választás.</b> Amennyiben a helyi tantervben nem szerepel, a többi tematikus terület óraszámait az úszás óraszámával meg kell növelni.</p> <p><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b><br/>         Természetes mozgások, szervezett játékok végzése vízben.<br/>         Vízbe és vízben ugrások egyénileg, párban, csoportban, változó kiinduló helyzetből.<br/>         Járások, futások, forgások, irányváltások egyénileg, párban és</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><b>Fizika:</b><br/>         Közegellenállás, a víz tulajdonágai, felhajtóerő, és vízszennyezés.<br/>         Newton és Arkhimédész törvényei.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <p>csoportosban. Ugrások társ(ak) segítségével.<br/>Egyénileg, párban és csoportban, szerrel és szer nélkül végezhető, nagy vízbiztonságot igénylő játékok. Alkotó játékok (gúlaépítés).<br/>Sor- és váltóversenyek szerrel és szer nélkül az úszótechnika részleges (pl. csak lábmunka) vagy teljes alkalmazásával.</p> <p>Képességfejlesztés<br/>Gyakorlatok a medencén kívül – a technikát előkészítő izomfejlesztő gyakorlatok eszközzel és eszköz nélkül.<br/>Fittsénynövelő gyakorlatok eszköz nélkül vagy különböző eszközök segítségével (aquafitness).<br/>Magasabb szintű kondicionális képzés – az 1–8. osztályban begyakorolt úszómozgás terhelést növelő eszközökkel.</p> <p>Az úszás technikája<br/><i>Gyakorlás három úszásnemben</i>, a technika csiszolása a gazdaságosabb erőközlés érdekében. Az úszás távjának növelése, a haladás és pihenő arányának javítása, az úszás adta monotonia tűrése. Úszások 800–1000–1200 m-en választott technikával.<br/><i>A szabályos rajtok</i> (fejesugrás, vízből indulás) és az úszás összekötése optimális sebességmegtartással. Az úszásnemnek megfelelő és <i>szabályos forduló</i>k (bukó, átcsapós) és a célbaérés elsajátítása.</p>                                                                                                                                                                                                                                                     | <p><i>Biológia-egészségtan:</i><br/>személyi higiénia, testápolás.</p> |
| <p>Úszóversenyek<br/>Bemelegítés az úszásra – szárazföldi és vizes gyakorlatok.<br/>Egyszerűsített versenyek edzésen (pl. fejesugrás nélkül).<br/>Iskolai versenyek – könnyített versenyszabályokkal.</p> <p>Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés, életvédelem<br/>Úszó-gyógyúszó gyakorlatok testtartásjavító jelleggel.<br/>Relaxációs gyakorlatok vízben (lebegés stb.).<br/>Tájékozódás a vízben – vízből mentés.<br/>Víz alatti gyakorlatok – tárgyak felhozása, növekvő távolságról.<br/>Tárgyak „vonszolása”, húzása a vízben.<br/>Mentőugrások elsajátítása.<br/>Sérült megközelítésének és megragadásának szabályai.<br/>Továbbhaladás passzív társsal a vízben, növekvő távolságon.<br/>A vízből mentés technikájának csiszolása.</p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b><br/>Az egyén számára legmegfelelőbb úszásnem gyakorlása eredményeképp a pozitív fizikai, szellemi és érzelmi hatás lehetőségeinek, cselekvései motívumának széles körű ismerete.<br/>Az egyéni teljesítőképeség határai átlépésének lehetősége (önismeret, önfejlesztés) – élethossziglan fenntartható attitűd tudatosulása.<br/>Az úszás preventív, rekreációs előnyeinek ismerete, és az élethossziglan fenntartható rutin megértése.<br/>A vízből mentés felelősségének, veszélyeinek és szabályainak, pontos menetének ismerete.<br/>A szakkifejezések és vezényszavak ismerete, a legismertebbek önálló használata, a hibajavítás megértése.</p> |                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>A saját test mozgatása a vízben és víz alatt, és az ezzel kapcsolatos félelmek megfogalmazása, átélése és leküzdése.</p> <p>Vizes vetélkedőkben, játékokban – a társak és a csoport irányítása a csoport közös érdekeinek figyelembe vételével – asszertív, aktív részvétel.</p> |                                                                                                                      |
| <p><b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b></p>                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Versenytechnika, szabályos levegővétel, fejesugrás, bukóforduló, átcsapós forduló, vízből mentés, mentőugrás.</p> |

| <p><b>Tematikai egység/<br/>Fejlesztési cél</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p><b>Egészségkultúra – prevenció</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><b>Órakeret<br/>40 óra</b></p>                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Előzetes tudás</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Légző, relaxációs és testtartásjavító gyakorlatok, alapvető gerinctorna-gyakorlatok, törzsizom-erősítő gyakorlatok és ellenjavallt gyakorlatok. Az autogén tréning és a progresszív relaxáció felismerése.</p> <p>Önfejlesztő mozgás, egészségtudatos szokás fogalma, gyakorlata.</p> <p>A prevenció tágabb értelmezése.</p> <p>A bemelegítés, a levezetés, a szervezet lecsillapítása jelentősége, szerepe.</p> <p>Tudatos baleset-megelőzés, a veszélyes helyzetek és a fenyegetettség elkerülése.</p> <p>A téli időjárás jótékony hatása az egészségvédelemre.</p> <p>A fájdalmak tűrése (oxigénadósság, savasodás).</p> |                                                                                                          |
| <p><b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>A testkultúrához tartozó, az általános műveltséget fejlesztő élettani, anatómiai – elméleti és gyakorlati – tudás megalapozottá tétele.</p> <p>Az egészséges életvitel szükségleteivel kapcsolatos értékek és az egészségmegőrző szokásrendszer megerősítése.</p> <p>Az élethosszig tartó sportoláshoz szükséges felelős döntések rugalmasan bővíthető információs készletének rendszerezése.</p>                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                          |
| <p><b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Kapcsolódási pontok</b></p>                                                                        |
| <p><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b></p> <p>Bemelegítés</p> <p>Általános bemelegítő mozgássor gyakorlása (futás, hajlítások, nyújtások, lendítések stb.).</p> <p>Fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre.</p> <p>Stretching gyakorlatok bemelegítő és levezető jelleggel.</p> <p>A sportági területeken tanult speciális bemelegítések ismételése.</p> <p>Edzés, terhelés</p> <p>A keringési rendszer terhelése megfelelő munkapulzusérték mellett, és a pulzus idősoros mérése (nyugalmi pulzus, munkapulzus, felső érték stb.).</p> <p>Az intenzitás, ismétlésszám és a pihenőidő változtatása, hatása a terhelésre.</p> <p>A fizikai fittség típusai, fejlesztési lehetőségei.</p> <p>A fizikai aktivitás szintjének becslése, követése.</p> <p>Részben önálló mozgásprogram-tervezés.</p> <p>Testépítés – a főbb izomcsoportok izolált hatású gyakorlatai.</p> <p>Gyakorlás az állapotfelmérés adataira épített célokért az edzettség</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><i>Biológia-egészségtan:</i> ismeretek az emberi test működéséről, aerobterhelés, gerincferdülés.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>fejlesztése, megőrzése érdekében – egyszerű edzéstervek a gyengeségek felszámolására.</p> <p>Edzés korszerű (alternatív) eszközökkel, erőgépekkel, fitneszgépekkel.</p> <p>Nemek közötti eltérések megjelenítése az edzésaktivitásban.</p> <p>Gyakorlás az állapotfelmérés adataira épített célokért az edzettség fejlesztése, megőrzése érdekében.</p> <p>Köredzésváltozatos mintákkal, 4–6 feladattal.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                           |
| <p>Motoros tesztek – központi előírás szerint.</p> <p>Az egészséges test és lélek megóvása.</p> <p>A testsúly, testtömeg, illetve lehetőség szerint a testösszetétel mérése – összehasonlító idősoros adatrögzítés.</p> <p>Stresszoldó és relaxációs gyakorlatok:</p> <p>Képesség a fizikai és lelki egyensúly önellenőrzésen alapuló fenntartására.</p> <p>A technikák használata a saját tanulási technikáinak tökéletesítésében.</p> <p>A komputerhasználat ellensúlyozására megoldási minták gyakorlása.</p> <p>A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag: a biomechanikailag helyes testtartás megőrzésének gyakorlatai – állandó gyakorlás a tanár és a társak kontrollja, hibajavítása mellett.</p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b></p> <p>A testtartásért felelős izmok erősítését és nyújtását szolgáló gyakorlatok megfogalmazása, felismerése, helyes kivitelezése, a helytelen kijavítása.</p> <p>A gerincízület lényegének ismerete a testnevelési és sportmozgásokban.</p> <p>A házi és kerti munkák gerincímélő módjainak ismerete.</p> <p>A gerincsérülések leggyakoribb fajtáinak ismerete.</p> <p>Törekvés az önmagához képest a legjobb teljesítmény elérésére, a siker átélésére, a kudarc elfogadására és az azzal való megküzdés a teljesítmény részeként értelmezése.</p> <p>A saját test szemlélése, elfogadása, változásainak követése, kommunikációja mint a műveltségterületi kommunikáció része.</p> <p>A serdülőkor specifikus feszültségei és érzelmi hullámváltozásai felismerése, és a sport általi oldás elfogadása.</p> <p>Felelősségvállalás kimutatása a társak egészséges életmódja iránt.</p> |                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Stretching, nyugalmi pulzus, munkapulzus, testépítés, köredzés, intenzitás, ismétlésszám, testtömegindex, biomechanikailag helyes testtartás, megküzdési stratégia, gerincvédelem.</p> |

|                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</b></p> | <p><i>Sportjátékok</i></p> <p>Az adott iskolában a helyi tanterv szerinti technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok ismerete és aktív, kooperatív gyakorlás.</p> <p>Komplex szabályismeret, sportszerű alkalmazás és a játékok önálló továbbfejlesztése. Játék lényeges versenyszabályokkal.</p> <p>A technikák és taktikai megoldások többnyire tudatos, a játékszerepek megfelelő megválasztása.</p> <p>A játékfolyamat, a taktikai megoldások szóbeli elemzése, a fair és a</p> |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>csapatelkötelezett játék melletti állásfoglalás.<br/> Tapasztalat a játékevezetői gyakorlatban.<br/> Játéktapasztalat a társas kapcsolatok ápolásában, a bármilyen képességű társakat elfogadó, bevonó játékok játszásában, megválasztásában.</p> <p><i>Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák</i><br/> A mozgáselemek mozgásbiztonságának és a gyakorlás mennyiségének, minőségének oksági viszonyai megértése és érvényesítése a gyakorlatban.<br/> A javító kritika elfogadása és a mozdulatok kivitelezésének javítása.<br/> Esztétikus és harmonikus előadásmód.<br/> Önálló talaj és/vagy szergyakorlat, egyszerű aerobik elemkapcsolat, táncmotívumfűzér összeállítása.<br/> Célszerű gyakorlási és gyakorlósszervezési formációk, versenyszituációk, versenyszabályok ismerete.<br/> A tanult mozgások versenysportja területén, a magyar sportolók sikereiről elemi tájékozottság.</p> <p><i>Atlétika jellegű feladatok</i><br/> Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása.<br/> Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.<br/> A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.<br/> A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.</p> <p><i>Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek</i><br/> Az adott sportmozgás technikájának elfogadható cselekvésbiztonságú végrehajtása.<br/> A sebesség, gyorsulás és a tempóváltások uralása guruláskor, csúszáskor, gördüléskor.<br/> Tapasztalat a sportolás során használt különféle anyagok, felületek tulajdonságairól és a baleseti kockázatokról.<br/> Feladatok tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel.<br/> Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete, és azok alkalmazása a gyakorlatban.</p> <p><i>Önvédelem és küzdősportok</i><br/> Az önvédelmi és küzdőgyakorlatokban, harcokban a közös szabályok, biztonsági követelmények és a küzdekkel kapcsolatos rituálé betartása.<br/> A veszélyhelyzetek kerülése, az indulatok, agresszív magatartásformák feletti uralom.<br/> Néhány támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete, eredményes önvédelem, és szabadulás a fogásból.</p> <p><i>Úszás és úszó jellegű feladatok</i><br/> 1000 m-en a választott technikával, egyéni tempóban, szabályos fordulóval úszás.<br/> Jelentős fejlődés az úszóerő és állóképesség területén.<br/> Egy választott úszásnemhez tartozó 5 szárazföldi képességfejlesztő gyakorlat bemutatása.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Az amatőr versenyekhez elegendő versenyszabályok ismerete.<br/>Fejlődő saját teljesítmény a víz alatti úszásban.<br/>Egyszerűbb feladatok, ugrások során másokkal szinkronban mozgás a vízbe és vízben.<br/>Passzív társ vonzólása kisebb távon (4–5 m) és a vízből mentés veszélyeinek, pontos menetének felsorolása.</p> <p><i>Egészségkultúra és prevenció</i><br/>Bemelegítés, fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre.<br/>A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek és néhány jellemző deformitás kockázatának értelmezése, a megőrzés néhány gyakorlatának ismerete és felelős alkalmazása.<br/>A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének legfontosabb szempontjainak ismerete.<br/>A preventív relaxációs gyakorlatok tudatos alkalmazása. A fittségi paraméterek ismerete, mérésük tesztek segítségével, ezzel kapcsolatosan önfejlesztő célok megfogalmazása az egészség-edzettség érdekében.<br/>A szükséges táplálkozási ismeretek alkalmazása a testsúly, testtömeg ismeretében.<br/>A rendszeres testmozgás pozitív hatásainak ismerete a káros szenvedélyek leküzdésében, az érzellem- és a feszültségszabályozásban.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 11-12. évfolyam

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél                                                                                                                                           | Sportjátékok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Órakeret<br>80 óra                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                          | <p>A helyi tanterv szerint választott labdajátékokban a 9–10. osztályos technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok, lényeges versenyszabályok ismerete és alkalmazásuk.<br/>Megfelelés a játékszerepnek, sportszerű és csapatelkötelezett viselkedés.<br/>Tapasztalat a játékvezetői gyakorlatban.<br/>Empátia és tolerancia a társak elfogadásában.<br/>Önfejlesztő és társas kapcsolatépítő játékok ismerete.</p>                                                                               |                                                                                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                          | <p><b>A választott legalább két labdajátékra vonatkozóan:</b><br/>A megoldások sokféleségének, sikerességének bővítése.<br/>Az önálló játékhoz szükséges technikai és taktikai tudás mennyiségi és minőségi növelése.<br/>Az egyéni fizikai adottságok és jellemvonások fejlesztése, a csapatok eredményességéhez szükséges képességek, attitűdök erősítése.<br/>A többféle labdajáték során a mozgástanulás folyamatában működő transzferhatás kihasználása.<br/>Megküzdés a feszültségekkel.</p> |                                                                                            |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                 |
| <p>Lánycsoportok esetében 20 óra a Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák tematikai egységekre átcsoportosítható.<br/>Legalább két labdajáték választása kötelező.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><i>Fizika:</i> mozgások, ütközések, gravitáció, forgatónyomaték, pályavonal, hatás-</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <p><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b><br/> Általános feladatok<br/> <i>Az önszervezés gyakorlása</i><br/> Önálló csapatalakítás, bemelegítés, gyakorlás és játékszervezés. A közvetlen tanári irányítást többnyire nélkülöző, a támadás és védekezés megszervezésére, a csapatösszeállításra és az értékelésre vonatkozó megbeszélések a gyakorlásokba építve. Szituációk, feladatok megoldása, melyek során önálló az egyéni és/vagy társas döntéshozatal - a sportszerűség, tolerancia és empátia szem előtt tartásával.<br/> A tevékenységekhez tartozó felszerelések, berendezések önálló használata, rendben tartása, megóvása.<br/> <i>Lényeges játékszabályok készség szintű alkalmazása – játékvezetési gyakorlat</i><br/> A labdával vagy labda nélküli mozgások közben elkövethető, direkt vagy indirekt személyre irányuló szabálytalanságok elkerülését elősegítő gyakorlatok, megerősítések, megbeszélések.<br/> A kosárlabdában, kézilabdában és labdarúgásban szabályok engedte test-test elleni játék több lehetőségének modellálása, gyakorlása.<br/> Kézilabdában és labdarúgásban a mezőnyjátékosra és a kapusra vonatkozó szabályok ismerete, betartása.<br/> Röplabdában a forgásszabály, az első és második sorra vonatkozó főbb megkötéseknek való megfelelés, a háló és a labda hibás érintése szabályai és a labdára, emberre vonatkozó területelhagyás értelmezése.<br/> Az labdajáték-specifikus időhatárok betartásának gyakorlatai.<br/> A szabályok a képzettségnek megfelelő önkontrollal betartása, játék az elkövetett vétség önálló jelzésének elvárásával.<br/> Játékfolyamatok „belső” játékvezetéssel, megegyezéssel.<br/> A játékvezetés gyakorlása laza tanári kontrollal, önállóan, a lényeges játékszabályok alkalmazásával, néhány játékvezetői non-verbális jel használatával is. Az eredmény jelzésében és egyszerűsített jegyzőkönyvvezetésben szerzett gyakorlat.<br/> <i>Versenyhelyzetek</i><br/> Az labdajátékok alap- és játékkismereteinek alkalmazása, megmérettetése osztályszintű mérkőzéseken, házibajnokságokon, a tehetségesebb tanulók számára a korosztályos diákolimpiai és egyéb versenyeken.</p> <p><b>Kosárlabdázás</b><br/> <i>Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása</i><br/> Új variációk a már megtanult technikákkal kisebb taktikai egységekbe ágyazottan - mindenféle cselezés, ritmusváltás, biztonságos labdabirtoklás, kidobott labda elfogása, labdavezetés különböző testhelyzetekben, támadó, védő láb- és karmozgások, összetettebb átadások, kötetlen átadási formák, lepattanó labda megszerzése, ebből indulás, átadás vagy kosárra dobás.<br/> A technikákat alkalmazó játékok párban, csoportban a variációk önálló és kreatív felhasználásával.<br/> <i>Taktikai továbbfejlesztés</i><br/> A lényeges védekezési formák - terület védelem, emberfogásos</p> | ellenhatás. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>védekezés, vegyes védekezés – gyakorlása és önálló alkalmazása.<br/>Formációk begyakorlása két vagy több ember kapcsolatára támadásban és védekezésben.).<br/>Játék minden összetételű, emberhátrányos, emberelőnyös és azonos létszámú taktikai szituációban.<br/>Önálló játék (streetball, illetve egész pályás 5:5 elleni játék).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                 |
| <p>Kézilabdázás<br/><i>Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása</i><br/>Változatos variációk megoldása már megtanult technikákkal kisebb taktikai egységekbe ágyazottan.<br/>Taktika előkészítő futó- és fogójátékok, test-test elleni küzdelmek.<br/>Labdatechnikák összetett és bonyolultabb alapformái cselekvésbiztosan végrehajtva<br/>Szélsők, átlövők, beállók kapura lövéseinek gyakorlása, alkalmazása rövidebb akciók befejezéseként, kapusmozgások átismétlése.<br/><i>Taktikai továbbfejlesztés</i><br/>Gyors indítások gyakorlása, létszámbeli előnyből, illetve hátrányból való támadások.<br/>A támadó taktika posztonként történő alkalmazása, játéksituációk ismétlése 1–2 beállóval, lerohanás rendezetlen védelem ellen.<br/>Védekezés irányítása gyorsindítás esetén. Védekezési taktika végrehajtása 6:0, 5:1, 4:2 védekezési rendszerek esetén.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><i>Matematika:</i><br/>térgeometria –<br/>gömbtérfogat;<br/>valószínűesszámitás.</p>         |
| <p>Labdarúgás<br/><i>Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása</i><br/>A tanult elemek összetett variációkban alkalmazott megoldásai csökkenő hibaszázalékkal, labdakezelési cselekvés biztonsággal, eredményes befejezésekkel Pozícióváltások szélességben és mélységben zavaró ellenféllel szemben is, felívelés, beadások, letámadás, visszatámadás.<br/>Pontos cselezések, szerelések alkalmazása a játékban.<br/>Változatos kapura lövések, ívelések, rúgásfajták alkalmazás, a labda céltudatos irányításával. Fejelések különböző fajtái dobott vagy rúgott labdából. Szögletűrúgás, bedobás eredményes technikája, büntetőrúgások különböző távolságból. Gólszerzés különféle testrésszel a szabályok betartása mellett.<br/><i>Taktikai továbbfejlesztés</i><br/>A területvédekezésben szerzett tapasztalatok, megoldások bővítése.<br/>A szoros és követő emberfogás gyakorlása kisebb és nagyobb egységekben. Védelmi rendszerek ismerete és gyakorlása.<br/>Támadási variációk felépítése a különböző védekezési formák ellen.<br/>Csapatrészekben belüli koordinált együttműködés, és csapatrészek összjátékának megvalósítása a kötött játékfolyamatok és ötletjáték során.</p> | <p><i>Biológia-egészségtan:</i><br/>érzékszervek külön-<br/>külön és együttes<br/>működése.</p> |
| <p>Röplabdázás<br/>A röplabda sajátossága kettős: egyrészt a játékos nem birtokolhatja a labdát, így a döntési idő igen-igen rövid és a cselekvés pillanata elé helyeződik, másrészt a játék szabályai szerint a játékosok között nincs testi kontaktus. E két szempont alapvetően meghatározza az oktatás menetét.<br/><i>Technikai elemek tökéletesítése, alkalmazása</i><br/>A labdaérintés biztonságának, a labda tudatos és pontos helyezésének</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                               |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>gyakorlása, a hibaszázalék csökkentése, az élvezhető, folyamatos játék elérése érdekében</p> <p>Tanult támadási technikák gyakorlása, a felső egyenes nyitás elsajátítása helyes technikával talajról, tehetségesebbek felugrásból.</p> <p>A feladás technikájának biztonságos alkalmazása alkar és kosárérintéssel egyaránt.</p> <p>A háló felett érkezett nyitásfogadások gyakorlása változó irányú és erejű labdákkal, technikai kombinációkkal.</p> <p>Az eredményes sáncolás elsajátítása, sáncolás párban is.</p> <p>Gurulások, labdamentések technikájának továbbfejlesztése.</p> <p>„Röptenisz”, szabadon választott vagy megkötött érintéssel csak meghatározott érintéssel.</p> <p><i>Taktikai továbbfejlesztés</i></p> <p>Védekezések különböző állásrendek szerint, a csillagalakzat, alapvédekezési forma megtanítása.</p> <p>4:2-es és az 5:1-es védekezési és támadási játékelemek elsajátítása.</p> <p>Ütő és sáncoló játékosok melletti védekezés, sánc mögötti ütött vagy ejtett labdához való elhelyezkedés, támadás közbeni helycserék megtanítása, helytartási szabály betartása.</p> |                                                                                                                                                                               |  |
| <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b></p> <p>A sportági ismeretek magasabb szintű, kreatív alkalmazása az alkotó, kooperatív feladatokban, játékokban, sportjátékokban.</p> <p>A testnevelési és sportjátékok mozgásai, szabályrendszere egymásra épülésének megértése.</p> <p>A játékszabályok, játéktípusok tudatos alkalmazása.</p> <p>A legfontosabb játékvezetői jelzések ismerete.</p> <p>A sportjátékok transzferhatásának felismerése és a lehetséges összefüggések értelmezése az egyéni fejlődés szempontjából.</p> <p>A páros és társas kapcsolatokban konstruktív konfliktusmegoldás.</p> <p>Sportjáték-történeti ismeretek, érdekességek iránti érdeklődés, tájékozottság a témában.</p> <p>A személyes biztonság és társak biztonságának védelme a játéksituációkban, a döntésekben pedig a baleset-megelőzés fontosságának tudatos képviselése.</p> <p>A sport és környezettudatosság értő összekapcsolása, a sportolási felszerelés és sportolási környezet felelős, jövőorientált használata, kímélete.</p>                                                                             |                                                                                                                                                                               |  |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Játékrendszer, taktika, támadási rend, védelmi rend, önszerveződés, problémaorientált taktikai megoldás, támadási stratégia, védekezési stratégia, megegyezően alapuló játék. |  |

| <b>Tematikai egység/<br/>Fejlesztési cél</b> | <b>Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák</b>                                                                                                                                                                                                                      | <b>Órakeret<br/>51 óra</b> |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                        | <p>A differenciáltan összeállított gyakorlatok bemutatása átlagos mozgásbiztonsággal, szükség esetén segítő biztosítással.</p> <p>Esztétikus, fegyelmezett, feszes testtartású végrehajtás.</p> <p>Differenciált gyakorlási mennyiség és minőség okai, következményei.</p> |                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Gyengeségek ellensúlyozása képességfejlesztéssel, gyakorlással.<br>Kis tanári segítséggel, aktív tevékenykedés gyakorlási és versenyszituációban.<br>Részleges önállóság és segítségadás az egyéni, páros és társas feladatokban.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | A koordináció, a cselekvésbiztonság, a zenéhez illeszkedő mozgásritmus továbbfejlesztése a tornajellegű és táncos sorozatok során a már ismert és új elem- és motívumkapcsolatokkal is.<br>Az önállóság és kooperativitás növelése a mozgásrendszer működtetésének minden területén: bemelegítésben, képességfejlesztésben, gyakorlásban, versenyzésben, versenyrendezésben. Az erősségek és gyengeségek figyelembevétele.<br>A közös tervezés, kivitelezés során a kellő határozottságú és öntudatú kommunikáció fejlesztése.<br>A produktumok jó tartással, biztos kiállással történő, gördülékeny, könnyed, plasztikus, esztétikus végrehajtásának elérése. |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| MOZGÁSMŰVELTSÉG<br>Gimnasztika<br>Rendgyakorlatok gyakorlása<br>A korábbi évfolyamokon gyakoroltak bővített elemkapcsolatokkal történő ismétlése.<br>Alkalmazásuk az óraszervezés funkcióinak megfelelően.<br>Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok végzése<br>A gyakorlatok variálása szempontjai szerinti változatok: pl. mozgásütem változtatása, kiinduló helyzet és kartartás változtatása.<br>Az agonista és antagonisták izmok arányos, harmonikus fejlesztése. Az aktív és passzív izomnyújtás – a hatás elkülönítése.<br>Kéziszerkezetek – thera band, gyógylabda, homokzsák stb. – alkalmazása.<br>8-16 ütemű gimnasztikai gyakorlatok, egyidejű mozgáskapcsolatok, aszimmetrikus sorozatok. Önállóság a gyakorlatok kiválasztásában, gyakorlatsorok összeállításában.<br>Összetett, komplex, fizikai képességeket fejlesztő gyakorlatok végzése<br>Szabadgyakorlati alapformájú és természetes gyakorlatok differenciáltan, egyénre szabottan.<br>Az ízületi lazaság megtartása, fokozása gimnasztikai és stretching gyakorlatokkal.<br>Erőgyakorlatok az egyén számára optimális ellenállás leküzdésével.<br>Anaerob állóképesség-fejlesztő eljárások a gimnasztika eszközeivel.<br>Az egyensúly gyakorlatok: dinamikus gyakorlatok guggolásban, ülésben, fekvésben, forgómozgásokkal sorozatban.<br>Az esztétikus mozgások előadásmódját segítő kondicionális és koordinációs képességfejlesztő eljárások.<br>Mászások, függeszkedések differenciált követelménnyel, az egyéni fejlődést követő rendszeres kontrollal. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Torna, sporttorna<br>Talajon és a helyi tanterv szerint 9-10. osztályban választott egy szerez a korábbi követelményeken nehézségben túlmutató, vagy egy másik választott szerez a minimumkövetelmény mozgásanyagának                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Kapcsolódási pontok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Fizika: egyensúly, mozgások, gravitáció, szabadesés, szögelfordulás.<br><br>Biológia-egészségtan: az izomműködés élettana.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <p>tanulása, gyakorlása.</p> <p><i>Akrobatikus gyakorlatok – talajtorna</i></p> <p>Tartásos gyakorlatelemek, elemkapcsolatok gyakorlása: tarkóállás, fejállás, kézállás, mérlegek kéztámasszal, mérlegállások, spárgák, hidak mozgásos gyakorlatelemek gyakorlása: gurulóátfordulások különböző irányokba, gurulóátfordulás hátra-tolódás kézállásba, tarkóbillenés, fejenátfordulás, kézenátfordulás oldalt, kézentfordulás, vetődések, átguggolások, átterpesztések, lábkörzések, dölések, felállások egységesen az alapformában és differenciáltan a variációkban, az elemek mennyiségének és nehézségi fokának továbbfejlesztése differenciáltan.</p> <p><i>Akrobatikus gyakorlatok – összefüggő gyakorlatsorok</i></p> <p>Gyakorlás során az egyéni optimum, önálló bővítés megjelenítése az elemkapcsolatokban, sorozatokban.</p> <p>Az esztétikus és harmonikus előadásmód igénye (feszítések, fejtartás, válltartás, spicc) mint minőségi elvárás megjelenik a hibajavítás, ismétlések során.</p> <p><i>Akrobatikus gyakorlatok – társas talajtorna</i></p> <p>Páros és mikrocsoportos gyakorlatok önálló összeállítása cselekvésbiztos szinten elsajátított talajtorna-elemek kreatív felhasználásával, a szükség szerint beépített segítségadást tartalmazva.</p> <p><i>Szertorna-gyakorlatok</i></p> <p>A gyakoroltatás során egységesen az alapformában és differenciáltan a variációkban, az elemek mennyiségének és nehézségi fokának továbbfejlesztése differenciáltan, egyénre szabottan történik.</p> |                                                 |
| <p><i>Szertorna, gyakorlás tornaszereken fiúk számára</i></p> <p>Korláton – terpeszülés, harántülés, nyújtott támasz, hajlított támasz, oldaltámaszok, lebegőtámasz, lebegő-felkartámasz, felkarfüggés, alaplendületek támaszban és felkarfüggésben, beterpesztések, terpeszpedzés, támlázás, szökkenés, fellendülés előre terpeszülésbe, felkarállás, felugrás beterpesztéssel támasz ülőtartásba, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás.</p> <p>Nyújtón – kelepfelhúzóadás támaszba, alaplendület, lendület előre 180 fokos fordulattal, ellendülés, alálendülés, kelepforgások, térdfellendülés, billenés, támaszból homorított leugrás hátra, alugrás, nyíluigrás.</p> <p>Gyűrűn – kéz- és lábfüggések, függések, lefüggések, mellső függőmérleg, hajlított támasz, nyújtott támasz, alaplendület, lendületvétel, húzóadás-tolódás támaszba, vállátfordulás előre, homorított leugrás, leterpesztés hátra.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                 |
| <p><i>Szertorna, gyakorlás tornaszereken lányok számára</i></p> <p>Gerendán – állások, térdelések, ülések, fekvések, térdelőtámaszok, mérlegek, guggolótámaszok, fekvőtámaszok, támaszban átlendítés, belendítés, hasonfekvésből emelés fekvőtámaszba, térdelőtámaszba, fordulatok állásban, guggolásban. Szökdelések, lábtartás cserék, felugrás egy láb át- és belendítéssel, homorított leugrás, terpesz csukaugrás. Felemáskorláton – támaszok, harántülés, térdfüggés, fekvőfüggés, függőtámasz, függésből lendítés, átguggolás, átterpesztés fekvőfüggésbe, pedzés, lendület előre-hátra függésben, támaszban lendület lebegőtámaszba, kelepfellendülés támaszba, fordulat fekvőfüggésben, térdfellendülés, guggoló függőállásból fellendülés</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><i>Művészetek: az esztétika fogalma.</i></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>támaszba, támaszból átfordulás előre fekvőfüggésbe, felugrás támaszba, felugrás függésbe, leugrás támaszból, alugrás, nyílugrás.<br/> Bemelegítés a torna gyakorlásához, egyénileg összeállított mozgássor, együttes bemelegítés az önálló mozgássorral.<br/> Célszerű gyakorlási és gyakorlósszervezési formációk működtetése önállóan.<br/> A segítségadás technikái, felelős külső kontrollal – a tudatos hibajavítás beépítése a mindennapi gyakorlási szokásokba.<br/> Versenyszituációkon keresztül egyszerű szabályok alkalmazása.</p> <p><b>Ritmikus gimnasztika</b><br/> Az esztétikus, szép és nőies mozgásokat, alakformálást, minőségi interpretálást segítő kondicionális és koordinációs képességfejlesztő eljárások megismerése, gyakorlása. A testtartás, tágasság, forgásbiztonság kiemelt továbbfejlesztése. A ritmusérzék továbbfejlesztése, önálló zeneválasztásra lehetőség a szélsőségektől való elhatárolódás mellett. Önálló bővítési lehetőség, önálló gyakorlatrészek hozzáadása a minimumhoz, páros és csoportos interpretációk támogatása.</p> <p><i>Szabadgyakorlatok gyakorlása</i><br/> A 9–10. osztályban begyakorolt, előkészítő tartásos és mozgásos elemek és fő mozgások alapformái ismétlése és új, összetett formák gyakorlása.</p> <p><i>Kötélgyakorlatok gyakorlása</i><br/> Egyszerű és keresztezett áthajtások, ugrások és fordulatok áthajtások közben, kötélforgatások, test körül és köré, kötélmozgatások egy kézzel, kötéldobások és -elkapások, kötélkörzések függőleges és vízszintes síkban.</p> <p><i>Karikagyakorlatok gyakorlása</i><br/> Ugrások és fordulatok karikamozgatás közben, karikaforgatások és átadások egyik kézből a másikba test körül és köré, karikadobások és -elkapások, karikaáthajtások, karikapörgetések talajon és levegőben, karikakörzések függőleges és vízszintes síkban.<br/> Minimumkövetelmény: 10-12 elemből álló elemkapcsolat begyakorlása zenével – a zene ritmusának, dinamikájának megfelelően, ideje 35-45 mp.</p> |                                                                                          |
| <p><b>Aerobik</b><br/> A sportági jelleg – dinamikus, statikus erő, egyensúlyozás, lazaság, ruganyosság és ritmusérzék – megvalósításához szükséges előkészítő és rávezető gyakorlatok.<br/> Az aerobik kritériumainak való megfelelés fejlesztése a gyakorlás által: testtartás, mozdulatok precíz végrehajtása, szinkron a zenével és egymással.<br/> Rövid koreográfiák ismétlése magas cselekvésbiztonsággal (30-40 mp). Páros, mikrocsoportos koreográfiák önállóságra törekedve, a szükséges optimális tanári irányítással (1 perc).<br/> Aerobik bemutatók az osztályon belül és iskolai szinten egyszerűsített szabályokkal.<br/> Részvétel egy csoportos aerobikgyakorlatban az egyszerűsített szabályoknak megfelelően.</p> <p><b>Táncos mozgásformák</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p><i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.</p> <p><i>Művészetek:</i> romantika, modernitás.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                    |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p><b>A helyi tantervben rögzített választás szerint legalább egy,</b> a helyi személyi és tárgyi körülményekhez, feltételekhez igazodó tánc.</p> <p><i>Sporttáncok gyakorlása</i></p> <p>A Magyar Divat- és Sporttánc Szövetség rendszeréhez tartozó, illetve ehhez a rendszerhez rokon táncok (szepp, show, akrobatikus, electric boogie, salsa, diszkó, hip-hop, break, mambo, bugg, blues, modern, swing stb.) mozgásrendszerének iskolai alkalmazása a helyi lehetőségek szerint a helyi tantervben rögzítetten - előkészítő tréning, motívumok, motívumkapcsolatok, koreográfiák tanulásának, gyakorlásának rendszere.</p> <p><i>Történelmi táncok gyakorlása</i></p> <p>Palotás és/vagy keringő – 5–6 motívumból álló rövid koreográfia megtanulása és ismétlése, bemutatása.</p> <p><i>Néptánc gyakorlása</i></p> <p>A magyar néptánckincs egyszerűbb motívumai és azok kapcsolatai a Tánc és dráma kerettantervben kidolgozottak szerint.</p> <p>Egy dunántúli és/vagy alföldi és/vagy erdélyi tánc típus motívumai és rövid táncfolyamata megtanulása, gyakorlása, előadása.</p> <p><i>Egyéb tornajellegű és táncos mozgásformák:</i></p> <p>A tornajellegű kondicionális és koordinációs képességek és készségek alkalmazása más – a helyi lehetőségek szerint a helyi tantervben rögzített – mozgásrendszerekben.</p> <p>Gúlatorna, falmászás, gumiasztal, eszközös táncok, utcai táncok stb.</p> |                                                                                                                                                    |  |
| <p><b>ISMERETEK – SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b></p> <p>A hibajavítás megértése, kétirányú kommunikáció, tudásátadás, mások tanítása.</p> <p>Változtatási hajlandóság az egyéni hibás rutinokban.</p> <p>A nemnek megfelelő mozgás dinamikájának és/vagy harmonikus esztétikájának átélése és tudatos felvállalása.</p> <p>A divat és a média testkultúrára ható kedvező és kedvezőtlen tényezőinek szétválasztása (értékfelismerés, önértékelés).</p> <p>A saját és társ testi épsége iránti felelősségvállalás a társak gyenge, esetleg sérült oldalának segítése, az erősségek elismerése, támogatása, egyéni és helyzetből adódó sajátosságok mérlegelése, az objektív megoldások keresése.</p> <p>A társak és a csoport irányítása a csoport közös érdekeinek figyelembevételével, a stratégiák egyeztetése.</p> <p>Alkotó, kooperatív feladatok, mozgásos tevékenységek – aktív részvétel a sportrendezvények, bemutatók szervezésében.</p> <p>Tornasport és tánc történeti ismeretek, érdekességek.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                    |  |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Agonista, antagonisták izmok, aktív és passzív nyújtás, dinamikus egyensúly, társas talajtorna, forgásbiztonság, táncstílus, divattánc, sporttánc. |  |

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél | Atlétikai jellegű feladatok                                                             | Órakeret<br>40 óra |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                | Térdelő-, álló- és repülőrajt versenyhelyzetekben.<br>Iramszakasz, egyéni irambeosztás. |                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Különféle bottechnikák a váltófutásban.</p> <p>Optimális lendületszerzés, elrugaszkodás, repülőfázis, biztonságos leérkezés az ugrásokban.</p> <p>A hajítás, lökés és vetőmozgás biomechanikai különbségei.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Jártasság kialakítása a biomechanikai törvényszerűségek alkalmazásában.</p> <p>Az önismeret fejlesztése a kedvező atlétikai mozgásformák kiválasztása és önálló gyakorlása révén.</p> <p>A már elsajátított atlétikai futó-, ugró-, dobószámok versenyszabályai a korosztályos előírások szerinti alkalmazása és betartása.</p> <p>Motiváló eljárások az egyéni eredmény, teljesítmény javítására.</p> <p>A mérhető teljesítményeken alapuló objektív ellenőrzés elfogadtatása, beépítése a döntéshozatalba.</p> <p>A folyamatos és visszatérő gyakorlás szerepének, jelentőségének, hatásának tudatosítása.</p> |
| <p><b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>Kapcsolódási pontok</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b></p> <p><b>Futások</b></p> <p><i>Rövidtáv, váltófutás, gátfutás</i></p> <p>A gyorsfutás technikáját javító gyakorlatok változatos végrehajtása. A kedvező rajthelyzet kialakítása, segédvonalak kijelölése. Versenyszerű végrehajtás, eredményorientált együttműködés váltófutásban. Csapatban 4x50-100 m-es váltók alakítása, versenyzés. A gátvételi technika alkalmazása magasabb akadályon, gáton 3–4 lépéses ritmusban.</p> <p><i>Középtáv, folyamatos futás, tájékozódási futás</i></p> <p>Választás a távok közül. A különböző távokhoz illeszkedő futótechnika kiválasztása. Jártasság az adott távhoz szükséges versenytempó és irambeosztás megválasztásában. Állóképesség-fejlesztő módszerek rendszeres alkalmazása és teljesítményének nyomon követése. Az állóképesség-fejlesztő módszerek önálló gyakorlása.</p> <p>Folyamatos futás közbeni tájékozódás, kisebb területen célállomások megtalálása.</p> <p><b>Ugrások</b></p> <p>A homorító és távolugrás jellemzőinek ismerete, gyakorlati alkalmazása. Választás a magasugró technikák közül. 5–7 lépéses egyénileg kialakított nekifutással versenyszerű végrehajtás. Közreműködés versenyek lebonyolításában.</p> <p>Kondicionális jelleggel sorozat szökdelések végrehajtása. 1–3 lépéses sorozat elugrás, illetve 2–4 lépéses sorozat felugrások technikajavító végrehajtása. Gyorsuló nekifutás optimális távolságról.</p> <p><b>Dobások</b></p> <p>A különböző dobásformákkal a törzsizom sokoldalú erősítése. Teljes lendületből történő hajítás. Választás az egyes lökő mozdulatok közül. Lendületvétellel egykezes vetés végrehajtása. Az optimális kidobási szög, sebességre és magasságra törekvés.</p> <p><b>ISMERETEK – SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><i>Biológia-egészségtan:</i> szénhidrátlebontás.</p> <p><i>Fizika:</i> hajítások, energia.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Az olimpiai eszme. Az újkori olimpiák története</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Az iram és tempó megválasztása szempontjainak ismerete.</p> <p>A nekifutás módosítása szükségszerűségének ismerete.</p> <p>Az atlétikai ugrások és dobások technikátörténeti, a technikák változásai teljesítménynövelő hatásainak ismerete.</p> <p>Az olimpiákon szereplő atlétikai versenyszámok ismerete.</p> <p>„A gyorsabban, magasabbra, erősebben” jelmondat értelmezése.</p> <p>Önmagához képest a legjobb teljesítmény elérésére, a siker átélése, a kudarc elfogadása és az azzal való megküzdés.</p> <p>Az élettani különbségek ismerete.</p> <p>Tájékozódási futás alapjainak ismerete.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Egyéni reakcióidő, mozdulat- és mozgásgyorsaság, váltás közbeni alkalmazkodás, korrekció, holtpont, lépő, homorító és ollózó technika, átlépő, guruló, hasmánt- és floptechnika, ötlépéses hajító ritmus, lökés, vetés, jegyzőkönyvvezetés.</p> |

| <b>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Órakeret 60 óra</b>                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Az adott sportmozgás technikájának ismerete.</p> <p>A test feletti uralom szokatlan, új mozgásszituációkban.</p> <p>A baleseti kockázatok mérlegelése.</p> <p>Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés módszertani és balesetvédelmi alapfogalmak, eljárások.</p> <p>Szabadban, teremben, spontán helyzetben végezhető egyéni, társas, csoportos mozgásformák.</p> <p>Az edzéshatáshoz szükséges ingerek nagysága és gyakorisága, a pihenő idő jelentősége.</p>                                                                                      |                                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>A rekreációs életviteléhez szükséges sportági, élettani, edzéselméleti ismeretek megszerzése. Az önállóan kezdeményezett társas vagy csoportos sportolás szervezési és lebonyolítási ismeretek, jártasságok megszerzése. A testnevelés újszerű tartalmakkal történő gazdagítása, az iskolai létesítményen belüli és tágabb környezetében lévő lehetőségek kihasználása sportolásra. A felnőtt kor sportos életviteléhez újabb sportágak megismerése, családi és csoportos öntevékeny sportoláshoz szükséges szervezési és rendezési ismeretek megszerzése.</p> |                                              |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Kapcsolódási pontok</b>                   |
| <p><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b></p> <p><b>A helyi tárgyi feltételek függvényében legalább négy</b> választott sportági mozgás mozgásműveltségének fejlesztése.</p> <p>A szabadidő, ill. alternatív sportok rendszerben kezelése. A helyi tantervben választott alternatív sport technikai, taktikai, gyakorlási, edzési és versenyzési rutinjának kialakítása, a hozzátartozó eszközök, technikák és veszélyek kezelése.</p> <p>A szabadidő formák hangsúlyának megerősítése. Edzés a természet erőivel - játszótérek, szabadidő-központok bevonása, az adottságok kihasználásával jégpálya készítése.</p> <p>Újszerű mozgásfeladatok kihívásainak való megfelelés, pl. a közlekedés-</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élettan.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>biztonság területén a kerékpározás kultúráját szem előtt tartva. Sportolás közben a rutinok megerősítése a zöldfelület megóvásában, a tájhasználatban, az épületek megóvásában és az energia, a vízhasználat, a dohányzás elleni küzdelem és a hulladékgyűjtés, újrahasznosítás területén.</p> <p>A családi, baráti, munkahelyi csoportos és öntevékeny sportolásra való felkészítés, az önszerveződéshez szükséges ismeretek, jártasságok megszerzése. Társaságban is jól alkalmazható mozgásos kreatív, kommunikációs és kooperációs játékok tárházának bővítése.</p> <p>A többfunkciós helyi lehetőségek, eszközök bevonása a tartalmi változatosság biztosításához (természetes akadályok, ügyességi versenyek a környezet adta kihívások legyőzése).</p> <p>Egyszerű (akár saját készítésű) eszközökkel szerény térigényű mozgásformák elsajátítása (ugrókötelezés, asztalitenisz, lengőteke, tollaslabda, minitrambulín, gúlagyakorlatok stb.)</p> <p><b>ISMERETEK – SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b></p> <p>Szabályismeret és baleset-megelőzési információk a helyi tantervben kidolgozott alternatív sportok területén.</p> <p>A helyes öltözködés és folyadékfogyasztás a szabadtéren végzett sportolás során.</p> <p>A környezettudatos magatartás, a testmozgások során az egyénnek önmagával, társaival és a természettel való harmonikus kapcsolata kialakítása.</p> <p>A táborozási eszközrendszer megismerése, használatában jártasság szerzése (tájfutás, tájoló és térkép használata, sátorverés, vízitúra, vándortábor stb.).</p> <p>Egy választott alternatív sportágban a világ-elit teljesítményének ismerete.</p> |                                                                                                                                                         |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Rekreáció, edzettség, fittség, jó közérzet, teljesítőképeség, újrahasznosítás, példamutatás; környezettudatos természet- és építettkörnyezet-használat. |

| <b>Tematikai egység/<br/>Fejlesztési cél</b>                  | <b>Önvédelem és küzdősportok</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Órakeret<br/>20 óra</b>    |
|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                         | Biztonsági követelmények és a küzdelekkel kapcsolatos rituálé.<br>Az indulatok feletti uralom.<br>Néhány önvédelmi megoldás, szabadulás a fogásból.<br>A dzsúdó, illetve grundbirkózás alaptechnikái, szabályai.                                                                                                                                                                      |                               |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b> | Az akaraterő, a kitartás, a küzdőképesség, az önbizalom fejlesztése, a félelem leküzdése és a sportszerűség (fair play) szemléletének kiteljesítése.<br>Küzdő típusú játékok tudatos alkalmazása a személyiségfejlesztésben, különös tekintettel az önuralomra, a társak tiszteletére és a szabályok elfogadására. A közösségben előforduló veszélyhelyzetek felismerése és kezelése. |                               |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Kapcsolódási pontok</b>    |
| <b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b>                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <i>Történelem, társadalmi</i> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>A küzdéseket előkészítő és rávezető gyakorlatok, játékok:<br/>Tolások-húzások, változatos testrészekkel, testhelyzetekben.</p> <p>Grundbirkózás cselekvésbiztos gyakorlása:<br/>Alapállás, alaphelyzetek stabil alkalmazása, szabályos és erős fogások csuklóra, karra, nyakra, derékra, rögzített kilendítések, keresztfogások. Emelések hónaljfogással, derékfogással, kevert fogással.<br/>A mögékerülések és kiemelések különböző változatai, dobástechnikák, leszorítások alkalmazása.<br/>Az eredményes földharc technikájának elsajátítása.<br/>Egyéni és csapatversenyek, küzdési taktikát igénylő feladatok játékos formában és páros küzdelmek.</p> <p>Dzsúdó sportági készségfejlesztés:<br/>A 9-10. osztályban tanult technikák és taktikák továbbfejlesztése.<br/>Az egyensúlyt stabilizáló és ezt kibillentő gyakorlatok, testsúlyáthelyezések, irányváltoztatások, előre, hátra, oldalra gurulások. Szabadulás különböző fogásokból (karfogás, ölelőfogás, fojtás). Támadáselhárítási módszerek (ütés, szúrás, rúgás, fejelés elhárításai).</p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b><br/>Önmaga megvédésének ismerete, néhány támadáselhárítási eljárás ismerete, megértése és alkalmazása.<br/>Az érzelem- és feszültség szabályozás, az agresszió megelőzése a küzdőjellegű sporttevékenységek révén, az előnyök megfogalmazásának képessége.<br/>A sportszerű küzdések jellemformáló hatásának ismerete, elismerése.<br/>A meggyezésre készenlét képessége, a szabályok időleges, társ által megerősített felfüggesztésének, módosításának lehetősége.</p> | <p><i>és állampolgári ismeretek:</i> ókori olimpiák, hősök, távolkeleti kultúrák.</p>                                           |
| <p><b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Viszonylagos erő kifejtés, fokozatosan növekvő erő kifejtés, sérülésmentes küzdelem, agresszió, önuralom, sportszerűség.</p> |

| Tematikai egység/<br>Fejlesztési cél                         | Egészségkultúra és prevenció                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Órakeret<br>50 óra |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <p><b>Előzetes tudás</b></p>                                 | <p>Rendeződő egészségtudatosság, döntésképeség az egészséges, aktív életmód érdekében.<br/>Relaxációs, terhelési, edzési és a test épségét, egészségét megőrző eljárásokból egy-két megoldás ismerete, alkalmazása.<br/>Jártasság a gerincvédelmet érintő minden tanult feladat megoldásában.<br/>A terhelés igazítása a tesztek eredményeihez.<br/>A testmozgás szerepének ismerete a káros szenvedélyek elleni küzdelemben.</p> |                    |
| <p><b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b></p> | <p>Az élethosszig tartó optimális, életkornak és testalkatnak megfelelő prevenciós és rekreációs mozgásos tevékenységek önálló működtetéséhez, bővítéséhez és szükség esetén gyógyászati céllal történő gyakorlásához szükséges készségek és kompetenciák továbbfejlesztése.<br/>Az edzésre, a teljesítmény növelésére és mérésére, a prevencióra,</p>                                                                            |                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | rekreációra kész fizikai és mentális állapot állandósítása, a stressz kezelése. A fenntartásához szükséges elméleti és gyakorlati tudás rendszerre szervezése.                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kapcsolódási pontok                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>MOZGÁSMŰVELTSÉG</b></p> <p><b>Bemelegítés</b><br/>Általános és sportágspecifikus bemelegítő mozgásanyag feladatmegoldásai, kezdetben egyénileg, párban a tervezés, szervezés, levezetés, értékelés megvalósítása.<br/>A labdajátékhoz, tornához, futáshoz, ugráshoz, dobáshoz, küzdéshez kapcsolódó bemelegítések általános és speciális jellemzőinek, mozgásainak elkülönítése szóban és gyakorlatban egyaránt.</p> <p><b>Edzés, terhelés</b><br/>A fejlődés, a megfelelő hatékonyság alapfeltételeinek biztosítása: jól szervezettség, a felesleges állásidők kiküszöbölése, szükséges mozgásterjedelem (idő, ismétlésszám), szükséges intenzitás (sebesség, gyakorlatsűrűség, megfelelő ellenállás), terhelés-pihenés egyensúlya.<br/>Főbb témák:<br/>Kondicionális és koordinációs képességfejlesztés tervezése és megvalósítása a gyakorlatban egyénileg, párban, csoportban eszközök nélkül és különböző eszközök segítségével.<br/>A fizikai fittség típusai, fejlesztési lehetőségei. A fizikai fittség típusai, fejlesztési lehetőségei. A fizikai aktivitás szintjének becslése, követése. Önálló mozgásprogram-tervezés.<br/>Lehetséges hagyományos és alternatív eszközök: pulzusmérő, mozgásszenzorok, medicinlabda, súlyzó, ugrókötel, erősítő gumiszalag, gimnasztikai labda, pilates roller, TRX, erőgépek.<br/>A képességfejlesztő módszertani eljárások bemutatása: intervallumos, ismétléses, tartós és ellenőrző módszerekkel edzésfolyamatok.<br/>A koordinációt javító eljárások bemutatása: a végrehajtás megváltoztatása és a végrehajtás feltételeinek megváltoztatása.<br/>A rendelkezésre álló szabadidő megtervezésének eljárásai.<br/>Egyéni rekreációs megoldások bemutatása, foglalkozásrészlet vezetése.<br/>Konkrét sportági tevékenységre és mozgásanyagra fejlesztett kondicionális és koordinációs képességfejlesztés.<br/>Motoros tesztek lebonyolítása – központi előírás szerint.</p> | <p><i>Biológia-egészségtan:</i><br/>anaerob terhelés, az idegrendszer működése, a keringési rendszer működése, glikolízis, terminális oxidáció.</p> <p><i>Fizika:</i> egyszerű gépek, erő, munka.</p> |
| <p>Az egészséges test és lélek megóvása<br/>A munkahelyi és egyéb ártalmak elleni védekezésre való felkészítés: a biomechanikailag helyes testtartás és az egészséges lábboltozat kialakításának és fenntartásának, a helyes légzésnek a gyakorlatai, az ülőmunka és a zárt tér ellensúlyozására szolgáló tevékenységek, a sportolás kedvező hatása a szenvedélyek megelőzésében.<br/>A stresszoldás gyakorlatai és a relaxáció.<br/>A „tudatos jelenlét” (mind fullness) módszerének elsajátítása és integrálása az eddig megtanult relaxációs technikái közé, és mindezek használata a mindennapi élet helyzeteiben.<br/>A megtanult és folyamatosan használt relaxációs módszerek tudatos alkalmazása a pályaorientációt és jövőképet építő lelki munkában, és a</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>feszültségek szabályozása és az élet stresszhelyezeteivel való autogén megküzdés.</p> <p>A test-lelki harmónia fejlesztésének egyéb, alternatív megközelítése a helyi lehetőségek és programok szerint.</p> <p>A testtartásért felelős izmok kellő erejének és nyújthatóságának fejlesztése a helyesen végzett tartásjavító tornával (általános és konkrét sportági jelleggel).</p> <p><b>ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</b></p> <p>A sport által a pillanatnyi kiteljesedés (flow) élményének megélése.</p> <p>A sportágak gyakorlásához megfelelően illeszkedő bemelegítő eljárások ismerete.</p> <p>A terhelésfokozás paramétereinek ismerete.</p> <p>Az alvás és ébrenlét megfelelő arányai, a sport szerepe az egészséges alvásban.</p> <p>A gerincsérülések, ártalmak elkerülési módozatainak ismerete.</p> <p>A sérült gerinc esetén az elsősegély ellátása és/vagy a sérülttel való helyes bánásmód ismerete.</p> <p>A stresszes állapot elleni tudatos védekezés ismerete.</p> <p>A helyes gerinctorna kivitelezésével kapcsolatos fogalmak, a gerinckímélet lényegének ismerete.</p> <p>A növekvő teljesítmény, sporteredmény objektív elismerése, öröm a másik ember teljesítménye felett, pozitív megerősítés.</p> <p>Az öröm mint pozitív életérzés melletti tudatos döntés, közös élmény, az egészség és a mozgásra fordított szabadidő megteremtésének egymást erősítő igénye (motiváció).</p> <p>A tudatos terhelésen, méréseken, önkontrollon alapuló teljesítményfejlesztés.</p> <p>Felelősségvállalás társak egészséges életmódja iránt.</p> |                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sportágspecifikus bemelegítés, mozgásterjedelem, intervallumos, ismétléses, tartós és ellenőrző módszer, terhelés-pihenés egyensúlya, progresszív relaxáció, ingernagyság, ingergyakorosság, gerinckímélet, relaxáció, tudatos jelenlét. |

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</b> | <p><i>Sportjátékok</i></p> <p>A helyi tanterv szerint tanított két labdajátékra vonatkozóan:</p> <p>Önállóság és önszervezés a bemelegítésben, a gyakorlásban, az edzésben és a játékban, játékvezetésben.</p> <p>Az adott labdajáték főbb versenykörülményeinek ismerete.</p> <p>Erős figyelemmel végrehajtott technikai elemek, taktikai megoldások, szimulálva a valódi játéksituációkat.</p> <p>Ötletjáték és 2–3 tudatosan alkalmazott formáció, a csapaton belüli szerepnek való megfelelés.</p> <p>A csapat taktikai tervének, teljesítményének szakszerű és objektív megfogalmazása.</p> <p>A másik személy különféle szintű játéktudásának elfogadása.</p> <p>Kreativitást, együttműködést, tartalmas, asszertív társas kapcsolatokat szolgáló mozgásos játéktípusok ismerete és célszerű használata.</p> |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><i>Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák</i></p> <p>A torna mozgásanyagában az optimális végrehajtására jellemző téri, időbeli és dinamikai sajátosságok megjelenítése.</p> <p>Bonyolult gyakorlatelem sorok, folyamatok végrehajtása közben a mozgás koordinált irányítása.</p> <p>Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok tervezése, gyakorolása, bemutatása.</p> <p>Önálló zeneválasztás, a mozdulatok a zene időbeli rendjéhez illesztése.</p> <p>Könnyed, plasztikus, esztétikus végrehajtás a táncos mozgásformákban. A torna versenysport előnyei, veszélyei, a hozzá kapcsolódó testi képességek fejlesztésének lehetőségei ismerete.</p> <p>Bemelegítő és képességfejlesztő gyakorlatok ismerete, a célnak megfelelő kiválasztása.</p> <p>Optimális segítségadás, biztosítás, biztatás.</p> <p>Hibajavítás és annak asszertív kommunikációja.</p> <p>Az izmok mozgáshatárát bővítő aktív és passzív eljárások ismerete.</p> <p><i>Atlétika jellegű feladatok</i></p> <p>A futások, ugrások és dobások képességfejlesztő hatásának felhasználása más mozgásrendszerekben.</p> <p>Az atlétikai versenyszámok biomechanikai alapjainak ismerete.</p> <p>Az állóképesség fejlesztésével, a lendületszerzés az izom-előfeszítések begyakorlásával a futó-, az ugró- és a dobóteljesítmények növelése.</p> <p>Az alapvető atlétikai versenyszabályok ismerete.</p> <p>Bemelegítés az atlétikai mozgásokhoz illeszkedően.</p> <p><i>Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek</i></p> <p>Az helyi tantervben kiválasztott sportmozgás végzése elfogadható cselekvésbiztonsággal.</p> <p>Uralom a test felett a sebesség, gyorsulás, tempóváltás, gurulás, csúszás, gördülés esetén.</p> <p>Feladatok önálló tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel.</p> <p>Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete.</p> <p>Az ismeretek alkalmazása az új sporttevékenységek során.</p> <p><i>Önvédelem és küzdősportok</i></p> <p>A szabályok és rituálék betartása.</p> <p>Önfegyelem, az indulatok és agresszivitás kezelése.</p> <p>Több támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete az álló és földharcban.</p> <p><i>Egészségkultúra és prevenció</i></p> <p>A bemelegítés szükségessége élettani okainak ismerete.</p> <p>Az egészségük fenntartásához szükséges edzés, terhelés megtervezése.</p> <p>Relaxációs gyakorlatkészlettel tudatos védekezés a stresszes állapot ellen. A feszültségek szabályozása és az élet stresszhelyzeteivel való autogén megküzdés.</p> <p>A testtartásért felelős izmok erősítését és nyújtását szolgáló gyakorlatok ismerete, pontos gyakorlása, értő kontrollja.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | A gerinckímélet alkalmazása a testnevelési és sportmozgásokban, kerti és házimunkákban, az esetleges sérüléssel szituációk megfelelő kezelése. |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## PATRÓNUSI FOGLALKOZÁS

### 9/AJKP évfolyam

A patrónusi foglalkozások kiemelten fontosak az előkészítő évfolyamon résztvevő diákok számára, hiszen kiscsoportos foglalkozások keretén belül lehetőségük van az önmegismerésre, a társas kapcsolatok tudatos alakítására, a szabad véleménynyilvánításra, tanulásbeli és más aktuális problémáik megbeszélésére, megvitatására, az egészséges életmód igényének kialakítására, a társadalmi viselkedési normák elmélyítésére.

A tanulók a foglalkozások során olyan ismeretekhez jutnak, olyan készségeket, képességeket sajátítanak el a gyakorlatok elvégzése közben, melyek segítségével megismerhetik önmagukat, társaikat és a környező világot. Részt vehetnek saját közösségük szabályainak megalkotásában. Segítséget kapnak az önnevelésre való képesség kialakításához, az állandó önkontrollhoz, s a társas kapcsolatok létrehozásának módjaitól. Közben megtanulják figyelmüket tudatosabban irányítani, kulturáltan beszélgetni, vitázni, érdekeiket érvényesíteni. Fejlődik kommunikációs képességük. A közösségen belüli szerepvállalásuk során nő önmagukkal és társaikkal szembeni felelősségérzetük. Toleránsabbá válnak környezetük tagjaival szemben, tisztelik őket. Jobban tudnak alkalmazkodni a környezet adta lehetőségekhez. Felismerik az érzelmek és a viselkedésformák kapcsolatát. Megpróbálnak egyre tudatosabban uralkodni érzelmeiken, indulataikon. A konfliktuskezelés békésebb útjaira törekednek. Megismerik az egészségmegőrző szokásokat, az egészséget károsító tényezőket. Eljutnak arra a szintre, hogy megkülönböztessék a jót a rossztól, ezáltal fejlődik helyzetfelismerésük és ebből fakadóan a döntési képességük. Képesé válnak a kritikai gondolkodás és döntéshozás lépéseinek az alkalmazására. Alkalmassá lesznek reális célok megfogalmazására, pályaválasztási terveiknek a követésére. Megértik a határozott visszautasítás fontosságát az egészséget károsító tényezőkkel szemben. Felfedezhetik önmaguk megvédésének lehetőségeit és annak felelősségét.

A patrónusi foglalkozások minden esetben tevékenység- és problémacentrikusak. A diákok alapvető kommunikációs formákat sajátítanak el, az ismereteken túl szituációs játékok és didaktikai játékok keretében készségeiket fejlesztik és gyakorolják, illetve a beszélgetések során alkalom kínálkozik problémahelyzetek elemzésére, megoldások keresésére és megvitatására.

A foglalkozások témái:

*Életkori sajátosságok megélése és megértése.* A 14–19 évesek személyiségfejlődési sajátosságai miatt a nevelés ebben az életkorban jelentős szereppel, de ugyanakkor különös sajátosságokkal bír. A kamaszkoruk delén a középiskolába lépő tanulók a következő négy év során kivétel nélkül belépnek az ifjúkorba.

*Az ambivalencia kezelése.* Az ellentétes érzelmek egyidejű előfordulása számos nehézséget jelent a serdülő diáknak. Vágyik az önállóságra, de ugyanakkor szüksége is van a meleg, szeretetteljes emberi kapcsolatokra. Saját személyisége alakításában is az ellentétek jellemzik: időnként az ego dominál, sérthetetlennek érzi magát, kapacitását határtalannak hiszi, ami könnyen veszélybe sodorhatja; máskor pedig elhatalmaskodik rajta az önbizalomhiány, a búskomorság állapotába süllyed, önértékelési zavar lép fel nála. Egyre sürgetőbbé válik a további életutat erőteljesen meghatározó döntések meghozatala, a felnőtt életre történő felkészülés. Ebben a konfliktusokkal teli életszakaszban a diáknak feltétlen szüksége van a válságain átsegítő, példát, de legalábbis irányt mutató, az önálló döntések meghozatalát előkészítő, segítő felnőttre. E funkció betöltésére a szülők mellett (olykor sajnos helyett) a pedagógus a leghivatottabb, hiszen állandó, rendszeres, személyes kapcsolatban van a diákok tömegeivel.

*A család szerepe a személyiségfejlődésben.* Hangsúlyozni kell, hogy a tanuló személyiségi vonásai a családban sarjadnak ki és erősödnek meg; az iskola ezeket a pozitív hatásokat, nevelési értékeket kiaknázza, felerősíti, a családból hozott esetleges negatív nevelési mintákat, szokásokat megpróbálja ellensúlyozni. Itt a családnak nem csak az anyagi helyzete a lényeg, hanem az életmódjából fakadó szocializáltság, szellemi szint, és főképpen a szülő(k) és a gyermek(ek) közötti érzelmi-lelki kapcsolatok.

*Társas kapcsolat hangsúlyozása, kezelése.* A szociális képességek (a kapcsolatteremtés, a kommunikáció, az empátia, a tolerancia, a kooperáció, a konfliktuskezelés stb. képességeinek) fejlesztése, főként az iskolában, kollégiumban, osztályban, csoportban megélt saját élmények alapján. A személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása, a személyiség stabilizálása. Készség és képesség a tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és ápolására.

*Testi-lelki egészség megőrzése.* Az egészségnek mint alapértéknek az elfogadása, az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, ezek leküzdésére való akarat, készség, képesség alakítása. A mentálhigiéné, lelki egészség iránti igény felkeltése, erősítése, a megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakulása. A tolerancia elvének és gyakorlásának elfogadása, az előítéletekkel való szembesülés, és leküzdésük igénye.

*Környezettudatosság.* Érdeklődés a világ dolgai iránt, a globális problémáknál az egyéni felelősség belátása, a folyamatos tájékozódás iránti igény felkeltése, a fenntartható fejlődés jelentőségének tudatosítása.

A patrónusi foglalkozások célja:

- segíteni a tanulót abban és megtanítani őt arra, hogy önmagát érdekesnek és értékesnek lássa, az élete célját keresse, másokra odafigyeljen, másokkal kommunikáljon,
- segíteni abban, hogy tartozzék valahová, valakikhez, akik elvárják tőle, hogy igényes legyen, s akiknek nemcsak kényszerből, de belső akaratából is meg akar felelni,
- felismerje, hogy az élet felnőttként való megéléséhez önbizalom, önhit kell,
- ráébreszteni a felelősségteljes gondolkodás fontosságára, az emberi élet méltóságára, a környezettel való harmonikus együttlét igénylésére,
- elérni, hogy legyen fogékony a társadalmi együttélés szabályainak megismerésére, a tudatos belátáson alapuló kritika elsajátítására, az önálló tájékozódásra és a tudatos életvezetéshez szükséges jellemvonások, készségek és ismeretek fejlesztésére,
- elérni, hogy ráérezzen a kiegyensúlyozott életmód és életvitel jelentőségére a saját egészségében,
- az élethosszig tartó tanulás alapjainak megteremtése.

A tartalmi elemek közlése nem tükröz lezárt rendszert. Az elemek listája nem a tanórai feldolgozás sorrendjét és szintezését jelenti. A tantárgyakon belüli és közötti tartalmi összefüggések is mintázatba rendeződhetnek. A fejlesztés és az ismeretátadás a patrónusi foglalkozások szintjén komplex és kiegyensúlyozott folyamatban valósulhat meg. Hangsúlyosabb szerepet kaphatnak a gyakorlatorientált tevékenységek, az életviteli kompetenciák.

| Tematikai egység                                      | Önismeret                                                                                                               | Órakeret<br>8 óra |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | A tanuló saját értékeinek ismerete. Önmagával szembeni elvárások.                                                       |                   |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | Önismeret, önfogadás fejlesztése, erősítése. Céltudatosság kialakítása. Mások iránti figyelem kialakítása, kommunikáció |                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | fejlesztése. Felelősségteljes gondolkodás erősítése. Törekvés kialakítása a saját személyiség tudatos formálására. |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                         |
| Énkép – pozitív, negatív, reális és irreális énkép.<br>A harmonikus személyiség kialakítása, személyiségünk megismerése, elfogadása, fejlesztésének igénye. Felelősség önmön személyiségünk és saját sorsunk alakításáért. Törekvés önmagunk megbecsülésére.<br>Önismereti és személyiségfejlesztő feladatok, szituációs játékok. | <i>Matematika</i>                                                                                                  |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Önismeret, énkép, felelősségvállalás, személyiségfejlesztés.                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                    |                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Társas kapcsolatok</b>                                                                                                                                                                                          | <b>Órakeret<br/>14 óra</b> |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Egyéni és közösségi érdekek megfogalmazása.                                                                                                                                                                        |                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Társadalmi beilleszkedés, kulturált magatartás és életmód kialakítása. Bizalom és támogató légkör megteremtése/megerősítése. Alkalmazkodás, egymásra való odafigyelés erősítése. Szociális képességek fejlesztése. |                            |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                                                                                                                         |                            |
| <p><i>Egyén és közösség</i><br/>Az egyén és a közösség együttműködéséhez szükséges normák ismerete, szerepük tisztázása. (Házirend, szokások, erkölcs, jog, törvények, szabályok.)</p> <p><i>Harmonikus kapcsolatok</i><br/>A harmonikus kapcsolatok létrejöttéhez szükséges tulajdonságok, képességek megismerése, fejlesztése (figyelmesség, udvariasság, kímélet, tisztelet, méltányosság, tapintat, humor, tolerancia, empátia, segítőkészség).</p> <p>Játékos feladatok, egyéni és csoportos gyakorlatok, szituációs játékok.</p> <p>Filmek alapproblémáinak megvitatása.</p> <p><i>Ifjúsági szubkultúra</i><br/>Iskolán és családon kívüli kötődések, beszédstílus, szabadidős programok, szokások, viselkedési formák. Partnerkapcsolatok helyes kezelése (egyenrangúság, egymásra figyelés, partner elfogadása, alkalmazkodni tudás, felelősség, őszinteség).</p> <p><i>Konfliktus, konfliktuskezelés</i><br/>Hullámhegyek és -völgyek a kapcsolatokban – veszekedés, konfliktusok, agresszivitás, érdekek ütközése és érvényesítése. Konfliktuskezelési stratégiák és gyakorlatok.</p> <p>Dramapedagógiai módszerek, tevékenységek.</p> | <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Dráma</i></p> <p><i>Társadalomismeret</i></p>                                                                                                                                       |                            |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Egyén, közösség, együttműködés, norma, harmonikus kapcsolat, figyelmesség, udvariasság, kímélet, tisztelet, méltányosság, tapintat, humor, tolerancia, empátia, segítőkészség, szubkultúra, beszédstílus,          |                            |

|  |                                                                                                                                                                                            |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | szokás, viselkedési forma, partnerkapcsolat, egyenrangúság, egymásra figyelés, elfogadás, alkalmazkodás, felelősség, őszinteség, veszekedés, agresszivitás, konfliktus, konfliktuskezelés. |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Aktuális problémák                                                                                                             | Órakeret<br>2 óra                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Problémák, vélemény megfogalmazása.                                                                                            |                                                   |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                        | Felmerülő problémák megbeszélése, megoldása, együttműködés.                                                                    |                                                   |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                | Kapcsolódási pontok                               |
| <i>Aktuális problémák, feladatok</i><br>Az eredmény és a tanulás feltételeinek megbeszélése.<br>Továbbhaladás feltételei.<br>Az esetleges sikertelenség okainak feltárása. Személyre szabott stratégiák kidolgozása.<br>A motiváció megteremtése.<br>Elvárások tisztázása, szabályalkotás, időszerű problémák összegyűjtése. |                                                                                                                                | <i>Matematika</i><br><br><i>Társadalomismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Aktuális feladat, probléma, eredmény, tanulás, stratégia, sikertelenség, motiváció, elvárás, szabályalkotás, problémamegoldás. |                                                   |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Család                                                                                                                                                                                      | Órakeret<br>7 óra                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Családi kapcsolatok, hagyományok, érzelmek.                                                                                                                                                 |                                                                                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Felkészítés a családi életre. Alkalmazkodás és egymás iránti figyelem erősítése a családban. Érzelmi háttér szerepének tudatosítása. Problémamegoldás.                                      |                                                                                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                             | Kapcsolódási pontok                                                                 |
| A családi élet, családi kapcsolatok, élethelyzetek, szerepek, érzelmek.<br>A szülők, az anya, apa, a gyerekek, a nagyszülők. Családon belüli kötődések, szokások, viselkedési formák. Házasság, válás. Az egyedüllét, a barátság.<br>Családi problémák és megoldási lehetőségeik.<br>Nevelési ártalmak a családban.<br>A család és az iskola közötti egyenlőtlenségek áthidalása.<br>Filmek alapproblémáinak megvitatása. |                                                                                                                                                                                             | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Dráma</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Család, családi élet, szülő, gyerek, nagyszülő, kötődés, szokás, viselkedési forma, házasság, válás, egyedüllét, barátság, probléma, megoldási lehetőség, nevelési ártalom, egyenlőtlenség. |                                                                                     |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Szerelem, szexualitás                                                                                                                                                                                                                                                             | Órakeret<br>6 óra                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Születés és egyedfejlődés, életkori szakaszok, változások. Férfi-női kapcsolat.                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | A kamaszkori testi, lelki, élettani változások megismerése, tudatosítása. A nemi szerepekkel kapcsolatos társadalmi előítéletek, sztereotípiák megismerése, értékelése. Szexuális kultúra megismerése. Felelősségvállalás erősítése egymás iránt. Felkészítés a felnőtt szerepre. |                                                                                                |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kapcsolódási pontok                                                                            |
| <p>Kapcsolatok, párkapcsolatok.</p> <p>Ismerkedés – gátlások, barátság-szerelem, kötődés, feltétel nélküli elfogadás, bizalom, egy kapcsolat kezdete és vége, megcsalás, fogamzásgátlás, nemi betegségek.</p> <p>Felkészülés a családi életre, együttélés, családalapítás.</p> <p>Szakember – védőnő, nőgyógyász, ifjúságvédelmi felelős, iskolapszichológus – bevonásával problémák megbeszélése.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Természetismeret</i></p> |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Barátság-szerelem, kötődés, elfogadás, bizalom, kapcsolat, megcsalás, fogamzásgátlás, nemi betegség, családi élet, együttélés, családalapítás, védőnő, nőgyógyász, ifjúságvédelmi felelős, pszichológus.                                                                          |                                                                                                |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Testi-lelki egészség                                                                                                                                                                     | Órakeret<br>14 óra                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Az emberi test felépítése, működése. A serdülés sajátosságainak ismerete. Egészséges életmód fogalmának, sportoknak az ismerete.                                                         |                                                                                                                                       |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Egészséges életmódra nevelés, az egészségmegőrzés igényének felkeltése. A serdülőkori gátlások leküzdése. Lelki kiegyensúlyozottság növelése. Egészséget fenyegető tényezők megismerése. |                                                                                                                                       |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok                                                                                                                   |
| <p><i>Az egészség mint az élet legfőbb értéke</i></p> <p>Prevenció.</p> <p>Az egészséges életmód szokásainak kialakítása, a sport fontosságának belátása, az egészséges táplálkozás hangsúlyozása.</p> <p><i>A lelki egyensúly elvesztésének következményei</i></p> <p>Szorongás, stressz, feszültség, depresszió, melankólia, kudarcok.</p> <p><i>Egészséget veszélyeztető tényezők</i></p> <p>Szenvedélybetegségek: nikotin-, alkohol-, drog-, szerencsejáték-függőség.</p> <p>Bűnmegelőzés.</p> <p>Szakember – védőnő, nőgyógyász, ifjúságvédelmi felelős, iskolapszichológus – bevonása.</p> |                                                                                                                                                                                          | <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Testnevelés</i></p> <p><i>Társadalomismeret</i></p> <p><i>Természetismeret</i></p> <p><i>Dráma</i></p> |
| Kulcsfogalmak/fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Egészség, egészséges életmód, prevenció, szorongás, stressz, feszültség, depresszió, melankólia, kudarc, szenvedélybetegség, szerencsejáték-függőség.                                    |                                                                                                                                       |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Pályaorientáció                                                                                               | Órakeret<br>6 óra                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Saját érdeklődési kör megfogalmazása. Különböző foglalkozások, munkahelyek ismerete. Fizikai, szellemi munka. |                                                                                                |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése a pályaválasztáshoz.              |                                                                                                |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                               | Kapcsolódási pontok                                                                            |
| Pályaválasztás, foglalkozások.<br>A legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzá vezető utaknak, lehetőségeknek a megismerése.<br>Pályaválasztási és életvezetési tanácsok.<br>A felkínált képzési lehetőségek, szakmacsoportok megismerése.<br>Önismereti és személyiségfejlesztő feladatok.<br>Szakember – pályaválasztási tanácsadó – bevonása.<br>„Vendégváró Program”.<br>Interjúkészítés. |                                                                                                               | <i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Életpálya-építés</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Egyéni adottság, önismeret, pályaválasztás, foglalkozás, életvezetés, szakmacsoport, szakember, interjú.      |                                                                                                |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Nyíló világ                                                                                                                                                                                                               | Órakeret<br>6 óra                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Védett növények és állatok ismerete. Emberi tevékenységek hatása a környezetre.                                                                                                                                           |                                                                                  |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Természettudományi gondolkodásmód fejlesztése. Pozitív viszonyulás erősítése a természeti értékekhez. A környezet iránti személyes felelősségvállalás erősítése. A szelektív hulladékgyűjtés folyamatának megismertetése. |                                                                                  |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                           | Kapcsolódási pontok                                                              |
| <i>Környezettudatos életmód</i><br>A természeti környezet védelme, az ökológiai egyensúly megőrzése, zajártalom, levegőszennyezés, víz- és természetvédelem, jeles környezetvédelmi napok: Víz, Madarak és fák, Föld Napja, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság.<br><i>Állat- és növényvédelem</i><br>Növények, állatok védelme és növények ültetése, környezetünk szebbé tétele (parkosítás, hulladékgyűjtés, kapcsolatfelvétel természet/környezetvédelmi szervezetekkel). |                                                                                                                                                                                                                           | <i>Természetismeret</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Művészetek</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Környezet, természet, természetvédelem, környezettudatosság, ökológiai egyensúly, zajártalom, levegőszennyezés, környezetvédelmi nap, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, növény- és állatvédelem.            |                                                                                  |

| Tematikai egység                                                                                                                              | Aktuális feladatok rendszerezése                                                                                                          | Órakeret<br>2 óra                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                | A tanév során szerzett ismeretek.                                                                                                         |                                                          |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                | A tanult ismeretek, fogalmak komplex módon történő áttekintése, rendszerezése és gyakorlati alkalmazása. Logikus gondolkodás fejlesztése. |                                                          |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                           |                                                                                                                                           | Kapcsolódási pontok                                      |
| Aktuális feladatok, problémák megbeszélése. Áttekintés, rendszerezés. Éves munka értékelése.<br>Az esetleges sikertelenség okainak feltárása. |                                                                                                                                           | <i>Matematika</i><br><br><i>Magyar nyelv és irodalom</i> |
| Kulcsfogalmak/ fogalmak                                                                                                                       | Aktuális feladat, probléma, áttekintés, rendszerezés, értékelés.                                                                          |                                                          |

|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén | <p>A tanuló rendelkezzen megfelelő önismerettel, a pozitív énkép kialakításának képességével. Értékelése, önértékelése reális legyen. Rendelkezzen kellő önbizalommal. Egyéni érdekét tudja összhangba hozni a közösségével.</p> <p>Legyen képes a konfliktusok kezelésére és tartalmas kapcsolatok kialakítására, az önkifejezésre.</p> <p>Legyen tisztában az emberi kapcsolatokban rejlő értékekkel. Ismerje meg a társadalmi problémákat. Legyen képes a családi élet szervezésére. Tisztelje a családi hagyományokat.</p> <p>Ismerje teste, lelke változásait és azok okait. Ismerje a szexualitás társadalmi értelemben vett problematikus megnyilvánulási formáit, valamint az azokhoz kapcsolódó közösségi reakciókat. Legyen igénye az egészséges életmódra.</p> <p>Legyen képes alkalmazni a szorongás, stressz, feszültség, fáradtság oldásának technikáit.</p> <p>Tudja azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmények és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben.</p> <p>Rendelkezzen reális pályaképpel.</p> <p>Váljon érzékenyvé környezetünk állapota iránt. Legyen képes a természet értékeinek megőrzésére. Környezettudatos életmódra törekedjen.</p> |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## TERMÉSZETISMERET

### 9/AJKP évfolyam

A természetismeret tantárgy a kémia, fizika, biológia és a földrajz tantárgy tudásanyagát és sajátosságát figyelembe vevő módszerekkel a felzárkózás és a megfelelő szemlélet kialakítását tartja fő feladatának. Az előkészítő évfolyam célkitűzése az általános iskolában tanultak elmélyítése, a hiányok pótlása; az új élethelyzetbe, iskolatípusba, közösségbe került tanulók beilleszkedésének elősegítése; a kommunikációs képesség fejlesztése az iskolai és mindennapi élethelyzetekben. Célja, hogy a tanulók képessé váljanak a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére. A tantárgy vizsgálódásának középpontjában ezért nem az egyes természettudományok alaptételei, hanem az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek és a környezet állnak. A megismerés ebből következőleg összetett. Hozzá kell segítenünk a tanulókat ahhoz, hogy ismereteiket kellő szinten tudják alkalmazni, kreativitásuk fejlődjön.

A tanterv kiemelt céljai és feladatai természetismeretből:

- az általános iskolai anyag ismételése, rendszerezése, a hiányok pótlása;
- az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése;
- a kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése, önállóság, aktivitás, tolerancia, empátia kialakítása;
- a helyi sajátosságok, jellegzetességek (éghajlat, növényvilág, állatvilág, geofizikai tulajdonságok) megismertetése;
- a természetismeret tanítása során a környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, valamint a helyes környezeti attitűdök, magatartás, értékrend kialakítása.

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló

- legyen képes a természeti és az ember alkotta környezetről különféle módon szerzett ismereteit egymással összehasonlítani, csoportosítani, rendszerezni, egyszerű vizsgálatokat, kísérleteket elvégezni, és azok eredményeit elemezni, kiértékelni;
- szerezzen gyakorlottságot a mindennapi életben előforduló mérésekben, a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom, a sűrűség, a nyomás, a hőmérséklet és az idő mértékegységeinek használatában;
- tanári segítséggel legyen képes tájékozódni egyszerűbb enciklopédiákban, lexikonokban, tudjon ismeretekhez jutni különböző szöveges és képi ismerethordozókból. Tudjon térképen tájékozódni;
- legyen képes felhasználni, alkalmazni a mindennapi élet problémáinak megoldásában az elemi természettudományos ismereteit. Lássa be, hogy környezetének állapota saját egészségére is hatással van, igényelje az egészséges életkörülményeket;
- ismeretei tegyék lehetővé az élvezeti és kábítószer (szeszital, dohány, kábítószer) elutasítását. Ismerje fel a környezetét szennyező leggyakoribb folyamatokat és anyagokat;
- legyen képes korábbi ismereteit alkalmazni;
- ismerje meg a jegyzet- és vázlatkészítés módszereit;
- ismerje meg az elektronikus információhordozókat is.

| Tematikai egység          | Év eleji felmérés                                       | Órakeret<br>2 óra |
|---------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>     | Általános iskolai tudáselemek.                          |                   |
| <b>A tematikai egység</b> | A tanulók tudásszintjének, kompetenciáinak megismerése. |                   |

|                                            |                                         |                                 |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------|
| <b>nevelési-fejlesztési céljai</b>         | Egyéni fejlesztési célok meghatározása. |                                 |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b> |                                         | <b>Kapcsolódási pontok</b>      |
|                                            |                                         | <i>Magyar nyelv és irodalom</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                       |                                         |                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                        |                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Tájékozódás a térképen.<br/>Térképismeret</b>                                                                                       | <b>Órakeret<br/>6 óra</b>                                |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | A térkép fogalma. Helymeghatározás ismert terepet bemutató térképen.                                                                   |                                                          |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Tájékozódás fejlesztése térben és időben. Gondolkodás- fejlesztés. Együttműködés a csoportban. Elfogadás, egymásra figyelés erősítése. |                                                          |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                        | <b>Kapcsolódási pontok</b>                               |
| A térképi ábrázolás módjai.<br>Tájak és közösségek, települések, kilométer-hálózat használata a térképen, tájékozódás a fő világtájak alapján.<br>A tájoló működésének értelmezése a mágneses kölcsönhatás vizsgálatával.<br>A fő világtájak meghatározása terepen egyszerű tájoló segítségével.<br>A domborzat ábrázolása a térképen.<br>A leggyakoribb térképjelek értelmezése.<br>Műholdas navigációs ismeretek. |                                                                                                                                        | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Matematika</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Térkép, méretarány, jelrendszer, világtáj.                                                                                             |                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                              |                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>A földfelszín változásai</b>                                                                                                                                              | <b>Órakeret<br/>6 óra</b>       |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                             | Természetismereti alapfogalmak: szél, csapadék, egyes felszínformák.                                                                                                         |                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                             | Kommunikáció fejlesztése. Tájékozódás fejlesztése térben és időben. Honismeret bővítése. Gondolkodás- és tanulásfejlesztés. A természet iránti felelős magatartás erősítése. |                                 |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                              | <b>Kapcsolódási pontok</b>      |
| A felszínformák.<br>A hegységek és alföldek kialakulása.<br>A legjellemzőbb kőzetek tulajdonságai.<br>A síkságok kialakulása.<br>A talaj keletkezése, jellemzői. Talajtípusok vizsgálata egyszerű módszerekkel.<br>A talaj védelme.<br>A víz körforgása a természetben.<br>Folyóvizek, állóvizek. |                                                                                                                                                                              | <i>Magyar nyelv és irodalom</i> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| A víz tulajdonságai, biológiai jelentősége.<br>A víz tisztítása egyszerű módszerekkel. Pocsolya-, csatorna-, természetes állóvíz vizsgálata mikroszkóp alatt. Víz tisztító meglátogatása.<br>A magyarországi nagytájak összehasonlítása földrajzi jellemzők alapján (hasonlóságok, különbségek).<br>Magyarország folyóinak és állóvizeinek megkeresése a térképen. |                                                     |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Domborzati elem és forma, talaj, folyóvíz, állóvíz. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Környezeti tényezők                                                                                       | Órakeret<br>8 óra          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Az éghajlat, időjárás fogalma, elemei.                                                                    |                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Komplex természettudományos szemlélet kialakítása, környezetünk folyamatainak megértése konkrét példákon. |                            |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                           | <b>Kapcsolódási pontok</b> |
| Napsugárzás. A fény és anyag egyszerű kölcsönhatásainak (visszaverődés, törés, prizma, színek) vizsgálata, jellemzői.<br>Felmelegedés, hőterjedés, hőmérséklet.<br>A hőmérséklet észlelése, mérése.<br>A hőmérséklet napi és évi változása.<br>A gázok jellemzői, a levegő mint anyag, a levegő nyomása.<br>A szél keletkezése, iránya. Földrajzi területek speciális szelei.<br>Szélerősség (orkán, tornádó stb.)<br>A csapadék keletkezése, csapadékformák.<br>Halmazállapot-változások a természetben: olvadás és fagyás, párolgás, forrás és lecsapódás.<br>Hazánk éghajlatának jellemzői. |                                                                                                           | <i>Matematika</i>          |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Időjárás, csapadékforma, halmazállapot, halmazállapot-változás, éghajlat, középhőmérséklet, hőingás.      |                            |

| Tematikai egység                                                                                                              | Bioszféra                                                                                                                                                        | Órakeret<br>8 óra                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                         | Növények, állatok.                                                                                                                                               |                                                          |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                         | A folyamatok komplexitásának és az alkalmazkodás határainak felismerése. Evolúciós szemlélet kialakítása. Rendszerező gondolkodás kialakítása. Lényeg kiemelése. |                                                          |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                    |                                                                                                                                                                  | <b>Kapcsolódási pontok</b>                               |
| A Föld éghajlati övezetessége.<br>A növényzeti övek, biotopok jellemzői.<br>Az élet kialakulása.<br>Teremtés kontra evolúció. |                                                                                                                                                                  | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Matematika</i> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| A növény- és állatvilág fejlődése.<br>Rendszertani kategóriák, a csoportosítás szempontjai.<br>A törzsfá.<br>Az emberré válás folyamata.<br>Tájékozódás a földgömbön.<br>Egyes övek kidolgozása csoportmunkával (éghajlat, csapadék, hőmérséklet, növénytakaró, állatvilág), bemutatókészítés.<br>Érvelés a teremtésemélet és az evolúcióelmélet mellett.<br>Egyszerű logikai rendszerek létrehozása. A rendszertani elkülönítés gyakorlása. Ábracselezés, önálló beszámoló készítése. |                                                                                         |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Éghajlati öv, biom, evolúcióelmélet, faj, törzs, osztály, törzsfá, az ember evolúciója. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                    |                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Ökológia, környezetvédelem</b>                                                                                                                  | <b>Órakeret<br/>8 óra</b>                                                                           |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                | Az élő és élettelen megkülönböztetése.                                                                                                             |                                                                                                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                | Környezettudatos szemlélet és gondolkodás kialakítása.<br>Kutatásfejlesztés, csoportmunka.                                                         |                                                                                                     |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                    | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                          |
| Globális környezeti problémák, egy-két példa feldolgozása.<br>A környezetvédelem területei, szervezetei.<br>Lokális környezetvédelem – helyi példa feldolgozása.<br>Ismerkedés a szelektív hulladékgyűjtéssel.<br>Nemzeti parkok megismerése – kirándulás valamelyik nemzeti parkba. |                                                                                                                                                    | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Patronusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                        | Környezet, környezeti tényező, globalizáció, természetvédelem, környezetvédelem, ökológiai egyensúly, biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés. |                                                                                                     |

|                                                       |                                                                                              |                            |
|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                               | <b>Féléves felmérők</b>                                                                      | <b>Órakeret<br/>2 óra</b>  |
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | Az első félévben tanultak.                                                                   |                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | A tanulók tudásszintjének, kompetenciáinak mérése.<br>Egyéni fejlesztési tervek korrekciója. |                            |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>            |                                                                                              | <b>Kapcsolódási pontok</b> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                         |                                                                                              |                            |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Az ember                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Órakeret<br>16 óra                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Alapismeretek az emberi testről.                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Összefüggések felismerése, érvelés. Konfliktuskezelési képesség, énkép, önismeret fejlesztése. Az alapvető életfunkciók közti kapcsolatok felismertetése. A szabályozás jelentőségének megértetése. Gondolkodás-fejlesztés. Együttműködés a csoportban. Kudarctűrés gyakorlása. Az egészséges életmód iránti igény erősítése. |                                                                                |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kapcsolódási pontok                                                            |
| A szervrendszerek anatómiája (bőr, mozgás, táplálkozás, légzés, keringés, kiválasztás, szaporodás, szabályozás, érzékelés).<br>A szervrendszerek működése, egészségtana.<br>Dohányzás, alkohol, drog hatása az egyes szervrendszerekre.<br>Egészség – betegség.<br>Egészséges életmód, rizikófaktorok.<br>Megtermékenyítés, fogamzásgátlás, terhesség, szülés.<br>Az ember fejlődési szakaszai. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Társadalomismeret<br><br>Patrónusi foglalkozás |
| Kulcsfogalmak/ fogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Bőr, táplálkozás, légzés, látás, hallás, keringési rendszer, elsődleges és másodlagos nemi jelleg, rizikófaktor, nemi betegség, embrionális fejlődés, posztembrionális fejlődés, idegi és hormonális szabályozás, belső elválasztású mirigy.                                                                                  |                                                                                |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Tápanyagok                                                                                                                                                         | Órakeret<br>8 óra     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Alapismeretek a táplálkozásról.                                                                                                                                    |                       |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Rendszerező-képesség fejlesztése. Önmagunk elfogadása. Egészségtudatos magatartás kialakítása, erősítése. Tudatos táplálkozás iránti igény kialakítása, erősítése. |                       |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                    | Kapcsolódási pontok   |
| Biogén elemek:<br>– szén (fontosabb szénvegyületek),<br>– hidrogén,<br>– oxigén (O <sub>2</sub> , O <sub>3</sub> ),<br>– nitrogén.<br>Makromolekulák:<br>– fehérjék,<br>– szénhidrátok,<br>– zsírok-olajok,<br>– nukleinsavak.<br>Táplálkozási szokások.<br>Vitaminok.<br>Élelmiszeripari adalékanyagok.<br>Kalotta-modellek használata.<br>Kémiai kísérletek. |                                                                                                                                                                    | Patrónusi foglalkozás |

|                                                                                                                                  |                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Egyszerű kísérletek fehérjékkel, zsírokkal, szénhidrátokkal.<br>Kalóriatáblázatok értelmezése.<br>A helyes étrend összeállítása. |                                                                                                                                             |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                   | Biogén elem, szénhidrát, fehérje, denaturálódás, zsír, olaj, DNS, vitamin, vízben, zsírban oldódás, alkohol, erjedés, oxidáció, zsírolódás. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Környezetünk anyagai                                                                                                                                | Órakeret<br>4 óra            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Egyes anyagok és tulajdonságaik.                                                                                                                    |                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | A háztartás vegyi anyagainak megismertetése, hatásuk megmagyarázása.<br>A környezeti károk felismertetése, a környezet iránti felelősség erősítése. |                              |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                     | Kapcsolódási pontok          |
| Savas, lúgos, semleges kémhatás lényege.<br>Tisztálkodó- és mosószerek, vízlágyítók és vízkőoldók, fertőtlenítő- és fehérítőszeresek hatásmechanizmusa.<br>A háztartásunkban használt anyagok megadott szempontok alapján történő csoportosítása. A kezelési, használati útmutatók értelmezése.<br>Cikkek gyűjtése a kozmetikumokról.<br>Reklámok gyűjtése és kiértékelése.<br>Egyszerű kísérletek elvégzése a mosószerek tisztító hatásának megértéséhez. A környezetre kifejtett hatásuk megismerése. |                                                                                                                                                     | <i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kémhatás, sav, lúg, optikai fehérítés.                                                                                                              |                              |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Mechanikai mozgások                                                                                                                                                                                      | Órakeret<br>6 óra                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Mozgás, sebesség, idő- és hosszúságmérés.                                                                                                                                                                |                                                          |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Térlátás fejlesztése. Helyzetfelismerés, egymásra figyelés erősítése.<br>Rendszerező-képesség, logikus gondolkodás fejlesztése.<br>Természettudományos megismerési módszerek megismertetése, gyakorlása. |                                                          |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok                                      |
| Egyenes vonalú egyenletes mozgás.<br>A sebesség, út, idő fogalma, egyenletesen változó mozgás, a pillanatnyi- és átlagsebesség, a gyorsulás, a szabadesés mint változó mozgás.<br>A testek tehetetlensége, Newton I. törvénye.<br>A tömeg fogalma és mérése. A sűrűség.<br>Az erő és a súly fogalma és mérése.<br>Newton II. és III. törvénye.<br>Súrlódási, közegellenállási és rugalmas erő.<br>A fizikai jelenségek, folyamatok megadott szempontok szerinti |                                                                                                                                                                                                          | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Matematika</i> |

|                                                                         |                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| tudatos megfigyelése, a jelenségek megértése. Önálló mérések elvégzése. |                                                                                                                                                                       |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                           | Átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, dinamika, tehetetlenség, tömeg, erő, mozgásállapot-változás, gravitációs erő, súly, mechanikai munka, súrlódás, közegellenállás. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | A nyomás                                                                                                                                                                | Órakeret<br>6 óra   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Erő és mérése.                                                                                                                                                          |                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | A környezet védelemére nevelés. Kritikai gondolkodás fejlesztése, önálló vélemény megfogalmazása. Természettudományos megismerési módszerek megismertetése, gyakorlása. |                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                         | Kapcsolódási pontok |
| A nyomás fogalma és kiszámítása.<br>Folyadékok és gázok nyomása, Pascal törvénye.<br>Közlekedőedények és hajszálcsövek.<br>A felhajtóerő, testek úszása, Arkhimédész törvénye.<br>Kísérletek: úszás, lebegés, elmerülés.<br>Ráma-kocka sűrűségének meghatározása.<br>Különböző nyomásmérők használata.<br>Vizi buzogány.<br>A fizikai jelenségek, folyamatok megadott szempontok szerinti tudatos megfigyelése, a jelenségek megértése. |                                                                                                                                                                         | Matematika          |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Nyomás, hidrosztatikai nyomás, közlekedőedény, hajszálcsövesség, felhajtóerő.                                                                                           |                     |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Hőtan<br>Munka és energia                                                                                                                             | Órakeret<br>7 óra                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Hőmérséklet és mérése. A hőtágulás jelensége a hétköznapi életben. Halmazállapotok megkülönböztetése, halmazállapot-változások.                       |                                            |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | A természet, a környezet védelme iránti elkötelezettség kialakítása, erősítése. Természettudományos megismerési módszerek megismertetése, gyakorlása. |                                            |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                       | Kapcsolódási pontok                        |
| Az energia, munka fogalma és kiszámítása.<br>Az egyszerű gépek és az energia-megmaradás törvénye.<br>A testek belső energiája és a fűző fogalma.<br>Hőátadás.<br>Teljesítmény, hatásfok.<br>Kísérletek merülőforralóval, csigasorral, hengerkerékkel, ékkel.<br>Gémeskútmodell készítése.<br>A fizikai jelenségek, folyamatok megadott szempontok szerinti |                                                                                                                                                       | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Matematika |

|                                                                                                                                        |                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| tudatos megfigyelése, a jelenségek megértése, a lényeges és lényegtelen tényezők elkülönítése. Egyszerű kísérletek, mérések elvégzése. |                                                                                                                 |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                         | Energia, munka, egyszerű gép, energiamegmaradás, test belső energiája, fajhő, hőátadás, teljesítmény, hatásfok. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Elektromosság                                                                                                                                                                                       | Órakeret<br>8 óra   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Elektrosztatikai alapismeretek.                                                                                                                                                                     |                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Gondolkodás-fejlesztés, gyakorlat és elmélet összekapcsolása. A technika jelentőségének, hatásainak megértése. A tudatos fogyasztói magatartás erősítése (energiatakarékosság).                     |                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                     | Kapcsolódási pontok |
| A testek elektromos állapota, elektromos töltés.<br>Áramerősség, feszültség, ellenállás.<br>Elemi áramkörök.<br>Soros és párhuzamos kapcsolás.<br>Áramkör tervezése és készítése.<br>Váltakozó áram, transzformátor, elektromos távvezeték-rendszer.<br>Iskolai villanyszámla értelmezése.<br>Elektromágnes készítése.<br>A fizikai jelenségek, folyamatok megadott szempontok szerinti tudatos megfigyelése, a jelenségek megértése. A lényeges és lényegtelen tényezők elkülönítése. Egyszerű kísérletek, mérések elvégzése. |                                                                                                                                                                                                     | Matematika          |
| <b>Kulcsfogalmak/ fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Elektromos töltés, elektromos áram, elektromos áramkör, áramerősség, feszültség, elektromos ellenállás, váltakozó áram, mágneses alapjelenség, elektromos munka, teljesítmény, energiatakarékosság. |                     |

| Tematikai egység                                      | Rendszerező ismétlés                             | Órakeret<br>2 óra        |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | Az előkészítő évfolyamon tanultak.               |                          |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | Rendszerező, lényegkiemelő képesség fejlesztése. |                          |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                   |                                                  | Kapcsolódási pontok      |
|                                                       |                                                  | Magyar nyelv és irodalom |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                  | A tantervben szereplő kulcsfogalmak.             |                          |

|                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b></p> | <p>A tanuló tudjon a konkrét környezeti jelenségekből általánosítani, elvonatkoztatni. Ismerje fel és értse meg a vizsgált jelenségekben, folyamatokban megmutatkozó oksági kapcsolatokat, összefüggéseket, törvényszerűségeket. Legyen képes alapvető méréseket elvégezni, és a mért adatokat értékelni.</p> <p>Bemutatás után legyen képes egyszerű kísérleteket fegyelmezetten és a balesetvédelmi, érintésvédelmi, tűzvédelmi szabályok betartásával megismételni, a tapasztalt jelenséget elmondani.</p> <p>Elemi szinten tájékozódjon a térképen és a földgömbön a fokhálózat segítségével. Használja a térképet egyszerű földrajzi ismeretek megszerzésére, tudjon adatokat leolvasni a domborzati és vízrajzi térképekről.</p> <p>Tudjon diagramokat értelmezni, éghajlattérképeket elemezni, tájékozódni térben és időben.</p> <p>Ismerje a globális környezeti problémák okait, következményeit.</p> <p>Alakuljon ki benne a környezettudatos magatartás.</p> <p>Képes legyen egészsége megőrzésére. Érezzen felelősséget egyéni léte kiteljesítéséért és a jövő generációkért.</p> |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

*Kerettanterv az Arany János Kollégiumi Programjának 9. előkészítő  
évfolyama számára*

**Szabadon választható tantárgyak:**

- Informatika
- Életpálya-építés
- Művészetek
- Tanulásmódszertan
- Társadalomismeret

## INFORMATIKA

### 9/AJKP évfolyam

Az információ és annak felhasználása központi szerepet foglal el a jelenkori társadalmak működésében. Az információ megszerzéséhez, megértéséhez, feldolgozásához, alkotó alkalmazásához szükséges ismeretek, készségek elsajátítása elengedhetetlen. Az intelligens és interaktív hálózati technológiák, szolgáltatások fejlődésével, valamint elterjedésével kibővültek a kommunikáció lehetőségei, ami jelentősen befolyásolja a társas kulturális kapcsolatokat. A tanulóknak gyakorlatot kell szerezniük a különböző kommunikációs technológiák használatában annak érdekében, hogy a dinamikusan változó kommunikációs környezetben eligazodjanak, tudatosan és felelősen éljenek az információszerzési és interaktív lehetőségekkel. Az oktatási rendszernek tehát lehetővé kell tennie, hogy a tanulók megismerkedhessenek az információs technológiákkal, valamint az információkezelés jogi és etikai szabályaival.

Az informatikai eszközök és információforrások használata veszélyeket is hordoz. A tanulóknak meg kell ismerniük az információk és a gondolkodás összefüggéseit, az informatikai környezet egészségre gyakorolt hatását, a túlzott használat ártalmait, valamint az információs technológia használatának legális kereteit. A multimédia kommunikációban betöltött szerepe egyre jelentősebb, így az írott szöveg mellett az informatika tanítása során az audiovizuális elemekkel is foglalkozni kell.

Az informatikaoktatás célja a praktikus alkalmazói tudás, a készség- és képességfejlesztés mellett a logikus, algoritmikus gondolkodás és a problémamegoldás fejlesztése. A műveltségi terület fontos feladata, hogy felkészítse a tanulókat az informatikai eszközök, információforrások önálló és csoportos használatára.

Az informatika műveltségterület fejlesztési céljai akkor valósulhatnak meg, ha az egyes tantárgyak, műveltségterületek tanítása és a tanórán kívüli iskolai tevékenységek szervesen, összehangolt módon kapcsolódnak az informatikához. Az informatika műveltségterület egyes elemeinek elsajátíttatása, a készségek fejlesztése, az informatikai tudás alkalmazása tehát valamennyi műveltségterület feladata.

Az informatika a digitális kompetencia fejlesztésén túl szinte minden kulcskompetencia fejlesztéséhez hozzájárul sajátos eszközrendszerének köszönhetően. A kommunikációs helyzetekben anyanyelvi, szociális kompetenciák fejleszthetők. Internetes idegen nyelvű tartalmak (weboldalak, dalszövegek stb.) idegen nyelvi kompetenciát fejleszthetnek. Más tantárgyak ismeretanyagának, feladatainak informatikai eszközökkel történő feldolgozása matematikai, természettudományos, kulturális, interkulturális kompetenciák fejlesztését teszi lehetővé. Tanulásmódszertani kompetenciák fejlesztését segíti az internetes gyűjtőmunka, a prezentációs kiselőadás, a tananyag feldolgozásának kooperatív technikái és az oktatószoftverek használata. Az információkhoz kapcsolódó jogi, etikai ismereteken keresztül állampolgári kompetenciákat fejleszthetünk. Virtuális vállalkozás működtetésével vállalkozói kompetenciák alapozhatók meg. A kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése, önállóság, aktivitás, tolerancia, empátia kialakítása mind megvalósíthatók a különböző kommunikációs helyzetekben.

Az informatikaoktatás célja, hogy a tanulók ismerjék meg az elektronikus információhordozókat, információs csatornákat. Az informatika tanítása az alapozó évfolyamon komplex, tevékenység- és problémacentrikus. A feltárt hiányosságok ismeretében, akár egyénre szabottan, az informatika tantárgy sajátosságait figyelembe vevő módszerekkel a felzárkózás biztosítása a feladatunk. Az előkészítő évfolyam célkitűzése az általános iskolában tanultak elmélyítése; a hiányok pótlása, az új élethelyzetbe, iskolatípusba, közösségbe került tanulók beilleszkedésének elősegítése; a kommunikációs gátak, zavarok oldása, a kommunikációs képesség fejlesztése az iskolai és mindennapi élethelyzetekben; az IKT-kompetenciák fejlesztése.

se a tanulási technikák bővítése érdekében. Hozzá kell segíteni a tanulókat ahhoz, hogy ismereteiket a kellő szinten tudják alkalmazni, kreativitásuk fejlődjön, legyenek képesek az IKT-eszközöket a tanulás folyamatában hatékonyan felhasználni.

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Az informatikai eszközök használata                                                                                                                                                                                                                                                                         | Órakeret<br>14 óra                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Egy összerakott konfiguráció működésbe hozása. Az operációs rendszer alapvető szolgáltatásai.                                                                                                                                                                                                               |                                                                                  |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Az informatikai eszközök tudatos, egészséges, jogszerű használatának elsajátítása. Szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség bővítése.<br>Kreatív gondolkodás, együttműködés, előrelátás, szelektálás, szabályok, felelősségtudat kialakítása. |                                                                                  |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kapcsolódási pontok                                                              |
| <p><i>1. Számítógépes munkakörnyezet</i><br/>Munkahelynek megfelelő számítógép ergonomikus elhelyezése. Számítógépes munkahely munkavédelmi követelményei. Számítógépes munkahely üzemeltetése (karbantartás, fejlesztés). Elektronikus hulladék újrahasznosítási lehetőségei, környezetvédelem.</p> <p><i>2. Hardverismeret</i><br/>Kereskedelmi forgalomban kapható számítógépek és perifériáik. Korkunk elterjedt kommunikációs eszközei. Számítógépes konfigurációk főbb alkatrészeinek jellemzői. Helyi hálózat és internetkapcsolat eszközei. Feladatorientált eszköz kiválasztás paramétereinek ismerete.</p> <p><i>3. Operációs rendszer</i><br/>Grafikus operációs rendszer jellemzői. Operációs rendszer indítási módjai. Iskolai hálózat. Programindítási lehetőségek az operációs rendszerben. Könyvtárműveletek. Fájlrendszer jellemzői. Strukturált tárolási elv. Parancsikonok, Start menü. Windows objektumok. Vágólap használata.</p> <p><i>4. Archiválás, védelem</i><br/>Adatarchiválási lehetőségek. Vírusvédelem, tűzfal.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><i>Természetismeret</i></p> <p><i>Matematika</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Hardver, merevlemez, memória, alaplap, processzor, tápegység, gépház, billentyűzet, egér, monitor, laptop, nyomtató, szkennel, digitális tábla, ergonómia, szoftver, operációs rendszer, hálózat, jogosultság, jogtisztaság, fájl, mappaszerkezet, program, parancsikon, vágólap, vírus, tömörítés.         |                                                                                  |

| Tematikai egység      | Alkalmazói ismeretek | Órakeret<br>17 óra |
|-----------------------|----------------------|--------------------|
| <b>Előzetes tudás</b> |                      |                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Anyanyelvi kommunikáció, szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztése. Gyakorlottság növelése az adatkezelésben, adatok megjelenítésében. Tapasztalatok szerzése az adatok különféle formáinak (szöveges, hangzó, képi) együttes kezelésében, adatkeresésben. Törekvés erősítése a lényegkiemelésre, az esztétikus megjelenítésre. A multimédiás dokumentumok alapelemei kezelésének és szerkesztésének elsajátítása. Narratív kompetencia és lényegkiemelő kompetencia fejlesztése. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Szövegszerkesztés</i><br>Szövegbevitel, szövegegységek, formázás, táblázatos megjelenítés.<br>Kép elhelyezése a dokumentumban.<br>Dokumentumkezelés.<br><i>Prezentáció</i><br>Egy előadás felépítése.<br>Prezentáció az előadásban.<br>Prezentációkészítés menete.<br><i>Grafika</i><br>Rajzkészítés, saját kép bevitele, képek módosítása.<br><i>Oktatóprogramok</i><br>Tananyagok, tesztek kezelőfelülete. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> helyesírás.<br><br><i>Matematika:</i> mértékegységek, hasonlóság, arány.<br><br><i>Művészetek:</i> esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.<br><br><i>Patronusi foglalkozás:</i> takarékoskodás.<br><br><i>Természetismeret:</i> környezetvédelem. |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Dia, vektorgrafika, alakzat, formázás, dokumentumművelet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                          | <b>Infokommunikáció</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Órakeret<br/>9 óra</b>                                                          |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                            | A böngészőprogramok alapvető szolgáltatásai.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                    |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                            | Anyanyelvi, idegen nyelvi, állampolgári és digitális kompetenciák szélesítése, mélyítése.<br>Felelős részvétel megalapozása a mediatizált, globális nyilvánosságban.<br>Az új és a hagyományos médiumok nyelvének megismerése. Az egyes kommunikációs formák közti különbségek, eltérő funkcióik, hatásai és technikai megvalósításuk módjainak megismerése. Képesség kialakítása az önálló, megbízható információszerzésre, információk közlésére. |                                                                                    |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                         |
| <i>Információkeresés, információközlési rendszerek</i><br>Helyi hálózat kommunikációs lehetőségei, szolgáltatásai.<br>Az internet szolgáltatásai, keresés, publikálás webes felületen.<br>Szerzői jogi kérdések. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> helyesírás, kommunikáció kezdeményezése, megszól- |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Internethasználat mobil eszközök segítségével.<br><i>Az információs technológián alapuló kommunikációs formák</i><br>Elektronikus levelező programok és kezelőfelületük.<br>E-mail cím, címlista, spam, levelező lista.<br>Közösségi oldalak kommunikációs lehetőségei, etikai, jogi szabályai, veszélyforrásai.<br>Szöveges, hang- és videokommunikáció lehetséges megvalósításai.<br>Mobil kommunikációs lehetőségek. |                                                                                                                                                                                     | lítás, tegeződés-<br>magázódás, rövidítés,<br>szleng.<br><br><i>Idegen nyelvek:</i> angol<br>nyelvű menüpontok,<br>üzenetek értelmezése. |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Hálózat, internet, web, weblap, szerver, böngészőprogram, keresőprogram, e-mail, chat, fórum, közösségi oldal, online, letöltés, konvertálás, média, szerzői jog, személyiségi jog. |                                                                                                                                          |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Az információs társadalom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Órakeret<br>2 óra                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Az informatika társadalmi szerepének, az információs társadalom főbb jellemzőinek, az újonnan felmerülő pszichológiai és szociális kérdéseknek a megismerése, átlátása konkrét példák alapján. A programok és adatok használatának jogi és etikai alapjainak megismerése és betartása. A túlzott informatikai eszközhasználat személyiségre káros hatásainak tudatosítása. |                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                                                                                                                                           |
| <i>Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai:</i><br>Adatvédelem.<br>Az információ hitelessége.<br>Szerzői jog.<br>Informatikai eszközhasználat hatásai a személyiségre, az egészségre.<br><i>Az e-szolgáltatások szerepe és használata:</i><br>A tanulónak szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások.<br>E-kereskedelem (termék és szolgáltatás rendelése, illetve vásárlása). |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Társadalomismeret:</i><br>jogos-jogtalan felismerése, szerződések, jogorvoslati lehetőségek, fogyasztói viselkedés.<br><br><i>Patronusi foglalkozás:</i><br>gazdasági döntések, fizetési módok, pénz-nem, számla. |
| <b>Kulcsfogalmak/<br/>fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Adatvédelmi törvény, szerzői jogi törvény, számítógépes bűnözés. Shareware, freeware, free szoftver, demoszoftver, netikett.                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                      |

| Tematikai egység                                              | Könyvtári informatika (iskolai könyvtár, elektronikus könyvtárak)                                                                                                                                                                                                                 | Órakeret<br>2 óra |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                         | Tapasztalat könyvtárhasználatról.                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |
| <b>A tematikai egység<br/>nevelési-fejlesztési<br/>céljai</b> | A tanulók felkészítése az információs társadalom kihívásainak fogadására: az információszerzés kibővülő lehetőségeinek felhasználására, az információk elérésére, kritikus szelekciójára, feldolgozására és a folyamat értékelésére. A digitális és a problémamegoldó kompetenci- |                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>ák fejlesztése.</p> <p>A könyvtárra alapozott önművelés képességének kialakítása, fejlesztése a könyvtári információk rendszer lehetőségeinek felhasználásával.</p> <p>A forrásokat komplex és alkotó módon alkalmazó tanulási technikák és módszerek kifejlesztése.</p> <p>Az iskolai és más típusú könyvtárak, könyvtári források, eszközök megismertetésével, valamint a velük végzett tevékenységek elsajátításával tudatos, biztos használói magatartás kialakítása.</p> <p>A forrásfelhasználás etikai szabályainak elsajátíttatása és a normakövetés követelményének elfogadtatása.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kapcsolódási pontok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><i>Könyvtárak szerepe, típusai</i></p> <p>A könyvtárak alapfeladatai, könyvtártípusok; könyvtári honlap, katalógus, adatbázis.</p> <p><i>Hivatkozások</i></p> <p>Általános kérdések.</p> <p>Internetes dokumentumok.</p> <p>Elterjedtebb hivatkozási stílusok.</p> <p>Könyvtári szolgáltatások irányított alkalmazása a tanulásban és a tájékozódásban. Kézikönyvek, ismeretterjesztő források önálló kiválasztása, felhasználása tanulmányi célokhoz. A bibliográfia hivatkozástechnikájának alkalmazása a leggyakrabban használt dokumentumtípusok esetén.</p> | <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i></p> <p>információkezelés, forráskezelés.</p> <p><i>Matematika:</i></p> <p>ötletesség, képzelőerő.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Könyvtári nyilvántartás, bibliográfia, katalógus, számítógépes nyilvántartás, könyvtári keresőrendszer, keresési feltétel, szerzői jog, etikai szabály.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

| Tematikai egység                                      | Záró projekt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Órakeret<br>5 óra |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | <p>A tanuló tudjon működésbe hozni és működtetni egy számítógépet, legyen képes használni a meglévő perifériákat (nyomtató, szkennert, projektor, digitális tábla stb.). Legyen képes weboldalakat, információkat, fájlokat megkeresni, letölteni, ezeket felhasználni saját médiumokban. Ismerje az internet használatának lehetőségeit, anyagi, etikai, jogi következményeit. Tudja alkalmazni a dokumentumszerkesztő programok lehetőségeit a gyakorlati életben használt legfontosabb írott formátumok gépi megvalósítására.</p> |                   |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | <p>Felkészítés az informatikai eszközök, információforrások önálló és csoportos használatára. Gyakorlottság kialakítása a különböző kommunikációs technológiák használatában a dinamikusan változó kommunikációs környezetben való eligazodás, az információszerzési és interaktív lehetőségek tudatos és felelős használata érdekében. A kognitív kompetenciák, a szociális kompetenciák és a személyes kompetenciák fejlesztése. A komplex látásmód fejlesztése, a tudáselemek integrálására való képesség erősítése.</p>          |                   |

| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                         |                                                                                                              | Kapcsolódási pontok                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Választott téma feldolgozása kooperatív technikák felhasználásával:<br/>az eddig tanult ismeretek komplex bemutatása kiscsoportos feldolgozással, valamilyen prezentáció formájában.</p> |                                                                                                              | <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> kommunikáció a csoporton belül és a környezettel.</p> <p><i>Idegen nyelvek:</i> angol nyelvű menüpontok, információk értelmezése.</p> <p><i>Matematika:</i> mértékegységek, hasonlóság, arány.</p> <p><i>Művészetek:</i> esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.</p> |
| <b>Kulcsfogalmak/fogalmak</b>                                                                                                                                                               | Témaválasztás, tervekészítés, szervezés, adatgyűjtés, bemutató, előadás, közzététel, értékelés, önértékelés. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉS

### 9/AJKP évfolyam

Az életpálya-építés olyan tevékenység, amely arra szolgál, hogy az egyén ambícióinak és lehetőségeinek megfelelően, tudatosan, tervszerűen alakítsa a sorsát. E tevékenység keretében az egyén életpálya-célokat tűz ki, stratégiákat készít a célok eléréséhez, és a stratégiák szerint a célokat megvalósítja. Az életpálya-építés élethosszig tartó folyamat, melyben a tanulásnak változó jelentőségű, de állandó szerepe van.

Az életpálya-építés hagyományos értelemben nem iskolai tantárgy, hanem lehetőséget ad a tanulóknak arra, hogy megismerjék önmagukat, képesek legyenek reális célokat megfogalmazni és megvalósítani azokat. A tantárgy tanításának célja, hogy az egyén képes legyen felmérni lehetőségeit, saját adottságait, képességeit, az életpálya-építés szűkebb-tágabb, társadalmi-kulturális-szociális-gazdasági környezetét, megtervezni életpályáját, az óhajtott, elérni kívánt státuszt, identitást, és az egyéni terveket megvalósítani, hogy a társadalom számára értékes emberré váljon. Képes legyen a harmonikus életvitel kialakítására, ismerje meg tágabb környezetét, a közjó iránt elkötelezetté váljon, legyen toleráns az eltérő vélemények, kultúrák, irányzatok iránt.

A tanár mint folyamatirányító, szervező résztvevője a tanóráknak. Előnyben kell részesíteni azokat az eljárásokat, tanulásszervezési módokat, amelyekben lehetőség nyílik a tanulók együttműködésére, vitakultúrájuk javítására, az önálló ismeretszerzésre.

Első helyen szerepel a tanulás öröme, szabadságának visszaadása, a stresszmentes légkörben zajló, aktív tanulás-tanítás. A programalkotás sajátossága, hogy a tantervkészítés klasszikus szabályai („célok, tartalom, követelmények, értékelés”) kongruenciája esetenként nehezen érvényesíthetőek, hiszen a célok sok esetben pszichés, szociális/viselkedésszerű tartalmakat határoznak meg, értékelésük a hagyományos iskolai eszközökkel kifejezetten a célok ellen hat, a követelmények nem teljesítése szankcionálhatatlan.

| Tematikai egység                                                                                                                     | Önismeret                                                                                                                                                                                                                        | Órakeret<br>5 óra                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                | Énkép, önismeret, értékrend.                                                                                                                                                                                                     |                                                                                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                | Kommunikáció, kifejezőkészség fejlesztése, reális énkép kialakítása.                                                                                                                                                             |                                                                                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                  | Kapcsolódási pontok                                                                 |
| Helyem a csoportban.<br>Önértékelés, kooperativitás, normaismeret, normaalkalmazás, szerepismeret, alkalmazkodás, konfliktuskezelés. |                                                                                                                                                                                                                                  | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Dráma</i><br><br><i>Társadalomismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                 | Önismeret, értékrend, szociális jártasság, sokoldalú személyiség, környezet, konfliktuskezelési képesség, intellektuális adottság, felnőtté válás, testi, értelmi, érzelmi és akarati szféra, identitás, értékrendszer, jövőkép. |                                                                                     |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                   | Matematika                                                                                                                                                                                                                                               | Órakeret<br>8 óra   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                              | Alapműveletek használata, egyszerű szöveges feladatok megértése, megoldása, halmazokkal, függvényekkel kapcsolatos alapismeretek, elsőfokú egyenletek megoldása, ellenőrzése, mennyiségek összehasonlítása, geometriai alakzatok másolása, szerkesztése. |                     |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                              | Kreativitás fejlesztése, összefüggések felismerése, leképezés, modellezés.                                                                                                                                                                               |                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok |
| Grafikonok, táblázatok, statisztikai adatok törvényszerűségeinek, összefüggéseinek megismerése.<br>Információkezelés, összefüggések felismerése, adatfeldolgozás, rendszerezés.<br>Táblázatok és grafikonok készítése, statisztikai adathalmazok értelmezése, adatlapok készítése. |                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Matematika</i>   |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                               | Leképezés, modellezés, grafikon, statisztikai adat, halmaz, adatlap.                                                                                                                                                                                     |                     |

| Tematikai egység                                                                                                                                                          | Kommunikáció                                                                                                                                               | Órakeret<br>10 óra                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                     | Megfelelő szókincs, szóbeli szövegalkotási képesség, szabályok ismerete.                                                                                   |                                                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                     | Kommunikáció, szabálykövetés erősítése, gondolkodásfejlesztés, logikai készség fejlesztése, vitakultúra formálása, szókincsfejlesztés.                     |                                                                 |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                       |                                                                                                                                                            | Kapcsolódási pontok                                             |
| Vita rendezése, érvelés.<br>Szóbeli-írásbeli szövegalkotás, szövegértés.<br>Memoriterek, szituációs játékok, feladatlapok kitöltése, nyelvhelyességi feladatok megoldása. |                                                                                                                                                            | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Társadalomismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                      | Szocializáció, kommunikáció, verbális, nonverbális kommunikáció, kommunikációs zavar, memória, szókincs, testbeszéd, vita, vitakultúra, érvelés, retorika. |                                                                 |

| Tematikai egység                                      | Életvitel                                                                                                                                                                                | Órakeret<br>12 óra |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | Napi-heti időbeosztás, a táplálkozás, mozgás biológiai alapjainak ismerete, ezek betegségei.                                                                                             |                    |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | Környezettudatos szabályok, összefüggések elfogadtatása, verbális-nonverbális kommunikáció fejlesztése, társadalmi szabályok és jelentőségük tudatosítása, kapcsolati kultúra erősítése. |                    |

| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                           |                                                                                                                    | Kapcsolódási pontok                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Mindennapi életünk szervezése.<br>Táplálkozás, mozgás, mentálhigiénia, szűkebb és tágabb környezetünk, emberi interakciók, viselkedéskultúra. |                                                                                                                    | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Természetismeret<br><br>Társadalomismeret |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                          | Táplálkozás, mozgás, egészség, betegség, mentálhigiénia, interakció, alkotó-, elemző-, ítélőképesség, önértékelés. |                                                                           |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Életpálya-ismeretek – pályaorientáció                                                                                                                                                                                                                                                           | Órakeret<br>14 óra                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Alapvető készségek, képességek, a kommunikáció alapelemeinek ismerete, egyéni és a társas normaszabályok ismerete.                                                                                                                                                                              |                                                                                        |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kommunikáció, pozitív önértékelés, rugalmasság, figyelem, összpontosítás fejlesztése, érdeklődés felkeltése, térbeli és időbeli tájékozódás, logikai készség fejlesztése, normák és szabályok tudatosítása, erősítése, tanulásfejlesztés, kreativitásfejlesztés, illemszabályok gyakoroltatása. |                                                                                        |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kapcsolódási pontok                                                                    |
| Diákmunka (egyéni képességek, ambíciók figyelembevételével aktuális döntés megalapozása).<br>Önismeret, piackutatás, információkezelés, alkalmazkodás, önérvényesítés.<br>Könyvtárhasználat.<br>Lehetőségek a munkaerőpiacon.<br>Piackutatás, információkezelés, a munkaerőpiacra összefüggő statisztikai adatok értelmezése és az egyéni célok összehangolása a társadalmi rendszerek összefüggéseivel.<br>Álláshirdetés, álláskeresés.<br>Munkajogi ismeretekkel, szituációkkal való ismerkedés: hivatalos iratok megismerése, információkezelés, nyomtatványkitöltés módja, hivatalos nyelvhasználat.<br>Állásinterjú: a munkaerőpiacról gyűjtött eddigi ismeretek alkalmazása. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Matematika<br><br>Társadalomismeret<br><br>Informatika |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ambíció, piackutatás, egyéni elvárás, interjú, viselkedés, magatartás, alkalmazkodás, önérvényesítés, hirdetési forma, munkaerőpiac, statisztika, kommunikáció, operációs rendszer, szövegszerkesztés, táblázatkezelés, nyomtatványanalízis, szintézis, következtetés, munkajog.                |                                                                                        |

|                                                    |                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | A tanuló tudja megválasztani és alkalmazni saját tanulási stílusát. Ismerjen és alkalmazzon tanulást segítő módszereket (koncentráció, relaxáció). A |
|----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>tanuló ismerje a saját tanulási szokásait, annak hibáit. Készség szinten sajátítsa el a tanulással összefüggő szóbeli és írásbeli műfajokat, élményszerűen ismerje meg a mindennapi élet sikereihez nélkülözhetetlen különböző kommunikációs területeket.</p> <p>Legyen tisztában az egészséges életmód feltételeivel.</p> <p>Tudja értelmezni a grafikonokat, adathalmazokat. Tudja magát kifejezni, érveit szabatosan megfogalmazni és képviselni.</p> <p>Reális énképet alakítson ki magáról.</p> <p>Sajátítsa el a megfelelő viselkedéskultúra alapjait.</p> <p>Sajátítsa el a diákmunkába álláshoz szükséges ismereteket, ismerje meg a munkaerőpiac működésének alapjait, legyen tisztában az álláshirdetés-álláskeresés folyamatával, ismerje meg az állásinterjú részeit és legyen képes alkalmazni azokat.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## MŰVÉSZETEK

### 9/AJKP évfolyam

A művészeti nevelés tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység alakítására, a látás tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, emlékezetet és képzeletet. A kreatív tevékenységek gyakorlata fejleszti a kezűgyességet, technikai érzékenységet, képességeket alakít a gondolatok vizuális eszközökkel való megjelenítésére. Az oktatás megismerteti a tanulót a vizuális kultúra ágaival, a műfaj sajátosságaival, a művészi kommunikáció megjelenítési formáival.

A kommunikáció az ember számára létkérdés, mivel ez teszi lehetővé az egyes emberek tudásának összeadódását. A beszéd kialakulásával éppen ezért megnőtt a hallás jelentősége. Amikor később megszülettek az ismeretek rögzítésének különböző módjai, a tudás térben és időben függetlenné vált az egyéntől. Az anyagban (írás, kép, tárgy) vizuálisan kódolt ismeretek a látás szerepét még jobban fokozták. A 20. században a technika fejlődésével a hang, a kép rögzíthető és közvetíthető. Így nem csak a közvetlen kommunikációban tölt be fontos szerepet. Az audiovizuálisan rögzített üzenetek óriási hatásának egyik oka, hogy az érzékelés szempontjából ez hasonlít legjobban a közvetlen kommunikációhoz. Az ember a létfenntartáshoz szükséges ismereteinek nagy részét nem közvetlen érzékelés útján szerzi. Nyelvismeret nélkül nem juthatunk verbális információhoz, vizuális „nyelvismeret” nélkül pedig képtelenek vagyunk az anyagban rögzített tudást dekódolni.

A korszerű vizuális nevelés a kommunikáció minden területét figyelembe veszi, tudva, hogy a vizualitás az érzékelés egy módja. A vizuális eszköztárban nem különülnek el a „művészi” és „nem művészi” eszközök. A látás, látvány értelmezése, a vizuális kifejezés és közlés azonos módon zajlik a köznapi kommunikációban, illetve a művészi alkotások körében. A különbség elsősorban az alkotások funkciójában, a közlések színvonalában van. A kreatív gondolkodás fejlesztése nem mond ellent a hagyományok tanításának. Mindkettőre súlyt fektet a tanterv.

Az alapozó évfolyamon vizuális információkat kapnak a tanulók, emellett az alkotó folyamatban való képességfejlesztésre van lehetőségük. Kreativitásuk kibontakoztatható a tantárgy keretében.

A vizuális nevelés a világ látható minőségein keresztül tanít meg látni és láttatni, vagyis célja a vizuális alkotó- és befogadóképesség fejlesztése. A látható és láthatóvá tett világban különösen a látvány jelentésének, esztétikai üzenetének megismeréséhez és megértéséhez, illetve a közlő szándékának megfelelő, gondolatban és érzelemben gazdag ábrázolás, képi-plasztikai kifejezés, konstruálás fejlesztéséhez járul hozzá. A világ érzéki-tapasztalati birtokbavételével az érzékszervek, kiemelten a látás kiművelésével és a kéz intelligenciájának fejlesztésével foglalkozik. A térszemlélet, a forma-, a szín-, az anyag-, a szerkezetismeret és -érzék mindegyike a vizuális nevelés hatására emelkedik magasabb szintre. A megsokszorozódott technikai és rábeszélő képek korában a tantárgy újszerű célja az információk közti szelekciónak, a kritikus befogadásnak a kialakítása.

A középiskolás korosztályban a személyes útkeresés szerepe megnő. A tantárgy feladata az egyéniség keresésének segítése a vizuális kultúra példáinak bemutatásán keresztül, egyfajta követhető stílus, mintaválaszték felkínálása. Az azonosulás az alkotó munka elmélyült állapotában megy végbe a legkönnyebben, ezért a vizuális önkifejezés tág és minél önállóbb választási lehetőségeit kell felkínálni. A rajzi, a festői, a szobrászi munka mellett teret kell adni a korosztály érdeklődésének homlokterében álló alkalmazott grafikai tervezési és tárgytervezési-konstruálási feladatoknak. A vizuális nevelés alapvető célja, hogy megismertesse az egyetemes emberi kultúra, a nemzeti hagyományok értékeit, az

értékmegőrzés formáit. Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának a bővítésére és készítse fel a tanult művészeti kifejező eszközök alkalmazására. Alakítsa ki a tanulóban az esztétikum iránti igényt, az esztétikai élményképességet, az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódást, fejlessze a teremtő képzeletet és improvizációs készséget, felkészítsen a mindennapi életre: a vizuálisan jelentkező problémák önálló felismerésére és megoldására, azaz a munkára, valamint a természeti és mesterséges környezet felelős használatára, az információk kritikus kezelésére, az árucikkek tudatos kiválasztására, a művészi, esztétikai értékek iránti fogékonyságra.

Az előkészítő évfolyamon a motiváltság kialakítása a legfontosabb. A befogadóvá válás a meghatározó, ezért sokféle technikával, anyaggal dolgozhatnak a tanulók. A manuális tevékenységben többen lehetnek sikeresek, ami a többi képesség fejlesztését is segítheti. A precíz alkotómunka fejleszti a figyelmet, kitartó munkavégzésre ösztönöz.

A tantervi program a készségek, jártasságok megszerzésére, a tanulók motiválására koncentrál. A konkrét tevékenységeket mindig a tanulócsoport összetételéhez, érdeklődéséhez kell igazítani.

| Tematikai egység                                                          | Év eleji tájékoztató a tanulók motiváltságáról | Órakeret<br>2 óra   |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------|
| Előzetes tudás                                                            | Vizuális nyelvi elemek.                        |                     |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                            | Rajzkészség felmérése.                         |                     |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                       |                                                | Kapcsolódási pontok |
| Beszélgetés a tanulókkal.<br>Vizuális ismeretek, névjegykészítés – mappa. |                                                | Társadalomismeret   |
| Kulcsfogalmak                                                             | Esztétikai-művészeti tudatosság.               |                     |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Vizuális alapismeretek               | Órakeret<br>17 óra                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                      |                                           |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | A vizuális kommunikáció fejlesztése. |                                           |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                      | Kapcsolódási pontok                       |
| Térviszonyok, kompozíció, színhatás, kép és szöveg, vizuális információ.<br>Tárgyak és környezet.<br>Vizuális nyelvi elemek.<br>Vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű használata.<br>A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek (pont, vonal, sík- és térformák, felület, tónus, szín, szerkezet, kompozíció, képi motívumok) a vizuális közlésben betöltött szerepe, használata.<br>Adott hangulati hatáshoz adott színviszonyok megjelenítése.<br>Magyarázó-közlő rajzok készítése. |                                      | Természetismeret<br><br>Társadalomismeret |

|                                                                                                                                                                                                                 |                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Karácsonyi ajándék-, csomagtervezés.<br>Keleti írásjelek, régi betűtípusok alkalmazása, magyar és kelta motívumok, színek kompozíciók festése kartonra, üvegre.<br>Színek derítése és törése. Tónusgyakorlatok. |                                    |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                            | Képkalkáló technika, térábrázolás. |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                               | Kerámia                                                                                                                                                                       | Órakeret<br>14 óra                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                               |                                                         |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                          | Tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése. Manuális és konstruáló képesség fejlesztése. Szülőföldünkhöz kötődés erősítése a népi kézműves technikák, anyagok megismerése során. |                                                         |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                               | <b>Kapcsolódási pontok</b>                              |
| Anyagok legfontosabb tulajdonságainak megismerése, kezelhetőségük, alakíthatóságuk megismerése.<br>Agyag, gyurma, tézta, viasz, nemez mint plasztikus anyagok összehasonlítása.<br>Pozitív-negatív formák használata.<br>Korongozás alapfogásainak gyakorlása.<br>Alkotómunka. |                                                                                                                                                                               | <i>Természetismeret</i><br><br><i>Társadalomismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                           | Kifejezés, élmény, elvont gondolat, érzélem, hangulat, modell, nézőpont.                                                                                                      |                                                         |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                              | Kézművesség                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Órakeret<br>10 óra                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                         | A környezet anyagai. Az ember tárgykészítő tevékenysége. Jeles napok. A család ünnepei.                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                             |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                         | Manuális és konstruáló képesség fejlesztése.<br>Hagyományos kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.<br>Természethez, környezethez való kötődés mélyítése élmény-, ismeret- és tapasztalatszerzés által. Az értékteremtésen és megőrzésen keresztül a munkára nevelés. A környezettudatosság erősítése. |                                                                                             |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                                  |
| A hagyományos tárgyi és szellemi kultúra összekapcsolódásának megismerése.<br>Önkifejezés, az önmegvalósítás lehetőségének felfedezése a kézműves tevékenységen keresztül.<br>Tárgyak vizsgálata a környezetünkben.<br>Régi és mai ékszerek összehasonlítása. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>Természetismeret</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Patrónusi foglalkozás</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                          | Kompozíció, térbeli alkotás.                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                              |                                                                   |                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                      | <b>Befogadás, megismerés</b>                                      | <b>Órakeret<br/>6 óra</b>                               |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                        |                                                                   |                                                         |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                        | Műalkotások elemzése során saját vélemény árnyalt megfogalmazása. |                                                         |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                   |                                                                   | <b>Kapcsolódási pontok</b>                              |
| Múzeum és kiállítás látogatása.<br>Helyi kerámiai, tárgyi emlékek megismerése.<br>Műelemzés alapfokon – ismeretgyűjtés.<br>Önértékelés – az éves munka értékelése (önértékelése elsősorban). |                                                                   | <i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Természetismeret</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                         | Művészettörténet, műalkotás, stíluskorszak.                       |                                                         |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | A tanuló ismerje a vizuális nyelv kifejező eszközeit, a rajzi, festészeti és plasztikai ábrázolás leggyakrabban használt eljárásait.<br>Legyen képes sík- és térbeli művek létrehozására, konkrét és elvont képi és plasztikai gondolatok megjelenítésére, a látvány, illetve az abból történő absztrakció elemző értelmezésére, sokrétű feldolgozására (tanári segítséggel), tervszerű, igényes munkavégzésre. |
|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## TANULÁSMÓDSZERTAN

### 9/AJKP évfolyam

A tanulásmódszertan hagyományos értelemben nem iskolai tantárgy, hanem képességeket felmérő és fejlesztő tréning. Olyan képességek elsajátítása, amelyek a tantárgyak tanulásánál elengedhetetlenek, és ezen képességek hasznosítása a mindennapi élet során. A tanulóink eredményes tanulásához biztos alapokat nyújt.

A tanár mint folyamatirányító, szervező résztvevője a tanórának. Előtérbe kerül a kooperatív tanítási módszer. Fontos a gyerekek motiváltságának fejlesztése és fenntartása. Első helyen szerepel a tanulás örömeinek, szabadságának visszaadása, a stresszmentes légkörben történő, aktív tanulás-tanítás folyamata. Ösztönözzük a tanulóinkat arra, hogy a tanúlással kapcsolatos problémáikkal szembenézzenek, azokra megoldást keressenek. Hozzá kell segítenünk a tanulókat ahhoz, hogy ismereteiket a kellő szinten tudják alkalmazni, és kreativitásuk fejlődjön.

A tantárgy tanításának céljai, feladatai:

- Az általános iskolában tanult kommunikációs ismeretek áttekintése; a szövegolvasás és -értés felismerése, olvasási szokások és tartalmak felmérése, alakítása; a szókincs és a koncentrációképesztése.
- Képességfejlesztés, az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése.
- A tanuláshoz való viszony formálása.
- Személyiségépítés.
- Hatékony tanulási szokások kialakítása.
- A hiányok pótlása.
- A kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése, önállóság, aktivitás, tolerancia, empátia kialakítása.

Alapvető feladat a kulcskompetenciák fejlesztése: anyanyelvi kommunikáció, matematikai kompetencia, természettudományos kompetencia, digitális kompetencia, természettudományos kompetencia, hatékony, önálló tanulás, szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőkészség és vállalkozói kompetencia, esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőkészség. A tevékenységi formákat úgy alkalmazzuk az előkészítő évfolyamon, hogy a készségek és képességek fejlesztésén legyen a hangsúly.

A tanulásmódszertan kerettanterve alapozó tantárgyként szerepel. A felsorolt témakörök tartalma szabadon variálható a csoport igényeinek megfelelően.

| Tematikai egység                               | 1. Tanulási előélet felmérése                                                                                                | Órakeret<br>4 óra                          |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                 | Matematikai, logikai képesség, szövegértés, szövegolvasás, memoriterek, szókincs, kifejezőkészség a meglévő szinten.         |                                            |
| A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai | Matematikai, logikai képesség, szövegértés, szövegolvasás, memória, szókincs, kifejezőkészség szintjének folyamatos emelése. |                                            |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények            |                                                                                                                              | Kapcsolódási pontok                        |
| Tájékozódás a tanulók ismereteiről.            |                                                                                                                              | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Matematika |

|                      |                                         |
|----------------------|-----------------------------------------|
| <b>Kulcsfogalmak</b> | Kommunikáció, szabály, állapotfelmérés. |
|----------------------|-----------------------------------------|

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2. Tanulás, tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Órakeret<br>12 óra                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Beszédkésztség, áttekintőképesség, térbeli és időbeli tájékozódás.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | A következők fejlesztése: koncentráció, megfigyelőképesség, kitartás, figyelem, összefoglaló képesség, felidézés, monotonitástűrés, eredményes ismeretszerzés, digitális eszközök használata, lényegkiemelés, megértés és megjegyzés, önismeret, összefoglaló és absztraháló képesség, tér- és időbeli tájékozódás, gondolkodás, önismeret, kommunikációs és beszédkésztség, logikai képesség, áttekintés, ismétlés, agytorna, pozitív önértékelés, rugalmasság. Az érdeklődés, motiváció felkeltése. |                                                                                                                                                                                              |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kapcsolódási pontok                                                                                                                                                                          |
| <i>A tanulási stílus</i><br>Saját tanulási módszerek, önismeret, önbizalom.<br><i>A tanulás technikája</i><br>Mechanikus, illetve értelmes tanulás, memotechnikai eszközök.<br><i>Tanulási módszerek</i><br>Frakcializáló, globális és kombinatív gondolkodás, rész és az egész viszonya, új ismeretek társítása.<br><i>Tanulási orientáció</i><br>Külső és belső feltételek (lelki felkészülés, öröm), kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, ambíció, életcélok.<br><i>Megtanulni tanulni</i><br>A tanulás megtervezése, szervezése, tanulási szokások, a figyelem szerepe, gondolati hangsúlyok, tanulást segítő módszerek.<br><i>Tanulási nehézségek</i><br>Ábrándozás, akaraterő, belső motiváció hiánya, kitartás, dekoncentrálttság, fizikailag megfelelő állapot hiánya.<br><i>Gondolkodási kultúra és önművelés</i><br>Tanulás és gondolkodás, problémamegoldás, könyv- és könyvtárhasználat. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Társadalomismeret</i><br><br><i>Dráma</i><br><br><i>Matematika</i><br><br><i>Idegen nyelvek</i><br><br><i>Művészetek</i><br><br><i>Informatika</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Tanulási módszer, önismeret, önbizalom, énkép, kommunikáció, lényegkiemelés, absztrakció, motiváció, koncentráció, monotonitás, tér, idő.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                              |

| Tematikai egység                                      | 3. Az olvasás technikája                                                                                                 | Órakeret<br>10 óra |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | Szövegértés, szövegolvasás, memoriter szókincs, kifejezőképesség meglévő szinten.                                        |                    |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőképesség, artikuláció, figyelem és koncentráció fejlesztése, szókincsfejlesztés. |                    |

| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                           |                                                     | Kapcsolódási pontok                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| A szövegolvasás és -értés, olvasási szokások és tartalmak felmérése, alakítása; szókincs, a koncentrációképesség fejlesztése. |                                                     | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Művészetek<br><br>Matematika<br><br>Informatika |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                          | Értő olvasás, kifejezőképesség, figyelem, szókincs. |                                                                                 |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                              | 4. Kommunikációs gyakorlatok                                                                                                                                             | Órakeret<br>9 óra                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                         | Szövegértés, szövegolvasás, memoriter.                                                                                                                                   |                                                                                 |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                         | A gondolkodási kultúra fejlesztése. Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőképesség fejlesztése, szókincsfejlesztés, artikuláció, figyelem és koncentráció fejlesztése. |                                                                                 |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok                                                             |
| A jegyzetelési technika alkalmazása és annak javítása<br>Koncentrációs gyakorlatok, lényegkiemelés (aláhúzás-kiemelés, vázlat), jegyzetelés gyakorlása, a szövegolvasás és -értés gyakorlása. |                                                                                                                                                                          | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Művészetek<br><br>Matematika<br><br>Informatika |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                          | Jegyzet, értő olvasás, kifejezőképesség, lényegkiemelés, figyelem.                                                                                                       |                                                                                 |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                      | 5. Az emlékezés technikája                                                                                                                                                                                | Órakeret<br>9 óra                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                 | Olvasási készség.                                                                                                                                                                                         |                                                              |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                 | Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőképesség, szókincs, tér- és időbeli tájékozódás, figyelem és koncentráció fejlesztése, gondolkodás- és tanulásfejlesztés. Az emlékezeti teljesítmény fejlesztése. |                                                              |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                           | Kapcsolódási pontok                                          |
| A kommunikációs modell<br>Az ismétlések jelentőségének megismerése a tanulásban, az eredményes bevésés feltétele és gyakorlata, a felidézés és felismerés különbsége (az emlékezet jellemzői, az emlékezés segítésének módszerei, a lényeg megragadása), memoriterek. |                                                                                                                                                                                                           | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Művészetek<br><br>Matematika |

|                      |                                                                |
|----------------------|----------------------------------------------------------------|
| <b>Kulcsfogalmak</b> | Emlékezet, memória, analízis, jegyzet, gondolatábra, "my map". |
|----------------------|----------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                               |                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Tematikai egység</b>                                                                                                                                                                                                                                               | <b>6. Egyéni tanulást elősegítő számítógépes programok</b>                                                                                    | <b>Órakeret<br/>5 óra</b>                                                         |
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                 | Olvasási készség.                                                                                                                             |                                                                                   |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                 | Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség, szókincsfejlesztés, tér és idő, figyelem és koncentráció, gondolkodás- és tanulásfejlesztés. |                                                                                   |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                               | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                        |
| A gyorsolvasás fogalmának, szabályainak megismerése.<br>Az olvasási szokások tudatos alakítása.<br>Gyorsolvasási program (dinamikus olvasás).<br>Tanulásunk titkai (perifériás látás, fixációs szélesség növelése).<br>A gyakorlatok pontos és türelmes végrehajtása. |                                                                                                                                               | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Művészetek</i><br><br><i>Matematika</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                  | Értő, néma olvasás, szem, látás, dinamikus olvasás, perifériális látás.                                                                       |                                                                                   |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | <p>A tanuló legyen képes hatékonyan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt.</p> <p>Hatékonyan gazdálkodjon az idővel és az információval.</p> <p>Ismerje meg a tanulás folyamatában szükségleteit és lehetőségeit.</p> <p>Motivált legyen a tanulás folyamatában.</p> <p>Ismerjen és alkalmazzon tanulást segítő módszereket (koncentráció, relaxáció).</p> <p>Tudja elmondani a felolvasással való felkészülés algoritmusát.</p> <p>Tudja használni az értelmező szótárt.</p> <p>A tanuló ismerje a saját tanulási szokásait, annak hibáit.</p> <p>A jegyzetelési technika szabályait megfelelően alkalmazza.</p> <p>Tudjon az olvasott szövegről folyamatosan beszélni.</p> <p>Tudja alkalmazni az egyéni tanulást segítő programokat.</p> <p>Képes legyen a figyelem összpontosítására. Alakuljon ki absztraháló és lényegkiemelési képessége. Rendelkezzon pozitív önértékelési képességgel.</p> |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## TÁRSADALOMISMERET

### 9/AJKP évfolyam

Az előkészítő évfolyam célkitűzése az általános iskolában tanultak elmélyítése; a hiányok pótlása, az új élethelyzetbe, iskolatípusba, közösségbe került tanulók beilleszkedésének elősegítése; a kommunikációs gátak, zavarok oldása, a kommunikációs képesség fejlesztése az iskolai és mindennapi élethelyzetekben; a szövegolvasás, szövegértés fejlesztése; tanulási technikák kialakítása. A nyelvi kifejezőkészség állandó fejlesztését szem előtt tartva nem csupán a hagyományos, „feldolgozó” jellegű munkaformákat részesítjük előnyben, hanem a tanulók önálló szövegértési és szövegalkotási képességének kondicionálását, vitakészségét és az önkifejezés formáinak szélesítését is.

Célunk, hogy az iskola közvetlenül reagáljon a diákok szocializációs szükségleteire, segítse őket abban, hogy elsajátítsák a társadalmi normákat, hogy könnyebben be tudjanak illeszkedni a társadalomba. Ez a megközelítés a diákokból indul ki, akik komplex módon érzékelik a társadalmi hatásokat, s akiknek integrált tudásra – ismeretekre és készségekre – van szükségük ahhoz, hogy eligazodjanak a mind bonyolultabbá váló társadalomban. Célunk, hogy elősegítsük a felkészülést a felelős társadalmi szerepvállalásra, a demokratikus közéletben való aktív részvételre, a helytállásra a munka területén. Megismertessük a diákokat a jog alapelveivel, az állam intézményeivel, a társadalom életének legfőbb vonásaival, valamint a gazdaság működésével.

A társadalomismeret fejleszti az önismeretet, felkészít a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép, identitástudat és az erkölcsi értékrend alakulásához, az általános műveltség gyarapításához.

A tantárgy bemutatja az ezredforduló nagy civilizációs változásait, a kultúra, a társadalom, a gazdaság és a természet világában zajló folyamatok rendszer-összefüggéseit. Korunk legégetőbb kérdéseiben segít eligazodni egy olyan nemzedéknek, melynek egyéni és nemzeti identitását már a globális integrációs fejlemények által meghatározott szellemi környezetben kell felépítenie. Érzékeny életkorban nyújt támpontokat a tanulóknak a mindennapos élethelyzetekben való eligazodáshoz, személyiségük és kapcsolataik tudatos formálásához, s egyúttal a humán műveltség valamennyi területén jól hasznosítható elméleti alapokkal szolgál.

A tantárgy tanítása során az alábbiakra helyezzük a hangsúlyt:

- Az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése.
- A kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése, önállóság, aktivitás, tolerancia és empátia kialakítása.
- A koherens, átgondolt, korszerű fejlesztési követelmények, a társadalmi, állampolgári, gazdasági ismeretek, a képességfejlesztés hangsúlyozása.
- Hon- és népismeret, környezeti nevelés, kommunikációs kultúra fejlesztése.
- Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz.
- Az európai kultúra értékeinek (humanizmus, tolerancia, demokrácia, szolidaritás) középpontba állítása.
- A készségek, képességek és a tantárgyi fejlesztési követelmények közötti koherencia megteremtése.
- A jelenben való eligazodás, a demokratikus viszonyok rendszerének és működésének megértése a múltban és mai viszonyaink között.
- Tudatos közéleti részvételre nevelés.
- A nemzeti, az európai és az egyetemes emberi identitás kialakítása.

- Az információk kritikus kezelése, a tények és vélemények közötti különbségtétel, a folyamatosság és a változás szerepének felismerése, elemzési, értelmezési szempontok kialakítása.
- A gazdaság- és társadalomtörténet egyes jelenségeinek, illetve csomópontjainak bemutatása.
- A kultúra, a vallás, a művészetek és a művelődés legjellemzőbb vonásainak megismertetése.
- Az ökológiai nézőpont megjelenése.
- A mindennapi élet, az életmódtörténet fontos mozzanatainak felvázolása.
- A saját család történelmének megismerése.

A tanterv a felzárkóztatásra, az ismétlésre és a készségek szintre hozására koncentrál.

Az alapozó évfolyam társadalomismeret-tanterve szorosan kapcsolódik az általános iskolai kerettantervekhez. Olyan ismeretanyagok válogatására és feldolgozására törekszünk, amelyek megfelelnek a tanulók életkori sajátosságainak, tudásszintjének.

A tanterv nem lépi át az általános iskolában megszerezhető ismeretanyagot, de lehetőséget biztosít a tananyag újszerű csoportosítására, új szemlélet kialakítására. A felsorolt témakörök szerves egységet alkotnak, az osztály összetételétől függően szabadon variálhatók, a programot a konkrét csoport igényeihez kell igazítani.

| Tematikai egység                                                                                                                                                      | Év eleji ismétlés, felmérés                                                                                                                                               | Órakeret<br>2 óra                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                           |                                                                                         |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                 | Kommunikáció, szövegértés fejlesztése.<br>Szövegalkotási készség felmérése.<br>Térben és időben való tájékozódás fejlesztése.                                             |                                                                                         |
| <b>Ismeretek/fejlesztési követelmények</b>                                                                                                                            |                                                                                                                                                                           | <b>Kapcsolódási pontok</b>                                                              |
| Korokban való tájékozódás.<br>Múltunk nagy eseményeinek felidézése.<br>Történelmi csomópontok, meghatározó történelmi személyek megismerése.<br>Társadalmi szabályok. |                                                                                                                                                                           | <i>Magyar nyelv és irodalom</i><br><br><i>Természetismeret</i><br><br><i>Művészetek</i> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                  | Őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor. Ókori Kelet, antikvitás. Forradalom, polgárosodás, nemzetállam, világháború.<br>Honfoglalás, Árpád-kor. Szabadságharc, kiegyezés. |                                                                                         |

| Tematikai egység                                      | Egyén, közösség, társadalom                                                                                                                                                                                                                                       | Órakeret<br>10 óra |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                 | 5–8. évfolyam kapcsolódó ismeretelemei.                                                                                                                                                                                                                           |                    |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | Térben és időben való tájékozódás fejlesztése. Gondolkodás- és tanulásfejlesztés. Szövegértés, kommunikáció fejlesztése. Érvelés és vitakészség fejlesztése. Érzelmi fejlesztés, szolidaritás fejlesztése.<br>Egyszerűbb és bonyolultabb összefüggések megértése. |                    |

| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kapcsolódási pontok                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>Az ókori társadalmak</i><br/> Egyiptom, a Nílus ajándéka.<br/> Hellász – a görög poliszok és a birodalom.<br/> Római államformák.<br/> <i>A középkori magyar társadalom</i><br/> Az Árpád-kor társadalma.<br/> A társadalom rétegződése.<br/> Aranybulla.<br/> Hunyadi Mátyás kora.<br/> A településszerkezet változásai: városok kialakulása.<br/> <i>A három részre szakadt Magyarország élete</i><br/> Élet a három részre szakadt Magyarországon.<br/> A társadalom rétegződése.<br/> Erdélyi fejedelemség: vallás és etnikum – tolerancia, együttélés.<br/> <i>Társadalmi változások a XVIII–XIX. századi Magyarországon</i><br/> A társadalom átalakulása 1711 után - Magyarország nemzetiségei.<br/> A reformkor társadalmi problémái.<br/> Életmód és társadalmi helyzet összefüggései.<br/> <i>Politikai életpályák a XX. században</i><br/> Lenin, Sztálin, Hitler, Churchill, Roosevelt, Horthy Miklós, Rákosi Mátyás, Kádár János.<br/> <i>A holokauszt</i><br/> Kertész Imre: Sorstalanság, Schindler listája – a művek megbeszélése.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Természetismeret</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Gazdálkodás, birodalom, többistenhit, polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, filozófia, hellenizmus, török hódoltság, törvényhozás, reform, polgári átalakulás, cenzúra, közteherviselés, érdekegyesítés, nemzet, nemzetiség, kommunizmus, fasizmus, egypártrendszer, kollektivizálás, tőzsde, túltermelési válság, tervgazdálkodás, totális diktatúra, nemzetiszocializmus, holocaust, revízió, jóvátétel, kitelepítés, pártállam.</p> |                                                                                                |

| Tematikai egység                                                                         | Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra                                                                                                                                                                                                                                                    | Órakeret<br>7 óra                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                    | kapcsolódó általános iskolai ismeretelemek.                                                                                                                                                                                                                                                   |                                        |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                    | <p>Térben és időben való tájékozódás fejlesztése. Gondolkodás- és tanulásfejlesztés, kommunikáció fejlesztése. Ábraelemzés, következtetések levonása. Szövegértés és -feldolgozás tanári segítséggel.</p> <p>A világ-, az európai és a magyar történelem korszakainak szinkronban látása.</p> |                                        |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kapcsolódási pontok                    |
| <p><i>A virágzó középkor gazdasága</i><br/> – Európa gazdasági, technikai fejlődése.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                          |                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– A magyar gazdaság a XIV–XV. században. Károly Róbert.</li> <li>– A nagy földrajzi felfedezések és hatásuk.</li> </ul> <p><i>Az ipari forradalmak kora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– A tőkés gazdaság kibontakozása.</li> <li>– Gazdaságszervezési formák (céh, manufaktúra, gyár, monopólium).</li> </ul> <p><i>Magyarország gazdasági élete 1867-től napjainkig</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– A magyar gazdaság fejlődése a kiegyezés után.</li> <li>– A magyar gazdaság fejlődése a két világháború között.</li> <li>– A szocialista gazdaság.</li> <li>– Napjaink gazdasági problémái.</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                          | <p><i>Természetismeret</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Polgár, kereskedelem, gazdálkodás, gyarmat, manufaktúra, hitel, forradalom, urbanizáció, kapitalizmus, konszolidáció, államosítás, kollektivizálás, migráció, alternatív energiaforrás, tudományos-technikai forradalom. |                                                         |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Népesség, település, életmód                                                                                                                                                                                                                                                             | Órakeret<br>9 óra                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előzetes tudás</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Általános iskolai ismeretek.                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                    |
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Térben és időben való tájékozódás fejlesztése. Gondolkodás- és tanulásfejlesztés. Kommunikáció fejlesztése: előadás, vitakészség, kritikus szemlélet, kooperatív munka. Következtetések levonása. Szövegértés és -feldolgozás önállóan. Egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség fejlesztése. |                                                                                                                                    |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok                                                                                                                |
| <p><i>Településformák és életmód a középkorban és az újkorban</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Középkori városok.</li> <li>– A különböző társadalmi csoportok életmódjának összevetése.</li> <li>– A család a különböző korokban és kultúrákban.</li> <li>– Bűn és bűnüldözés a középkorban.</li> <li>– Környezetátalakulás az ipari forradalom következtében.</li> <li>– Életmód és társadalom a XIX–XX. századi Magyarországon.</li> <li>– Az iskola régen és ma.</li> <li>– A nemzetiségi lét és kultúra fő kérdései az Osztrák-Magyar Monarchiában és napjainkban.</li> <li>– A fogyasztói társadalom és az ökológia.</li> <li>– A fenntartható fejlődés.</li> <li>– A média és a közgondolkodás.</li> <li>– A média manipuláló szerepe a 20. században.</li> <li>– Fenntartható fejlődés.</li> <li>– Globalizációs és öko-problémák.</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><i>Magyar nyelv és irodalom</i></p> <p><i>Természetismeret</i></p> <p><i>Művészetek</i></p> <p><i>Patrónusi foglalkozás</i></p> |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Urbanizáció, demográfiai és etnikai változás, asszimiláció, integráció. Fogyasztói, jóléti társadalom, ökológia, fenntartható fejlődés, globalizáció, klímaváltozás, média, közgondolkodás.                                                                                              |                                                                                                                                    |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | A modern demokráciák.<br>Politikai intézmények, eszmék, ideológiák működése                                                                                                                                                                                                                              | Órakeret<br>9 óra                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Általános iskolai ismeretek.                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                    |
| A tematikai egység<br>nevelési-fejlesztési<br>céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Térben és időben való tájékozódás fejlesztése. Gondolkodás- és tanulásfejlesztés. Kommunikáció fejlesztése: előadás, vitakészség, kritikus szemlélet, kooperatív munka. Következtetések levonása. Szövegértés és -feldolgozás önállóan.                                                                  |                                                                    |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kapcsolódási pontok                                                |
| <i>A demokráciák kialakulása</i><br>– Államformák, politikai rendszerek az emberiség történetében.<br>– A hatalmi ágak megkülönböztetése.<br>– Nemzetközi konfliktusok, szövetségi rendszerek.<br>– Háború és béke.<br>– Európai Unió.<br><i>Ideológiák XIX.–XX. században</i><br>– A liberalizmus és nacionalizmus kérdései.<br>– Szocializmus.<br><i>Magyarország politikai viszonyai</i><br>– A polgári Magyarország megszületése.<br>– Politikai intézményrendszer a mai Magyarországon. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Természetismeret<br><br>Művészetek |
| Kulcsfogalmak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Demokrácia, feudalizmus, kapitalizmus, monarchia, alkotmányos monarchia, diktatúra, hatalmi ág, felvilágosodás, liberalizmus, nacionalizmus, nemzet, sovinizmus, szocializmus, keresztényszocializmus, marxizmus, parlament, kormány, alkotmány, önkormányzat, ombudsman, Európai Parlament, integráció. |                                                                    |

| Tematikai egység                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kultúra, művelődés és vallás                                                                                                                                                                                                            | Órakeret<br>10 óra                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Előzetes tudás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Általános iskolai ismeretek.                                                                                                                                                                                                            |                                                                    |
| A tematikai egység<br>nevelési-fejlesztési<br>céljai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Térben és időben való tájékozódás fejlesztése. Gondolkodás- és tanulásfejlesztés. Kommunikáció fejlesztése: előadás, vitakészség, kritikus szemlélet, kooperatív munka. Következtetések levonása. Szövegértés és -feldolgozás önállóan. |                                                                    |
| Ismeretek/fejlesztési követelmények                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                         | Kapcsolódási pontok                                                |
| <i>Kultúra és civilizáció. Műveltség és képzettség</i><br>– Ókori kultúrák.<br>– A középkor kultúrája.<br>– A modernkor kultúrája.<br>– Helyi művelődéstörténet, az élő hagyomány.<br>– Tudomány és művészetek.<br><i>Természetkép, világkép, világszemlélet</i><br>– Kultúrák párbeszéde: önismeret és nyitottság.<br>– Önazonosság és társadalmi hovatartozás.<br>– A nemzet. A magyar nemzettudat sajátosságai és dilemmái. |                                                                                                                                                                                                                                         | Magyar nyelv és irodalom<br><br>Természetismeret<br><br>Művészetek |

|                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| – Filozófiai elképzelések a világról.<br><i>Istenhitek és vallások</i><br>– Kereszténység.<br>– Iszlám.<br>– Buddhizmus.<br>– Hinduizmus.<br>– Zsidó vallás.<br>Helyi sajátosságok, egyházak megismerése. |                                                                                                                 |
| <b>Kulcsfogalmak</b>                                                                                                                                                                                      | Egyistenhit, politeizmus, nemzet, nemzetiség, reformáció, kereszténység, materializmus, idealizmus, humanizmus. |

| Tematikai egység                                      | Az éves munka értékelése                                                  | Órakeret<br>2 óra |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</b> | Az éves munka szöveges értékelése, pozitívumok, negatívumok megbeszélése. |                   |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</b> | <p>A tanuló legyen képes különböző forrásokból ismeretek összegyűjtésére, osztályozására, elemzésére, a köztük lévő összefüggések keresésére és azokból következtetések levonására.</p> <p>Az emberrel, a társadalommal és az erkölccsel kapcsolatos tudását, véleményét legyen képes kifejezni, mások megnyilatkozását legyen képes értelmezni.</p> <p>Legyen tisztában az egyéni és közösségi értékekkel, az alapvető állampolgári jogokkal és kötelességekkel. Legyen képes erkölcsi értékeket felismerni, tudjon különbséget tenni a jó és rossz, az igaz és hamis, valamint a szép és a rút között.</p> <p>Ismerje a társadalmi együttélés alapvető szabályait, legyen tisztában alapvető jogaival és kötelességeivel. Ismerje a Magyar Köztársaság állam- és közigazgatási intézményrendszerét. A tanuló ismerje a demokrácia adta lehetőségeket, jogokat.</p> <p>A tanuló legyen képes társadalmi problémák azonosítására, összetevőik felismerésére, ezek megvitatására, önálló véleményalkotásra. A tanulóknak el kell jutniuk az ezredforduló nagy civilizációs változásainak, a kultúra, és a természet világában zajló folyamatok rendszer-összefüggéseinek megértéséhez.</p> <p>Ismerje fel, hogy a folyamatosan egymásra épülő szellemi és tárgyi értékek megőrzésének jelentős szerepe van a szűkebb és tágabb közösség életében.</p> <p>A tanulóknak el kell jutniuk a jelenkor gazdasági jelenségeinek megértéséig, a gazdasági problémák iránti érzékenység megteremtéséig. Legyen képes a tanuló az önálló véleményalkotásra, értékelésre jelenségekről, személyekről, problémákról (helyi, regionális, nemzeti és globális) és konfliktusokról, legyen felelősségtudata.</p> <p>Képes legyen az önazonosság, a nemzeti hovatartozás kialakítására.</p> |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|